

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

I. Aallaqqaasiut

Siunnersuut ilinniartitsinermit periusissiaq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataat, akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitaliap isumaliutissiissutaa, Inerisaaviup meeqqat atuarfiannik aaqqissuusseqqinnermi piffissap qiterpaarnerani 2010-mi nalilersuina aamma nunap immikkoortuini ineriartortitsinermit periusissiaq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataat aallaavigalugit suliarineqarpoq. Siunnersuut taamaalilluni aalajangersakkanik nassuiaatini taaneqartuni inassuteqaatit tunngavigalugit suliarineqartunik imaqarpoq.

Siunnersuummi pingaarnertut anguniagaavoq meeqqat atuarfianni pitsaassutsip qaffanneqarnissaa, amerlanerusullu meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna inuusuttut ilinniagaannik ingerlaannaq aallartittassasut. Siunnersuut meeqqat atuarfiata ingerlaqqilluni ilinniarnernut tamanut tunngavittut inissisimaneratut isigineqassaaq, kingusinnerusukkut ilinniarnissamut tunngavissiissalluni suliffeqarnissamullu tunngatillugu piginnaasanik pilersitsiviussalluni. Taamaammat pingaartuuvoq meeqqat atuarfiata ilinniartitsisarnermik suliniuteqarnermut tunngatillugu salliutinneqassalluni, siunnersuullu suli atualinginnermiit ingerlaqqilluni ilinniagaqarnissamut ilinniartitsinerup nukittorsanissaanut pitsanngorsarnissaanullu pingaarnertut anguniagaqarnermut atatillugu isigineqassaaq.

Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq ulloq 1. august 2003-mi atuutilerpoq, taamaammallu atuartut siulliit atuarfimmi atuarnermik tamarmiusumik (ukiunik qulinik) naammassinnittut meeqqat atuarfiat aatsaat 2013-imi qimassavaat.

Naak annertuumik suliniuteqartoqaraluartoq nunap immikkoortuinut periusissiaq pillugu nassuiaatip suliarineqarneranut atatillugu meeqqat atuarfianni 10. klassimi naammassinnittut angusaat pillugit misissuinerugallartut takutippaat meeqqat inuusuttullu amerlavallaat ilinniagaqarnissamut naammattunik piginnaasaqaratik meeqqat atuarfiat qimattaraat.

Tassungali peqatigitillugu oqaatigineqassaaq ajornartorsiutit taaneqartut ajornanngitsumik ajornaatsumillu nassuiaatissaqanngitsut, tamannalu aaqqiissutissatut periusissanik piunasaqaatikku iliuuseqarfigineqassaaq. Suliniutit arlalissuit pisariaqassapput, taakkunanilu angusat aatsaat ukiut arlallit qaangiuppata takuneqarsinnaalissapput. Atuarfitsialammi pissarsiat pitsanngorsarnissaat siunertaralugu suliniutissanik arlalinnik siunnersuut imaqarpoq. Tassungu tapiliullugu oqaatigineqassaaq ilinniartitsinermit isumalluutit amerlasuunik ullumikkut atuisoqareersoq, assersutigalugulu ilinniartitsisut ilinniarsimasut

amerlassusaat atuartut amerlassusaannut sanilliullugu assersuutigalugu Danmarkimi pissutsit assigaat. Taassuma saniatigut meeqqat atuarianni atuartut ukiuni kingullerni ikiliartornikuupput. Taamatut pisoqarnerata ingerlaannarnissaa ilimagineqarpoq. Tamanna sanilliunneqassaaq isumalluutini atugassinneqartarneq tassunga peqatigitillugu ilinniartitsisut atorfeqarsinnaasut amerlassusissaattut akuerineqartoq uuttuutigalugu allannguuteqartoqarnikuunngitsoq, tamassumalu kinguneraa atuartut-ilinniartitsisut amerlassusaasa imminnut atanerat annertuumik appariarsimasoq, tamannalu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap nalunaarutaanni allaqqavoq. Taamaalilluni imaangilaq ajornartorsiutit ingerlaannaq isumalluutit amerleqqinniqarnerisigut iliuuseqarfigineqartut pineqarnertut, aningaasaqarnermilu piviusut aningaasaleeqqinnissaaq pisinnaatinngilaat. Tamassuma kinguneranik isumalluutit pigineqartut pitsaaneruseqarnerat tunngavigalugu meeqqat atuarianni pitsaaneruseqarnerat angusaqartarnissap qulakkeerneqarnissaanut unammilligissaaq tunngavoq.

Meeqqat atuarianni suliniuteqarnermi atuartut qitiutillugit isumalluutini pitsaaneruseqarnerat atuinissaaq siunertaralugu ilaatigut aqqissuussaannerit arlallit inatsimmut atuuttumut naleqqussarneqarnissaannik siunnersuut imaqarpoq. Immikkoortut pingaarnertit tassaapput suliassat akisussaaffiillu agguataarnerisa erseqqissarneqarnerat, tamannalu isumaqarpoq atuarianni aqutsisut perorsaarnermi pisinnaatitaaffeqassasut kiffaangissuseqartillu, kisiannili aamma meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu akisussaafeqassallutik.

Tassunga peqatigitillugu meeqqat atuariata pitsaassusaata siunissami qanoq pitsanngortinneqarnissaa allaavigalugu kommunalbestyrelsit atuarianni aqutsisut akisussaaffimmut tassunga saniulliussinnaasassavaat.

Siunnersuummi siunertaavoq meeqqat atuarianni anguniagassat piunasaqaatillu pingaarnertit aalajangersarneqarnissaat, perorsaarnermilu aalajangiinnerit atuarianni aqutsisut ilinniartitsisullu pisinnaatitaaffigaat, aammalu suliassat taakku pitsaanerpaamik aaqiivigineqarnissaat atuarianni aqutsisut ilinniartitsisullu akisussaaffigaat. Tamanna tunngavigalugu meeqqat atuariata immikkuualuttutigut killilersornissaa siunertarinagu aqqissuussaannermik isiginninneq aallaavigalugu siunnersuut salliutillugu isikkulersorneqarpoq. Aqqissuussaannermi sinaakkutit isikkulersorneranni siunertaavoq ilaatigut meeqqat atuariannut piunasaqaatit aalajangersarneqarnissaat ilaatigullu akissaaffiup ersarinneruseqarnerup agguannissaata qulakkeerneqarnissaa. Tamassuma assigaa perorsaarnermi kiffaangissuseqarnerup angusassat eqqarsaatigalugit piunasaqaatit annertusinerannik illuatungilerneqarnera.

Ammattaq oqaatigineqassaaq meeqqat atuariat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi (nr. 8, 21. maj 2002-meersoq kingusinnerusukkullu allannguutit) aalajangersakkat ”Atuarfitsilialak” ateritillugu meeqqat atuariannik aqqissuusseqqinnermut attuumassuteqartut ingerlateqqinneqartut.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

a) Inatsisit atuuttut

Suli meeqqat atuarfiat pillugu inatsisit salliutillugu tassaapput meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 21. maj 2002-meersoq Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 8, 15. april 2003-meersukkut allangortinneqartoq aamma Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 2. december 2009-meersoq, perorsaanermik-tarnip pissusaanik siunnersuisarnermik kommuninut tunniussineq pillugu. Taassuma saniatigut Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 12, 20. november 2006-imeersukkut allangortinneqarpoq, taannalu Inatsisartut peqqussutaannik atuutilersitsineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut atuutilersinneqarpoq. Taamaalilluni ukiuni qulini ilinniartitsisussaataaneq maannakkut atuuttoq atuutilersinneqarpoq.

Inatsimmi atuuttumi ersippoq meeqqat atuarfiat kommunit suliassarigaat, kommunalbestyrelsillu kommunimi atuarfeqarfik qulliunerusumik akisussaaffigaa. Tassunga peqatigitillugu kommunalbestyrelsit nakkutigisassaraat kommunimi meeqqat ilinniartinneqartussaataasut meeqqat atuarfiannut allatsinnissaat imaluunniit meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasagaatinut nalequttumik ilinniartinneqarnissaat.

Tassunga peqatigitillugu ersippoq kommunalbestyrelsit atuarfiit ingerlatsineranni anguniagasaniak sinaakkutinillu aalajangiissasut, kommunalbestyrelsillu meeqqat atuarfiisa ingerlatsinerannik nakkutilliissasut. Aammattaaq atuarfinni ataasiakkaani atuarfimmi siulersuisut atuarfimmi aqutsisut aamma perorsaanermi siunnersuisoqatigiit suleqatigalugit perorsaanermi anguniagassat atuarfiillu ilinniartitsineranni ingerlatsineranni allani najoqqutassat aalajangisavaat.

Taassuma saniatigut ersippoq kommunalbestyrelsit meeqqat atuarfiannik aqutsinerat Naalakkersuisut nakkutigisagaat, aamma Naalakkersuisut tassunga atatillugu paasissutissanik nakkutilliinerup ingerlannissaanut pisariaqartutut isigineqartunik kommunalbestyrelsimut piumasaqarsinnaapput.

Naggasiullugu ersippoq, ilinniartitsissutinik siunnersuisoqarnermut, ilinniartitsinerami atorunik ineriartortitsinermut, meeqqat atuarfianni ilinniartitsisunik aqutsisunillu pikkorissartitsisarnernut, perorsaanermut ilisimatusarnermut ineriartortitsinerumullu aamma meeqqat atuarfianni ingerlatsineramik nalilersuisarnermut atatillugu perorsaanermik, nalilersuisarfimmik ilisimatusarfimmillu Naalakkersuisut pilersitsissasut. Tamanna Inerisaavimmi pilersinneqarpoq, taassumalu kingorna Ilisimatusarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu Ilikkagaqartarnermut Institutip ataani aqqissuussaanermi inissinneqarluni.

Aammattaaq inatsisini taakkunanani ilaavoq meeqqat atuarfianni immikkut ilinniartitsisarneq immikkullu perorsaanermi ikiorsiisarneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 23. juli 1998-imeersoq. Tassani § 7, imm. 1-imi ilaatigut ersippoq ilinniartitsisut

immikkut ilinniartitsisutut ilinniarsimasut allatulluunniit pisariaqartunik piginnaasaqalersimasut immikkut atuartitsissasut.

Aammattaq inatsisini atuuttuni ersippoq perorsaanermi tarnip pissusaannik siunnersuisarneq Naalakkersuisut isumagissagaat. Suliassaq tamanna pillugu nalunaarusiornikkut Naalakkersuisut kommuninut suliassanngortissinnaavaat, tamannalu pivoq meeqqat atuarfiat pillugu inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaannik nr. 2, 2. december 2009-meersumik atuutilersitsineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 4, 29. februar 2012-imeersukkut. Tassani ersippoq suliassamik tunniussineq 1. januar 2012-imi atuutilersoq. Taamatullu meeqqat atuarfianni annertuumik immikkut ilinniartitsisarneq, tamannalu Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq malillugu Naalakkersuisut suliasaraat.

Taassuma saniatigut inatsit atuuttoq tassaavoq Atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 24. juuni 2003-meersoq. Nalunaarut meeqqat atuarfianni ilinniartitsissutinik ilinniartitsissutillu immikkortuannik suliaqarnermi tunngaviuvoq, aammalu ilinniartitsisut, atuartut angerlarsimaffiillu akoranni suleqatigiinnermi sakuulluni.

Taassuma saniatigut taaneqassapput Atuarfimmi naliliisarneq uppernarsaasiortarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2, 9. januar 2009-meersoq aamma Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-meersoq.

Taakkununga ilanngunneqassapput Atuarfimmi atuarfiup siulersuisuini angajoqqaat ilaasortaaitassaannik qinersineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 12. april 2005-imeersoq, Atuarfimmi atuartut atuanngiffeqartarnerisa pilersaarusiornerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 5. marts 2003-meersoq aamma Atuar-titsinerup ingerlanneqarnissaata naammassineqarnissaanut periusissat atuarnerullu nalaani atuarfiup atuartunik nakkutilliinera pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 14. maj 2003-meersoq.

Aammattaq ilisimatitsissutigineqassaaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq atuutilersinneqarnerani perorsaanermi periutsit nutaat ilanngullugit ilikkagaqartarnermi anguniagassat nutaat saqqummiunneqartut, taassumalu kingorna atuartut ilaatigut ilikkagaqartarnerminni namminneq anguniagassaminnik ilinniartitsinneqartassapput, iliuusisatullu pilersaarusiussallutik aammalu nammineq ilikkagassatut anguniakkanik iliuusissatullu pilersaarutininik nalilersuinermi peqataasassasut. Taassuma saniatigut suliffiup iluani atavaanilu nalilersuisarnermut tunngatillugu meeqqat atuarfiannik aaqqissuusseqqinneq nutaaliornernik

imaqarpoq, tassani suliffiup iluani nalilersuisarnerit atuarfiit namminneq ingerlatissallugit, avataaniillu Inerisaavik nalilersuissalluni.

Taassuma saniatigut Inerisaavik inatsit atuuttut tunngavigalugit meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinnermi karakterit pillugit paasissutissanik katersisarpoq. Karakterit atuuttut cpr-normui atuarfiillu ilanngullugit nalunaarsorneqartarput. Paasissutissat ”karakterinik nalunaarsuiffik”-mik taaneqartartumi elektroniskingorlugit avammut saqqummiunneqartarput, taannalu Inarisaaviup nittartagaani takuneqarsinnaavoq. Karakterit isertuussinissaq pissutigalugu nunap immikkoortortakkaarlugit atuarfiillu ataasiakkaat pinnagit avammut saqqummiunneqartarput. Kisiannili karakterit immikkuualuttui tassunga tunngaviusut ilisimatusarnermi nalilersuinermilu pissarsiarineqarsinnaapput. Misilitsinnermi angusat atuarfiit aqutsisuisa ataatsimiinneranni Inerisaavimmit aqqissuunneqartartumi saqqummiunneqartarput, ersarinnigilarli angusat aqutsinnermi sakkutut atorineqartarnerisut, tamannalu assersuutigalugu pisinnaavoq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiornermi tunngavittut paasissutissat pineqartut atorineqarnerisigut, takuuk imm. 2.6.

Naggasiullugu killiffimmi misilitsinnermi 3. amma 7. klassini ingerlanneqartartuni angusanik Inerisaavik katersisarpoq saqqummiillunilu. Paasissutissat cpr-normut atorlugit katersorneqartarput, aammalu meeqqat atuarfianni nammassinnermi misilitsinnermi angasanut ilanngullugit paasissutissat taakku meeqqat atuarfianni atuarnermut taassumalu kingorna ilinniaqarnermut inuussutissarsiutinullu atassuteqarnermut tunngatillugu nalilersuisarnermut tunngaviusarput. Inerisaavik Danmarks Pædagogiske Universitetimit siunnersortinit ikiorneqarluni killiffinni misilitsinnermi angusanik ukiumoortumik saqqummiutassanik suliaraqartarpoq, taakkuli inunmut naatsorsueqqissaarnermik immikkut ilisimasaqanngitsunut paasiuminaapput.

b) Siunnersuut

Siunnersuut inatsisiliornermi teknikkikkut najoqqutassiat atuuttut inersuussutigalugit Inatsisartut peqqussutaasa atuuttup allanngortinnissaatut siunnersuummut taarsiullugu inatsisissatut nutaarluinnartut siunnersuusititut suliarineqarpoq. Taamaalilluni meeqqat atuarfiat pillugu paasisaqarniarluni inatsisit arlallit imminnut sanilliunnissaat pisariaqassanngilaq.

Siunnersuummi siunertaq pingaarneq tassaavoq Ilinniartitsinnermut periusissiaq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataanni, Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiisitaq isumaliutissiissutaani, Inerisaaviup meeqqat atuarfiannik aqqissuusseqqinnermik 2010-mi piffissap qiterpaarnerani nalilersuinerani aammalu Nunap immikkoortuinik ineriartortitsinissamut periusissiaq pillugu nassuiaammi inassuteqaatit arlallit atuutilersinneqarnissaat. Ataani meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut tunngatillugu allannguutit ataasiakkaat allaaserineqarput.

Taassuma saniatigut oqaatigineqassaaq allaffissornermi najoqqutassat arlallit ingerlateqqineqartut, aammalu allaffissorneq pillugu malittarisassiortarneq suleqatit attuumassuteqartut oqaloqatigalugit pisassasoq.

2.1 Angusaniq nalilersuisarneq

Siunnersuutip siunertaa pillugu aalajangersakkamut tunngatillugu siunnertuutigineqarpoq aalajangersagaq ilanngunneqassasoq, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsit suleqatigalugit meeqqat atuarfiat pillugu siunertat piviusunngortinnissaannut tunngatillugu angusaniq nalilersuisarnerup ingerlanneqarnissaanik isumaqatigiissuteqarsinnaaneq. Tamanna imatut paasineqassaaq meeqqat atuarfianni siunertanut tunngatillugu pitsaassusissamut tunngavissatut isumaqatigiissutit arlallit meeqqat atuarfianni eqqortinneqarnerannik nalilersuineq.

Aammattaq nalilersueriaatsit pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

2.2 Inerisaaviup suliassai

Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap inassuteqaatigaa Inerisaavimmi ingerlatanik tulleriinnilersuineq allanngortinneqassasoq. Institutti taamaalilluni immikkoortuni arlalinni sunniutinik annertunerusumik uuttuisassaaq, assersuutigalugu immikkut ilinniartitsinermut, efterskolemiittarnermut, ilitsersuisarnermut, marlunnik ilinniartitsisoqartarnermik aqqissuussinermut, taamaatiinnartarnermik akiuiniarnermi suliniutinut aamma timelærerit atornerqarnerannut tunngatillugu. Tamassuma meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmut ilanngunneqarnissaa aamma siunnersuutigineqarpoq, tamannalu paasissutissat pisariaqartut amerlasuut pigineqareernerit tunngavigalugu isigineqassaaq.

Siunnersuutigineqarporli suliassat taaneqartut taamaallaat Naalakkersuisut aallaaviusumik ingerlatissagaat, taamaalilluni suliassat ingerlanneqavinnissaannut Naalakkersuisut namminneq aalajangersaasinnaassallutik, tassunga ilanngullugu tamanna institutti immikkut ittoq aqqutigalugu pissanersoq. Tamassumunnga tunngaviuvoq aaqiissutissat naleqqunnerusinnaasut allat atornissaannut Naalakkersuisut siunertut akornuserneqannginnissaat. Tassunga ilanngunneqassaaq Inerisaavik sulisoqarfeqarnikkut Ilisimatusarfiup ilagimmagu, taannalu Naalakkersuisut nalinginnaasumik ilitsersuinissamut pisinnaatitaaffiisa aallaaviusumik avataaniippoq. Inerisaaviup suliassanik ingerlatsinissaanut tunngatillugu aaqiinnissamik Naalakkersuinut inatsisitigut suliakkiissutigineqartunut tamanna nammineq immikkut unammilligassaqartitsilersinnaavoq. Taamaammat siunnersuutigineqarpoq suliassat Naalakkersuisunut inatsisitigut suliakkiissutigineqartut aqqissuunneqarnissaannik Naalakkersuisut siunissami namminneq aalajangiisinnaassasut. Instituttip immikkut ittup innersuutigineqarnerata siunnersuummit peerneqarnera isumaqanngilaq Naalakkersuisut aalajangiisinnaanngitsut Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq tunngavigalugu instituttip ullumikkut suliassanik su-

liaqarsinnaanera ingerlaannassasoq. Allanguut taamaallaat isumaqarpoq institutti aalajangersimasooq aqqutigalugu suliassanut inatsimmi taaneqartunut tunngatillugu Naalakkersuisut er-sarissumik pituttorsimajunnaassasut.

Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap tassunga atatillugu tikkuarpaa meeqqat atuarfianni paasissutissat amerlaqisut Inerisaaviup katersortareerai. Tunngavik tas-saavoq oktobarip aallaqqaataani nalunaarusiornermik taaneqartartoq, tassani ukioqassutsinut klassinullu killiffinnut agguataarlugit atuartut pillugit kisitsisinik atuarfiit tamarmik nalunaa-ruteqartarput. Aammattaaq ilinniartitsisut pillugit taakkulu ilinniarsimasunut ilinniarsiman-ngitsunullu agguataarlugit aamma ilinniartitsisut piffissaq suliffiannut agguataarlugit paasis-sutissanik nalunaaruteqartoqartarpoq.

Aammattaaq tikkuarneqarpoq meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinnerni ilinniartit-sissutinut agguataarlugit karakterit agguaqatigiissinnerat kisitsit katiterlugit katersorne-qartartut avammullu saqqummiunneqartarlutik, aammalu paasissutissat tunngaviusut elek-troniskinnngorlugit Inerisaavimmit pissarsiarineqarsinnaasut.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut paasissutissanik misilittak-kanillu siunissami katersisinnaassasut ingerlatitseqqiisinnaassallutillu, taamaaliornikkut atu-arfinni ingerlalluurtuni misilittakkat atuarfinni allani isumassarsiorfittut atorneqarsinnaassap-put. Tassunga peqatigitillugu suliniutit sunniuteqarnerulersinnissaannut isumalluutillu atorn-eqartut annertunerusumik sunniuteqartilersinnissaannut kommunalbestyrelsit sakkussa-nik tunineqarsinnaassapput.

Meeqqat atuarfianni efterskolinilu taamaalilluni paasissutissanik sukumiisunik tunngavis-saqarpoq, taamaammallu nalunaarsuiffinni cpr-normut atorneqarnerat avammut saqqummii-nissamat Naalakkersuisullu atuarnepup ingerlanneqarneranik nalilersuineramik aallartitsinis-saannut immikkoortunilu arlalinni sunniutinik uuttuinissamat pitsaasumik tunngavissiissaaq.

2.3 Akisussaaffinnik agguataarineq

Akisussaaffinnik agguataarinerup erseqqissarneqarnera eqqarsaatigalugu siunnersuutigineqar-poq erseqqissarneqassasoq atuarfinni aqutsisut atuarfinni perorsaanermik akisussaasuusut kommunalbestyrelsimullu akisussaaffeqartut, aammalu aqutsisunut isumaqatigiissummi nu-taami atuarfinni aqutsisut perorsaanermi akisussaaffii suliassaallu allaaserineqassapput.

2.4 Nunaqarfinni atuarfiit

Taassuma saniatigut siunnersuut aalajangersakkamik imaqarpoq nunaqarfinni atuarfiit tamarmik aqqissuussaannikkut illoqarfimmi atuarfimmuut ataatsimut atassuteqalissasut, taamaalilluni nunaqarfinni atuarfinni perorsaanikkut aqqissuussaannikkullu illoqarfimmi aqutsisut akisussaasuussallutik. Tassani siunertaaavoq illoqarfinni atuarfiit nunaqarfinnilu atuarfiit suleqatigiinnissaannik annertunerusumik periarfissiinissaaq. Aalajangersagaq aamma

KANUKOKA-mit aamma Kommune Kujallermit tusarniaanermi akissutit tunngavigalugit “taamaaliorsinnaanertut aalajangersakkatut” oqaasertalerneqarpoq, takukkit siunnersuummi § 38, imm. 1, nr 5-imut oqaaseqaatit annertunerusut. Suleqatigiinneq assersuutigalugu pisinnaavoq angalaqatigiittartunik aaqqissuussinikkut, tassani ilinniartitsisut atuarfinnut ilinniartitsisunik amigaateqarfiusunut tikeraarsinnaallutik ilinniartitsissutinilu aalajangersimasuni ilinniartitsillutik. Illoqarfinni atuarfiit nunaqarfinnilu atuarfiit akornanni aaqqissuussaankkut suleqatiginnerit suleqatigeeriaatsit taamaattut nukittorsarneqarnerattut tassunga atatillugu isigineqarpoq.

Taassuma saniatigut oqaatigineqassaaq ilikkagaqarfiusartut mikisuararsuit pillugit apeqqut, tassunga ilanngullugit atuarfiit angisusaannut minnerpaamik piumasaqaataasinnaasut, isiginiarfiusoq pingaaruteqartoq Naalakkersuisut kommuninut oqaloqatigiissutiginiagaat, takuuk Naalakkersuisut Ilinniartitsinermit Periusissiaanni allassimasoq.

2.5 Immikkut atuartitsineq

Taassuma saniatigut Akileraartarnermut Atugarissaanermullu Isumalioqatigiissitap siunnersuutigaa immikkut atuartitsisarneq pitsaanerusemik tulleriinnilersorneqassasoq. Naak Meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsisarneq allatullu immikkut perorsaanermi tapersiisarneq pillugit nalunaarummi § 7, imm. 1-imi ersereeraluartoq immikkut atuartitsineq ilinniartitsisunit immikkut atuartitsinermit ilinniarsimasunit allatulluunniit pisariaqartumik piginnaasaqalersimasunit ingerlanneqassasoq, siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq taanna inatsimmi namminermit inissinneqassasoq. Taamaaliornikkut aalajangersakkap pingaaruteqassusia erseqqissarneqassaaq. Tamanna immikkut ilinniartitsisarneq ilinniartitsisunit minnerpaamik sapaatip akunnerani ilassutaasumik sapanngisamillu immikkut ilinniartitsinermit sivisunerusemik pikkorissarsimasunit ingerlanneqartarnissaa pillugu Akileraartarnermut Atugarissaanermullu Isumalioqatigiissitap inassuteqaataa tunngavigalugu isigineqassaaq.

2.6 Pitsaassuseq pillugu nalunaarusiaq

Akileraartarnermut Atugarissaanermullu Isumalioqatigiissitaliap inassuteqaataa malillugu tassunga peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq atuarfiit tamarmik pitsannguutit pingaanerutillugit pitsaassutsimik nalunaarusiamik saqqummiissasat, aammalu killiffinni misilitsinerni, inaarutaasumik misilitsinnerni angusat, klassini atuartut amerlassusaat, piffis-saq atuartitsiviusoq, napparsimanerit, taartaasartut tiimii il.il. nassuiarneqartassallutik. Tamassumunga atatillugu meeqqat atuarfianni iluatsitsinermit pingaarutilimmik tunngaviuvoq, atuartut ilinniagaqarnissamat suliffissamillu toqqaanissamat piginnaasaqalersimanersut piumasusseqarnerisullu. Tassunga atatillugu siunnersuutigineqarpoq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat kommunalbestyrelsinut nassiunneqartassasut, taassumalu kingorna atuarfeqarfiup pitsaassusaa pillugu ammasumik pissuseqartarnermut atatillugu nalunaarusiat avammut saqqummiunneqartassapput. Tassunga peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq pitsaassuseq pillugu nalunaarutit oktobarip aallaqqaataani nalunaarusianut atatillugu suliarineqartassasut, tassa paasisutissat amerlasuut imminnut assigiittussaammata. Avammut saqqummiussineq isumaqarpoq

pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat atuisunit assersuutigalugu ilinniartitsisunik, atuartunik, angajoqqaanit, kommunalbestyrelsinit ilinniarfinnillu il.il. atorneqarsinnaasut. Pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat aammattaaq meeqqat atuariata ineriartornera pillugu pisariaqartumik oqallinnernut isummanillu paarlaasseqatigiinnernut taamaa-liornikkut tapersiisinnaapput, taakkulu kommunalbestyrelsit atuariit ingerlatsinerisa killilersorneranni tunngavittut atorsinnaavaat. Pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat aamma nutaaliornernunngillat, tassa Inerisaaviup Piffissap Qiterpaarnerani Nalilersuineq pillugu Nalunaarusiaani aamma oqaatigineqarmat. Tassani Inerisaaviup kommuninik taakkunanga sisamanik atuarifik pillugu isumasioqatigiisitsineranik allaaserinninnermi ersippoq kommunini atuarfeqarfiit pillugit malittarisassanut siunnersuummut Inerisaavik tapersiisussaasoq, taannalu ilaatigut pitsaassuseq pillugu nalunaarutit pillugit piumasaqaatinik imaqarpoq. Pitsaassuseq pillugu nalunaarusiani pingaarnertut imaritinneqassaaq killiffinni misilitsinnerni angusar, meeqqat atuarianni inaarutaasumik nalilersuineq, klassini atuartut amerlassusissaat, piffissaq atuartitsivik, napparsimanerit, taartaasartut tiimiit il.il. pillugit nassuiaatit pitsanngor-tinnissaat.

2.7 Inuttut atugarisat kingornussat

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq inuttut atugarisanik kingornussat pillugit apeqqummut tunngatillugu atuariit akisussaaffii annertunerusumik isiginiarneqassasut. Tassunga tunngatillugu inuttut atugarisanik kingornussineq innersuusutigalugu siunnersuummi siunertaq pillugu aalajangersakkap ataani oqaasertalersuineq pivoq inuttut atugarisatigut tunngaviit apeqqutaatinnagit piginnaasaqalernissamut periarfissaqarneq erseqqissarniarlugu. Tamanna imatut paasineqassaaq ilikkagaqartarnermi isiginiarneqassasoq meeqqat ilaat assersuutigalugu naleqassutsinik ilinniartitsinermi qangali pingaartinneqartartunik angerlarsimaffimminiit pissarsinikuusanngitsut. Atuartut angajoqqaavi ilinniagaqartut ilisimasanik, isummanik, atuakkanik, oqaatsit atornissaannik il.il. ilinniartitsinermi aamma siuarsarniarneqartartunik angerlarsimaffimmini akuttunngitsumik avatangiiseqartarput.

Tassunga peqatigitillugu ilisimasaqalernerneq, assersuutigalugu atuakkat atorlugit, meeqqanut takkununga takornartaavallaarneq ajorpoq, tassa naleqassutsit tamakku angerlarsimaffimmini sungiusimareertaramikkit. Angerlarsimaffinni ajoqqaat ilinniagaqanngitsuni akerlianik akuttunngitsumik pisoqartarpoq, tassa meeqqat naleqassutsinik ileqqunillu ilinniartitsinermi pingaartinneqarajuttartunik siumut pigisaqareersimaneq ajormata.

Tassunga tapiliullugu oqaatigineqassaaq klassit akornanni holdiliornissamut tamatigoortumillu holdiliornissamut periarfissat maannakkut atuuttut maannakkut qaffasissuseq tunngavigalugu pisassanngitsut. Tamatumunnga pissutaavoq qaffasissutsit avinneqarnissaasa pinaveersimatinnissaa, taamaalillunilu ilisimasanut, ilikkagaqartarnermut piginnaasanullu tunngatillugu pitsaasumik sunniutitsisinnaaneq ajornarnerulersinneqartussaammat. Atuartitsineq allanngorartillugu atuartitsinertut aqqissuunneqassaaq, tassani atuartut tamarmik pisariaqartitaat isiginiarneqassallutik, tassunga ilanngullugit atuartut ilinniartitsissutini piginnaasaqarluartut. Allanngorartillugu atuartitsinerup ilisarnaqutigaa atuartut misilittagaannut,

misigissusiannut, pisariaqartitaannut immaqalu inuttut kulturikkut atugaannut tunngatillugu assi-giinngitsukkuutaarlugit atuartinneqarsinnaasut. Tamannali atuartitsissutinik assigiinngi-iaartitsinerunngilaq perorsaanermilli allanngorartitsinerulluni. Tassunga peqatigitillugu atu- arnerup ingerlanneqarnerani klassit ataatsimoortinniarneqassapput, tamannalu atuarnepup ataatsimut ingerlanneqarneranik annertusisitsissaaq.

2.8 Atuartut mappersagaat

Taassuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq meeqqat atuarfiisa tamarmik atuartut mappersagaat nutartersinnaassagaat, taakkulu meeqqat perorsaanikkut ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorutinit meeqqat aggerfiinit atuarfiit nalinginnaasumik pissarsiarisassavaat. Atuartut mappersagaat aqqissuussinermi sakkutullu assersuutitut Akileraartarnermut Atugaris-saarnermullu Suleqatigiisitaliap taavai, taakkulu meeqqat inuttut atugarliortut ingerlaavartumik suliniutigineqarfigineqarneranni annertunerusumik tapersiissutaassapput. Atuartut mappersagaannik meeqqanut ataasiakkaanut suliaqarneq (aamma taaneqartartut ”Meeqqap Alfia”) taakkununga sakkuuvoq. Tamanna meeqqat arlaqartut assersuutigalugu inunnik isumaginnittoqarfimmit imaluunniit meeqperivimmit immikkut suliniuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisutut oqaatigineqartut atuarfimmi aallartinneranni paasineqarnissaat tunngavigalugu isigineqassaaq. Meeqqat taakku atuarfimmi aallartinnermi atuarfimmilu atuarneq ataatsimut isigalugu aamma immikkut suliniuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisarput. Taamaammat atuarfiup tamassuminnga ilisimasaqarnissaa pingaaruteqarpoq, meeqqanullu innarlerneqariaannarnut ataavartumik suliniuteqarnerup ilaatut akisussaaffimmik tigusissallutik. Atuartut mappersagaat taamaalillutik tamassumunnga tapersiissutitut sakkussaapput. Atuartut mappersagaat aamma nutaaliornerunngillat, tassa ilinniartut mappersagaat Meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaanikkut ikior-sisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22, 23. juli 1998-imeersumi oqaatigineqarmata. Tassani ersippoq atortut atuartunik ataasiakkaanik immikkut atuartitsisarnermut tunngasut, tassunga ilanngullugit, imaqarniliaq, innersuussinermi immer-sukkat il.il., atuartut mappersagaaniitinneqassasut. Inatsisini atuuttuni taamaalilluni pi-masaqaataareerpoq atuartut mappersagaqartinneqassasut. Tamannali pillugu aalajangersakkat inatsimmut namminermut maannakkut ilanngunneqarput.

2.9 Atuartunik meeqqat atuarfianni naammassisunik ilitsersuineq

Taassuma saniatigut siunnersuut aalajangersakkamik imaqarpoq, ilinniarnissamut inuussutis-sarsiummillu toqqaanissamut periarfissat pillugit ilitsersuineq atuartut atuarfimmi naammassisut pillugit atuarfiup suliaasaata ilaatut atuarfiup pisussaaffigaa.

Angajullernut ilinniartitsinermit pilersaarutini immikkoortup ”ilinniagaqarneq inuussutissarsiornerlu” ataani takuneqarsinnaareerpoq ilinniagaqarneq inuussutissarsiuqarneq pillugit ilitsersuisoqassasoq, apeqqut aamma Atuarfimmi atuartsissutini atuartsissutinilu qanitariisuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16, 24. juuni 2003-meersumi § 37, imm. 4-mi taaneqarpoq. Kisiannili ilitsersuisussaataanerup inatsimmi namminermi ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Tamanna pillugu oqaatigineqassaaq Akileraartarnermut Atugarissaanermullu Suleqatigiissitaliap inassuteqaatigigaa ilitsersuisussaataaneq atuartut ilinniagaqarnermik aallartinnissaasa imaluunniit ataavartumik suliffeqalernissaasa tungaanut atuutissasoq. Siunnersuummi tassunga atatillugu aalajangersarneqarpoq ilitsersuisussaataaneq taamaallaat atuartunut atuarfimmi naammassisunut atuutissasoq. Tamanna tunngavilersorneqarpoq ilinniagaqartussaataaneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip suliarineqalernissaa pillugu isumaliutersuutit isiginiarneqarnissaat. Taamaattoqanngippat piffissaq meeqqat atuarfianni ilinniartinneqartussaataaneq qaangerlugu ilitsersuisussaataanerup ingerlaannarnissaa pillugu meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi aalajangersakkamut tamanna akerliussaaq. Aamma “suliffissatut periarfissat” siunnersuummi uuminnga taarserneqarpoq “inuussutissarsiuqartissatut toqqagassaq”. Tamassumunnga pissutaavoq suliffissatut periarfissami taamaallaat takutinneqarmat meeqqat atuarfianni naammassinerup kinguninngua suliffarsiorneqarnissaaq pissusissamisoortoq, tamannalu qaqutigunnaq pisariaqarpoq. Ilitsersuinermit taamaammat isiginiarneqarnerussaaq inuussutissarsiuqartissatut toqqagassat suut meeqqat atuarfianni naammassinermit tapiliullugu atuartut isumaliutigisinnaanerit.

Pingaarteqarpoq meeqqat atuarfianni naammassereernerup kingorna ilinniagassat inuussutissarsiuqartissatut pillugit ilitsersuinermit kommunini aamma ingerlanneqarajuttartuni meeqqat atuarfiisa ilitsersuisarnerisa iliuusissatullu pilersaarutit imminnut atanissaasa qulakkeerneqarnissaa. Tamanna pingaartumik pingaarteqarpoq inuusuttorpasuit meeqqat atuarfianni naammassereertarnermit ingerlaannaq ilinniagaqalernerup ajormata. Taamaalillutik meeqqat atuarfiata taassumalu kingorna ingerlaqqinnerup akornanni ilitsuisarnerit pitsaasumik imminnut atanngippata ingerlaqqerianngitsoorsinnaapput.

2.10 Perorsaanermik-tarnit pissusaannik siunnersuineq

Meeqqannut atuarfimmi atuartunut perorsaanikkut-tarnip pissusaatigut siunnersuisarnerup pillugu siunnersuummi aalajangersagaq, takuuk qulaaniittoq, tamanna pillugu akisussaanerup 1. januar 2012-imiit kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit akisussaaffigineqarnera tunngavigalugu isigineqassaaq, tamannalu taamaalilluni piffissaavoq inatsisip suli atuutilinngiffia. Taamatuttaaq annertuumik immikkut ilinniartitsinermit atuuppoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Soorlu aallarniilluni immikkoortumi allaaserineqartoq aningaasanut pigineqartunut sanilliullugu isumalluutinik pitsaanerusumik atorluaanissap isiginiarneqarnerulernissaanut sanilliullugu inatsimmut atuuttumut tunngatilugu aaqqissuussaannermi naleqqussaannerit arlallit sallitullugu qulakkeerneqarnissaat siunnersuummi siunertaavoq. Tamassumunnga ilanngunneqasaaq meeqqat atuartut ikiliartorerisa ingerlaannarnissaa ilimagineqartoq, aammalu meeqqat atuarfianni isumalluutit amerlasuut suli atorneqassasut. Taassuma saniatigut paasisutissat aqutsiveqarfinni, sulisoqarfinni il.il. pigineqareersut toqqaannarnerusumik annertuumik ingerlateqqinneqartarnissaat siunnersuummi pineqarpoq, taamaammallu paasisutissat amerlanerusut pissarsiarineqartarnissaat siunnersuummi namminerimi siunnersuutigineqanngilaq. Tassunga taarsiullugu paasisutissanik pigineqareersunik pitsaanerusumik avammut saqqummiisarnissaq pitsaanerusumillu paasisitsisarnissaq ingerlatitseqqiisarnissalu siunnersuummi siunnersuutigineqarput. Taamaammatt siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasatigut allaffissornikkullu annertunerusumik kinguneqannginnissaa aallaavigalugu suliarineqarpoq.

Kommunalbestyrelsit perorsaannermik-tarnip pissusaanik siunnersuisarnermik ingerlatsinerat pillugu apeqquut eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq tamanna 2012-imut aningaasanut inatsimmi killilersorneqareersoq, tassa immikkoortoq kommuninut nuunneqareermat, takuuk imm. 2.10.

Naalackersuisut suliassaannut nutaanut tunngatillugu ersippoq, Inerisaavik paasisutissanik atuarnermik ingerlatsinermik nalilersuineranut sunniutinillu uuttuinerimi atugassanik pigisaqareersoq, aammalu killiffinni misilitsinnerni angusat aamma atuarfimmi atuarnermut tunngatillugu inuttut atuagarisat sunniuteqartarnerannik misissuineq pillugit ilaatigut ukiumoortumik saqqummiisarnikkut suliniutissatut siunersuutigineqartut arlallit aallartinneqareerlutik. Taamaammatt suliutissatut siunnersuummi allaqqasut annertunerusumik isiginiarlugit ingerlatassatut nutaatut Akileraarternermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap siunnersuutai maannakkut aningaasaliisarnermi tunngavinnut tunngatillugu aningaasatigut allaffissornikkulluunniit namminneq annertunerusumik kinguneqassanngitsut naliliisoqarpoq.

Akisussaaffeqarnermi tunngaviit erseqqissarneqarnerat eqqarsaatigalugu, tassunga ilanngullugu atuarfinni aqutsisut sulisassaasa akisussaaffiisalu aqutsisunut isumaqatigiissummi allaqqanissaat pillugu siunnersuut, nalinginnaasumik aalajangersagaavoq. Taamaalilluni atuarfinni aqutsisut nutaanik suliakkerneqanngillat, tassa atuarfinni aqutsisut maannakkut suliannik akisussaaffiinillu allaganngortitsinissamik piumasaqarneq kisimi pineqarmat.

Nunaqarfinni atuarfiit aaqqissuussaannikkut illoqarfiit atuarfiinut atassuteqarnissaat eqqarsaatigalugu aaqqissuussaannikkut aalajangersakkat kommunalbestyrelsit annertunerusumik aningaasartuuteqarnissaannik namminneq kinguneqannginnissaat pineqarpoq, oqaatigineqar-

luni, qulaani immikkoortumi 2.4-mi oqaatigineqareersutut, nunaqarfinni atuarfinnut tunngatil-lugu pitsaanerusementik suleqatigiinnissaq siunertaralugu suliniutit aallartinneqareersut.

Immikkut atuartitsisarneq pillugu oqaatigineqaannassaaq siunnersuummi immikkut atuar-titsinermut ilinniartitsinermut piumasaqaatit inatsit atuuttoq malillugu atuutereersut uteqqiin- narneqartut, takuuk meeqqat atuarfianni immikkut atuartitsisarneq aamma allanik immikkut perorsaanermut tapersiissutit pillugit nalunaarut atuuttoq pillugu immikkoortoq 2.5-imi allas- simasut. Tamanna aamma atuartunik atuarfimmi nammassisunik ilitsersuisarneq pillugu piu- masaqaatinut tunngatillugu atuuppoq.

Pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat suliarineqartarnissaannut Akileraartarnermut Atugaris- saarnermullu Suleqatigiissitaliamit siunersuutigineqartunut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, taakkunani paasissutissat atuarfiit ataasiakkaat pigeriigaasa aallaavigineqarnissaat siuner- taasog. Tassunga ilanngunneqassaaq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat suliarineqarnissaannut piffissaq atuarfiit oktobarip aallaqqaataani nalunaarutaasa tunniunneqarnissaannut atas- suteqartoq, tassungalu atatillugu nalunaarutit annertunerusut suliarineqarnissaat pineqan- ngitsoq. Tamassumunnga pissutaavoq, pitsaassuseq pillugu nalunaarusiani pissutsit atuarfiit ullumikkut tunniuttariigaat paasissutissani aallaaveqartussaammata. Pineqartut tassaapput killiffimmi misilitsinnerni, naammassinermi misilitsinnermi angusaviit, iliuusissatut pilersaa- rutit suliarineqarneri, klassini atuartut amerlassusaat, piffissaq atuartitsivik, napparsimanerit, taartaasartut tiimii aammalu ukiumi atuarfiusumi kingullermi naammassiviusumi atuartunut atuarfimmi naammassisunut ilinniagarnissamik inuussutissarsiutissamillu toqqaanissamik siunnersuisarnerup annertussusia. Piumasaqaataavorli pitsaassuseq pillugu nalunaarusiani aamma assersuutigalugu piffissami nalunaarusiorfiusumi atuarfiup naliliinera aamma allassi- massasoq.

Aammattaaq paasissutissat pineqarput kommunalbestyrelsit nalinginnaasumik nakkutilliisus- saatitaanerannit kommunalbestyrelsillu sulisitsisuunerat tunngavigalugu kommunalbestyrelsit aamma pissarsiarisinnaasaat. Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap inassuteqaataata maannakkut inatsisitigut killilersorneqarnissaanut siunnersuuteqarneq ta- manna tunngavigalugu ilimagineqarpoq allaffissornikkut aningaasati-gulluunniit anner- turerusumik kinguneqassanngitsoq.

Taamatuttaaq ippeq inuttut atugarisanik kingornussisarneq eqqarsaatigalugu siunnersuummi erseqqissaaneq, tassa inatsimmi atuuttumi allaqqareermat atuartitsinerni tamani ataasiakkaat pisariaqartitaat isiginiarneqassasut. Taamaammaat inuttut atugarisanik kingornussanut inner- suussineq ilanngunneqarpoq apeqquutip pingaaruteqassusiata attatiinnarneqarnissaa ajornartor- siutillu isiginiarneqarnerunissaa.

Atuartut quppersagaannik meeqqat suli atualinnginnermit meeqqat atuarfiannut ikaar- saariarneranni ilaatigut sakkussatut isigineqartussanik nutarterisussaataaneq ilaatigut me-

eqqat atuarianni pitsaassutsip annertusarnissaa siunertaralugu sakkussatut isigineqassaaq, taamaalillunilu ajornartorsiutaasinnaasut sapinngisamik siusissukkut iliuuseqarfigineqarsinnaassallutik. Atuartunut ataasiakkaanut pissutsit immikkut ittut pisulluunniit pillugit atuartut mappersagaannik nutarterisarnerup allaffissornikkut annertunerusumik kinguneqarnissaa tasunga atatillugu ilimagineqanngilaq.

Meeqqat atuarianni siunertap piviusunngortinnissaanut tunngatillugu nalilersuisarnerup ingerlanneqarnissaanik isumaqatigiissiusiorsinnaanermut periarfissaq pillugu aalajangersakkamut atatillugu oqaatigineqassaaq nalilersuisarnissaaq pillugu isumaqatigiittoqarsinnaanerannik siunnersuut taamaallaat pisinnaatitsisoq. Siunnersuut taamaalilluni nalilersuisarnerup ingerlanneqarnissaanik piunasaqaatitaqanngilaq, taamaammallu tamanna pillugu aalajangersagaq nammineq allaffissornikkut aningaasatigulluunniit kinguneqartussaannngilaq. Taamaalilluni tamanna aatsaat piviusunngussaaq Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu tamanna pillugu isumaqatigiissusiorpata.

4. Inuussutissarsiutinut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuut inuussutissarsiutinut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit toqqaannartumik kinguneqassanngilaq. Ilimagineqarporli atuartut siunissami ilinnagaqaqqinnissaannut suliffeqarnissaannullu periarfissanut tunngatillugu siunnersuut tamanut tunngatillugu pitsanngorsaanermut tapersiissasoq, tamannalu inuussutissarsiortut sulisusarsarsiortarnissaannut pitsaasumik tunngavissaassaaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut kingunissat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut ingerlaannartumik kinguneqassanngilaq. Meeqqat atuarianni pitsaassutsip qaffatsinneqarnissaanik siunnersuummi siunertaq ilimagineqarpoq piffissaq siviunerusoq eqqarsaatigalugu innuttaasut peqqissusiannik pitsaasumik kinguneqassasoq. Tamassumunnga pissutaavoq ilinniagaqarsimanerit qaffasinnerusut misilittakkat malillugit peqqinnarnerusumik inuuneqalernermut taper-siisartut aammalu inuiaqatigiinni isertinneqartartut qaffanneqartartut tamassuma kinguneranik peqqissutsimut pitsaasumik kinguneqartarlutik.

6. Innuttaasunut kingunissai

Ilimagineqarpoq innuttaasunut tamanut iluaqutaasumik meeqqat atuarianni pitsaassutsimik siunnersuut qaffatsitsissasoq.

7. Kingunissai annertuut allat

Inuiaqatigiinni ilinniagaqarnerup tamanut tunngatillugu qaffatsinnissaanut siunnersuutip taper-siinissaa ilimagineqarpoq.

8. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaaneq:

Siunnersuut piffissami 05. juni 2012-imut 10. juli 2012-imut ukununga tusarniaassutigine-
qarpoq:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnernullu Naalakkersuisoqarfik

Taamanikkut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu
Naalakkersuisoqarfiusoq

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisunullu Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik

Nunanut Allanut Pisortaqarfik

Kalaallit Nunaanni Nakorsaaneqarfik

SIK

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)

KANUKOKA

KANUNUPE

NUSUKA

IMAK

Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat (PIP)

AK

Peqqissaanermik Ilinniarfik

Ilinniagartuut Kattuffiat (ASG)

Ilisimatusarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik

Meeqqat Atugarissaarnerusut

Nanu Børn

ICC

Knud Rasmussenip Højskolia

Sulisartut Højskolia

GU-Aasiaat

HTX, Sisimiut

GU-Nuuk

GU-Qaqortoq

HHX, Qaqortoq

Sanaartornermut Ilinniarfik

INUILI

Imarsiornermut Ilinniarfik

NI-Nuuk

NI-Qaqortoq

Oqaatsinik Pikkorissarfik

Savaatilinnigorniat Ilinniarfiat

Aalisartut Piniartullu Ilinniarfiat

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik
KNAPK
MIPI
Avalak
KIK
Kisaq
Mælkebøtten
Sisimiut Friskole
Nuuk Internationale Friskole
Maniitsup Efterskolia
Efterskole Villads Villadsen

Tusarniaanermut atatillugu tusarniaanermi akissutinik ukuningga tigusaqartoqarpoq ASG, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Iisimatusarfik, Mælkebøtten, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, IKIIN, Meeqqat Illersuisuiat, IMAK aamma KANUKOKA, taassumalu tassunga peqatigitillugu Kommuneqarfik Sermersuumit aamma Kommune Kujallermi tusarniaanermut akissutit ilannguppai. Iisimatusarfiup aamma Inerisaavimmit Ilinniarfissuarmillu tusarniaanermi immikkut akissutit ilannguppai.

Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq siunnersuut ataatsimut isigalugu taper-serneqartoq, IMAK-ili tapersiinani.

Ikaarsaariarnermi aalajangersagaq siunnersuummi tusarniaassutigineqartumi allaqqasoq Inerisaavimmit tusarniaanermi akissut tunngavigalugu peerneqarpoq. Ikaarsaariarnermi aalajangersakkami siunertaavoq pitsaassuseq pillugu nalunaarutit assersutigalugu suliniutissatut eqqarsaatigineqartunik, isumaliutersuutinik, ajornartorsiutinik immikkut ittunik il.il. pillugit paasissutissanik siunissami aamma imaqarsinnaasut tikkuassallugu. Tamannali siunnersuummi § 49, imm. 2-mut oqaaseqaatini ersereerpoq, taamaammallu siunnersuummi § 54, imm. 3-mi ukiumut atuarfiusumut 2013/2014-imut innersuussineq maannakkut peerneqarpoq.

Aammattaaq KANUKOKA-mit kissaateqartoqarneratigut ilinniarfiusartut mikisut pillugit apeqqut oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortumut ilannguneqarpoq.

Tassunga peqatigitillugu KANUKOKA-p kissaatigaa illoqarfinni nunaqarfinnilu atuarfiit imminnut atassuteqartinneqarnissaat ”taamaaliorsinnaanermik aalajangersakkatut” allaqqassoq, taamaalillutik illoqarfinni nunaqarfinnilu atuarfiit qaqugukkut pitsaanagerusumik suleqatigiissinneqalersinnaanerat kommunit namminneq aalajangersinnaallugu. Aalajangersagaq kommunalbestyrelsit suliaasaqarfiinut tunngassuteqartoq pineqarmat oqaaseqaatip ilanngunneqarnissaa naleqqunnerusutut nalilerneqarpoq. Taamaammatt aalajangersagaq maannakkut ”taamaaliorsinnaanertut aalajangersakkatut” maannakkut allaqqalerpoq, kommunalbestyrelsit

taamaalillutik suleqatigiinnerup pisariaqassusia pillugu apeqqut namminnek killilersorsinnaal-lugu.

IMAK-ip taakku saniatigut siunnersuummi oqaaseqaatit ilaannut naqqiissutinik tusarniaaner-mi akissummini tapersiivoq. Taakku tassaapput, § 30, imm. 1-imi pisinnaatitsissutip atorne-garnera, Pituffimmi atuarfeerunnikuusoq, takuuk § 41, imm. 1-imut oqaaseqaatit, ilinniartit-sisut atuarfinni siulersuisuini peqataanermi maannakkut akissarsiaqalersut, takukkit § 46-mut oqaaseqaatit.

Tusarniaanermi akissutit siunnersuummi oqaaseqaatinut erseqqississaassutit saniatigut tusar-niaanermi allannguutinik kinguneqanngillat. Tusarniaanermi akissutit pillugit ilanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1-imik annertunerusutigut ingerla-titseqqiineruvoq. Aalajangersakkami ersippoq meeqqat atuarfiat kommunit suliassarigaat, atuarnermullu akiliisoqarneq ajortoq. Atuarnermut akiliisoqarneq ajornerata pingaaruteqassu-sia tunngavitillugu siunnersuummi § 10, imm. 5 aamma 6 siunnersuummi § 53, imm. 2-5-imut sanilliullugit innersuussutigineqarput. Meeqqat atuarfianni atuarneq ukiuni qulini inger-lanneqartarmat ukiumit meeqqap arfinilinnik ukioqalerfiani aallatittarluni ukioqassutsimik killiineq pillugu malittarisassaqaanngilaq. Meeqqat atuarfiat taaguutit aamma aalajangerne-qarpoq atuarfik meeqqanut inuusuttunullu atuartussaataasunut atuunneratigut. § 31, imm. 3-mut innersuussineq pissuteqarpoq pissutsit immikkut ittut pissutissaqartitsigaangata ukiut qulingiluat atuareernermi atuartut atuarnermi peqataajunnaarnissaannik tassuunakkut pisin-naatitsisoqarnera.

§ 2-mut

Aalajangersagaq ilassutit ataasiakkaat ilanngullugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersakkami siunertaavoq pingaarnertut siunertap ataatsi-mut oqaasertalersornissaa, atuartut ilikkagaqartarnerannut, atuartitsinermut atuarfiullu ingerla-taanut tunngaviit aalajangersimanagerusut arlallit tunngavittut ilassutigalugit. Taakku killiffinni ataasiakkaani, ilinniartitsissutit siunertaanni ilinniagaqarfinnilu aammalu ilinniagassat pillugit pilersaartuni anguniakkat immikkuualuttuanni atuartitsinerup ilusilersorneqarnerani allaavi-

liissapput, takuuk § 14. meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit FN-imi isumaqatigiissummi artikeli 29-mik aalajangersagaq taassuma saniatigut ilaneqarpoq.

Imm. 1-imut

Meeqqat atuarfiata ingerlatsinerani siunertat pingaarnertit aalajangersakkami allanneqarput. Nutaatut meeqqat inuttut atugarisatigut tuniliaqutaat pillugit nr. 1-imi innersuussinermik ilasuteqartoqarpoq, tamassumanilu pineqarpoq inuttut atugarisatigut kingornussat oqaaseqaatit nalinginnaasut ataanni annertunerusumik allaaserineqartut isiginiarneqassasut. Maannakkut erseqqissarneqarpoq meeqqat atuarfiata ingerlatsinerani pingaarnertut siunertaq meeqqat inuttut tuniliaqutit aggerfiat apeqqutaatinnagu piviusunngortinneqassasoq. Tulliullugu, IKINN-imit tusarniaanermi akissut tunngavigalugu nutaatut nr. 6-i ilanngunneqarpoq. Immikkoortut tallimat sinnerini atuartut immikkut pisariaqartitsisut ilanngunneqartut isumaqartoqarsinnaagaluartoq, anguniarneqartut taakku erseqqissarneqarnissaat naleqqututut isigineqarpoq. Immikkut pisariaqartitat angerlarsimaffimmi sumiginnagaanermut aammalu timikkut tarnikkulluunniit innarluuteqarnerup kinguneranik pisinnaasat annikillinerannut tunngapput.

Nr. 2-6 eqqarsaatigalugit oqaatigineqassaaq meeqqat atuarfianni siunertaq qangali piginnaasanit annertunerusumik atassuteqartoq, taakkulu tassaagajupput atuarneq, matematikki, oqaatsit il.il. aamma soorlu karakterit, misilitsittarnerit aammalu inuusuttunik ilinniartitsinermit suliffeqarnermilu unammillernerup annertussusiata iluaqutaanera. Atuartut isumaqarluartumik, tatiginartumik naleqartumillu inuit akornanni inuunissamik aallaaveqarnissaannik kissateqarnermi inuulluarnerannik piffissamut sivisunerusumut nalilersuisarnissamut nr. 2-6-imi siunertat taaneqartut tunngassuteqarput.

Imm. 2-imut

Imm. 2 Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 2, imm. 2-imik annertunertigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq ilikkagaqarfiusinnaasumik atuartut inuttut inuttullu atugarisatigut ineriartornerannik siuarsaasussamik meeqqat atuarfiat pilersitsisussaataasooq. Aalajangersakkami taamaalilluni meeqqat atuarfiata marloqiusamik siunertaqarnerani oqaatigineqarpoq, imatut paasillugu atuartut ilinniakkani pikkorissarnermik saniatigut inuttut aamma ineriartussasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 2, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq meeqqat atuarfiata pingaarnertut suliassarigaa atuartut tunngaviusumik ilisimasaqalernissamik piginnaasaqalernissammillu ingerlaqillunilu ilinniarnermi inuiaqatigiinnilu peqataanerni allani pisariaqartunik oqariartaaseqalernissammik

periarfissinnissaat. Oqaasertaliusseq ”ilinniagaqarnissamut piareersarnej” aamma imatut paasineqassaaq inuuneq tamaat ilikkagaqartarnissamut piareersarnej. Oqaasertaliusseq ”inuussutissarsiutinut piareersarnej” aamma imatut paasineqassaaq namminersorluni ingerlanissamut piareersarnej, tassunga ilanngullugu inuit ataasiakkaat aallarnisaasutut pisinnaasaasa siuarsarnissaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 4-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarnejarpoq atuarfimmi ulluinnarni peqatigiinneq sulinerlu atu-artut namminneq allallu naleqassusiannik ataqqinninnerisa ineriartortinnissaanut tapersiissasut aammalu akisussaassuseqarnermut suleqatigiinnissammullu pisinnaasat siuarsarnejqassasut.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 5-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami erseqqissarnejarpoq atuartut inunnik attaveqartarnerat kulturimillu paasimasaat piginnaasaallu inuiaqatigiinnillu paasinnittarnerat ineriartortinneqassasut. Tamanna imatut paasineqassaaq inuiaqatigiinni inuit tamat oqartussaaqataaffianni akuunissamut piginnaasat ineriartortinneqassasut.

Namineq akisussaaffiup inuiaqatigiillu ineriartornerisa paasineqarnissaannik tamassumalu pinngartitamut atanera pillugit allaqqasumut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, tamassumani imminut nappassinnaasumik ineriartorneq pillugu apeqqut aamma ilaasoq.

§ 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq ilanngunneqassasoq meeqqat atuarfiata siunertaata pavisunngortinnerani pitsaassutsimik nalilersuisarnissaaq siunertaralugu. Nalilersuisarnej tunngavinnik, malitassanik takussutissanillu atorneqarnissaannik Naalakkersuisut kommunalbestyrelsillu isumaqatigiissutaannik tunngaveqassaaq. Nalilersuineq ingerlanneqartoq tassaa-sinnaavoq aqqissuussamik pitsaassutsimik qulakkeerinneriaatsimik meeqqat atuarfiata mallinninneranik erseqqarissumik uppersarnejarsinnaasumillu avatangiisinut takussutissiineq malugititsinerluunniit.

Nalilersuineramik suliaqarnej assersuutigalugu pitsaassutsimik taaguummik aallaaveqarsinnaavoq, tassani ilaallutik aqqissuussaaneq, suliami ingerlatsineq pitsaassuserlu atuisut malu-

gisaat, tassani taaguutit tamarmik pitsaassusermik sapinngisamik pitsaanerpaamik allaaserin-
ninnermut ineriartortitsinermullu atatillugu naligiisinnaallutik.

Nalilersueriaatsimi assersuutigalugu ilaagajupput qaffasissutsinik tunngaviit naleqassutsinik
periutsinillu allaaserinnittut suliap ingerlanneqarneranut takussutissaasut, tassani suliffiup
iluani suleriaatsit naleqqussarneqartarlutik, taamaalilluni suliasat pitsaasumik, naleqquttumik
qaffasinnerusumillu pitsaassusilimmik suliarineqartarlutik. Qaffasissuseq alla tassaasinnaavoq
tunngavik pitsaassutsini anguniakkat tamanut tunngasut misiliinermi, uppersaasiornermi
nalilersuinermilu tunngavissiiinnaasoq, tassunga ilanngullugu sunniutaanik nalilersuineq.
Qaffasissutsit pingajuattut taaneqarsinnaapput takussutissat assigiinngiiaartut uuttorneqarsin-
naasut toqqakkat pitsaassutsimik nakkutiginninnermi nalilersuinermilu atorneqartartut. Ta-
manna imatut paasineqassaaq oqaatigineqartut iliuuserineqavissullu akornanni naapertuutto-
qarneranik nalilersuineq. Nalilersuineq meeqqat atuarfianni siunertanut atatillugu pitsaassut-
sip qulakkeerniarneranut atorneqarsinnaavoq, nalilersuisarnerlu pitsaassuttip annertusarnis-
saanut, qulakkeerneqarnissaanut takussutissiorneranilu sakkuuvoq. Tassunga peqatigitillugu
pissutsit pingaanerit arlallit isiginiarneqartarput. Piumasaqaataavorli nalilersueriaatsit mee-
qqat atuarfianni siunertat piviusunngortinnissaannut atassuteqarnissaat.

Imm. 2-mut

Pisinnaatitsinermut aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu nalilersuinermi immikkoortut suut
isiginiarneqartussat nalunaarusiornikkut aalajangiinissamut atorneqarsinnaavoq, tassunga
ilanngullugit nalilersueriaatsinik aalajangersaaneq. Taassuma saniatigut assersuutigalugu nali-
lersuisarnerup akulikissusissaanik apeqqut killilersorneqarsinnaavoq.

§ 4-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 3-mik meeqqat atuarfiannik qaffasis-
sutsinut pingasunut immikkoortitsisumik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami aalangersarneqarpoq aaqqissuussaaneq qaffasissutsini tamani naggataaru-
taarutaasumik nalilersuineq atorlugu immikkoortunut paasiuminartunut agguataarlugu atuartut
atuarfimmi atuarnissaannik qulakkeerinninnissaq, takuuk § 22, taamaalilluni atuartunut ataa-
siakkaanut atuarnermi ilikkagaqartarnermilu anguniagaqarluni ingerlaavartumik pilersaaru-
siortoqarsinnaaniassammat. Tassunga oqaatigineqassaaq nukarliit tassaasut 1.-3. klassit, akul-
liillu 4.-7. klassit angajulliillu 8.-10. klassit.

§ 5-imut

Aalajangersagaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 4-mik ilaa-
tigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 4, imm. 1-imik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Ilinniakkanut ilinniakkallu akornanni atuarnermut agguarlugu atuartitsinermik aaqqissuussinermik allaaserinninneq perorsaanermik tungaveqarpoq. Taamaalilluni ilinniagaqartarnermik pitsaasumik pilersitsinissaq siunertaralugu ukiup atuarfiusup tamatigoornerusumik pilersaarusiornetarnissaa siunnersuutaavoq. Aammattaaq atuartut ataasiakkaat unammillerneqarnissamik taparserneqarnissamillu pisariaqartitaat isiginiarneqarnissaat periarfissinneqarpoq atuartullu ilikkagaqartarneranni namminneq akisussaaqataanissat pitsaanerpaamik periarfissinneqarluni. Atuartitsinermik aaqqissuussineq tassunga peqatigitillugu atuartut nammineq ilikkagaqarnissaminnut ilinniagaqarnissamillu pilersaarusiuaqataavinnissamut periarfinneqarput.

Oqaasertaliineq ”atuartut klassinut aaqqissuunneqassapput” atuartut inuttut attaveqatigiit-tarnerannik klassit aallaaveqarnissaannik siunertaqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi holdiliorinnaanermik periarfissap ilanngunneqarneranut atatillugu isumaliuutit tassaanerupput taamaliornikkut atuartut ataatsimut angusaqarlutik ingerlatsinerminni ilikkagaqartarnerisa isiginiarneqarnissaa, tassani atuartut piginnaasanik aalajangersimasunik piginnaasaqareersut allanik sulii piginnaasaqanngitsunik ikiuisassallutik. Taamaalilluni atuartitsinerni tamani atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaat piginnaasaallu aallaavigineqassapput.

Kisiannili misilittakkat takutippaat holdiliorinnaanermut periarfissaq qaffasissutsit agguarneqarnerannut annertuumik atorneqartarnikuusoq. Tamanna assersuutigalugu soqutigisanut taarsiullugu atuartut qaffasissutsinut assigiinngitsunut agguarneqartarnerattut paasineqassaaq. Taassuma saniatigut atuartunik ajornakusoortunik atuartunillu ajornakusuunngitsunik taaneqartartut imaluunniit holdiliornerit oqaatsitigut ilinniakkanillu tunuliaqutaat pineqarsinnaapput. Taamaammatt holdiliornerit qaffasissutsit assigiinnginnerat tunngavigalugu pissanngitsut oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersarneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tamassuma inuttut atugarisanik kingornussanut ajortumik sunniutarnissaata pinngitsoortinniarnissaanut tunngatillugu pitsaasumik sunniuteqarnissaa ilimagineqarpoq. Tassunga tunngatillugu erseqqisarneqassaaq atuartitsineq atuartitsinerup allanngorartinnera tunngavigalugu ingerlanneqassaaq. Atuartitsinermi taamaalilluni atuartut tamarmik isiginiarneqassapput, tassunga ilanngullugit atuartut atuartitsissutini piginnaasaqarluartut. Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq ilitsoqqusaralugu oqaatsinik atuartitsinermi imaluunniit saniatigut atuartitsinermi holdiliorortoqarsinnaaneranut aalajangersagaq ajoqutaanngitsaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami tamatigoortumik holdiliorsinnaaneq pisinnaatitsissutigineqarpoq, tamanalu pingaartumik atuarfinnut mikinerusut tunngatillugu, tassunga ilanngullugit nunaqarfinni atuarfinnut, naleqqussinnaavoq. Atuartut ukioqassusaannut agguaanermut innersuussineq klassini ataasiakkaani atuartut ikitsuarsuusinnaanerannut tunngavoq. Taamaatut pisoqartil-lugu perorsaaneq ilinniartitsisunillu pitsaanerpaamik atorluaanissaq eqqarsaatigalugit atuartut qaffasissutsit ataatsimoortillugit aaqqissuunneqarnerat naleqqutissaaq.

Aalajangersakkami oqaaseqaatigaat aappaannut tunngatillugu pineqartoq tassaavoq holdiliornermi qaffasissutsit tunngavineqassanngisut, imm. 1-milu oqaaseqatigiit aappaannut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 4, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami oqaatsitit inuttullu atugarisat imminnut atassuteqarnissaannik siunertaqar-neq erseqqissarneqarpoq, aamma takukkit § 9, imm. 1-imut oqaaseqaatit. Oqaasertaliinermi ”amerlassutsit tunngavigalugit agguaaneq” pineqarpoq atuartut tamarsiusut kalaallisut i-nunnguuseralugu oqaasillit aamma atuartut kalaallisut inunnguuseralugu oqaaseqanngisut klassini ataasiakkaani assigiimmik agguarneqassasut. Atuarfinni ukioqatigiinni katillugit 40-inik atuartoqartuni, taakkunannga 30-it kalaallisut inunnguuseralugu oqaaseqarlutik qulillu allanik inunnguuseralugu oqaaseqarlutik, klassinik marlunnik pilersitsinermi taamaalilluni klassimi ataatsimi atuartunik 15-inik kalaallisut inunnguuseralugu oqaaseqartunik atuartunillu tallimanik allanik inunnguuseralugu oqaaseqartunik klassinik marlunnik pilersitsinissaq an-guniarneqassaaq. Tassunga tunngatillugu piumasqaataavoq atuartut oqaatsinik taakkunannga marlunnik aallaaveqartut isiginiarneqassasut.

§ 6-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 5-imik ingerlatitseqqiineruvoq, klas-similu ataatsimi atuartut amerlanerpaaffissaat allaqqalluni. Atuartut amerlanerpaamik 26-iunissaat atuartut klassini ulluinnarni atuarfimmiinneranni inuttut atugarisaat tunngavigine-qassappata klassimiittut taamatut amerlassuseqarnissaannik misilitakkat tunngavigalugit isigi-neqassaaq.

§ 7-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 6-imik ingerlatitseqqiineruvoq, siu-nertaallunilu 60 minutsikkaarlugit atuartitsisarneq tunngavigalugu qaffasissutsini ataasiakkaa-ni tiimit ikinnerpaaffissaasa aalajangerneqarnissaat. Tiimit tunngavigalugit piffissap atuartit-

siviusup naatsorneqarnera isumaqanngilaq atuartitsinermi atuartitsissutit taamatut sivilissu-seqartariaqartut. Perorsaanermit tunngaviit aallaavigalugit piffissaq atuartitsiviususaaq atuarfiit namminneq pilersarusiorsinnaasariaqarpaat. Angajulliit pillugit oqaatigineqarpoq piffissap atuartitsiviususap sivikinnerpaaffiani pinngitsoorani ilinnigassat kisimik pineqartut, tassa allat oqaasiisa pingajuat nammineq toqqagassaammat. Atuartut taassuminnga toqqaasut minnerpaamik tiimissaat taamaalilluni qaffasinnerusaaq. Oqaatigineqassaaq § 16 aamma 17 mallilugit ilassummik atuartitsinerit aamma ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerit tiimimit sivikinnerpaaffissaattut allaqqasumit nalinginnaasumik sivilissunerusut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq tiimit sivikinnerpaaffissaannik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 3-mut

Perorsaanermik nalilersuineq tunngavigalugu holdinik mikisunik pilersitsinermit atuartitsissutini imaluunniit imaluunnit atuartitsissutit immikkoortuini tiimit ikilissineqarsinnaanerannik aalajangersagaq periarfissiiuvoq. Perorsaanermit nalilersuineq aalajangersakkap atorineqarnissaanut tunngaviuvoq, tamannalu atuartut tamarmik ilikkagaqartarnermit anguniakkanik assigiinnik anguniagaqarnissamut ilaatinneqarnerat tunngavigalugu isigineqassaaq. Aalajangersagaq taamaammat aningaasatigut atukkat tunngavigalugit imaluunniit ilinniarsimasunik ilinniartitsisunik amigaaqarnerup kingunerisaanik taamaallaat atorineqarsinnaanngilaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq tamatigoortumik pilersarusiornermit ulluni sapaatillu akunnerini piffissap atuartitsiviusup assigiimmik agguarneqarnissaannik atuartut qulakkeerinniffigineqassasut. Siunertaavoq piffissat atuartitsiviusut ataatsimoortinneqannginnissaat, assersuutigalugu ullut atuartitsiviusut ataasiakkaat sivilissuunngorlugit ullullu allat sivilissuunngorlugit.

§ 8-mut

Aalajangersagaq annertunerusutigut meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 7-imik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlunilu ukiup atuartitsiviusup sivilissusua.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq sapaatip akunneranut ullut tallimat imaluunniit arfinillit aallaaviusumik toqqarneqassasut.

Imm. 2-mut

Piviusuni tamatigut sapaatip akunneranut ullut tallimaasarmata atuarfiit sapaatip akunneranut ulluni tallimani atuartitsisartut avataaneersunik ilinniartitsisoqarnermut atatillugu ukiuni atu-

arfiusuni ataasiakkaani tamatigoornerusumik pilersaarusiornissamut aalajangersakkami periarfissinneqarput, pingaartumik atuartut immikkut pikkorissarneranni atuarfimmilu ilinniartit-sisut pikkorissarneranni il.il. Aalajangersakkami oqaaseqatiginnut kingullernut pissutaa-voq atuartut angajoqqaallu pilersaarusiornissamut periarfissaqarnissaat.

Imm. 3-mut

Sumiiffinni pisariaqartitat periarfissallu aallaavigalugit ukiumik atuarfiusumik tamatigoortumik pilersaarusiortarnissamik kissaateqarneq tunngavigalugu sapaatit akunneri atuartitsiviusussat amerlassusaat kommunalbestyrelsit nammineq aalajangersinnaavaat, taamaalilluni, soorlu Inatsisartut pequtaata atuuttup atuutilinnginnerani taamaattoqartoq, ukiup atuarfiusup sapaatit akunnerinik 40-nik sivisussuseqarnera sanioqqunneqarsinnaassanani. Allatut oqaatigalugu piffissap atuartitsiviusussap il.il. sivikinnerpaaffissaat pillugit malittarisassat sanioqqunneqarsinnaanngillat.

Imm. 4-mut

Ersippoq ukioq atuartitsiviusoq pillugu piffissamut sinaakkutit Naalakkersuisut aalajangertaaraat. Taamaalilluni ullut feeriarfissat atuangiffissallu amerlassusaasa aalajangernissaannut periarfissaqarpoq, Naalakkersuisullu, inaarutaamik misilitsinnerit ingerlannissaat pissutigalugu, atuarfinni misilitsiffiusuni tamani aasaanerani suliffinngeqarnissaq aalajangersinnaavaat. Siunnersuutigineqarpoq inatsisiliornermi teknikkikkut allannguisoqassasoq, taamaalilluni erseqqissarneqassalluni pisinnaatitsinermik aalajangersagaq pineqartoq, taanna tunngavigalugu nalunaarusiortoqarsinnaalluni. Aammattaaq aalajangersakkami atuuttumi pisinnaatitsissut meeqqat atuarfianni atuartut aasaanerani atuangiffeqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaataatigut nr. 4, 5. marts 2003-meersukkut atorneqarpoq.

§ 9-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8-mik issuaaneruvoq, pineqarluni meeqqat atuarfianni atuartitsinermi oqaatsit atorneqartartut. Kalaallit oqaasiisa pingaarnertut oqaasiuneri allanngortinneqanngilaq, atuartulli ilinniaqqinnerminni oqaatsinik piginnaasanik pisariaqartitsinerat pissutigalugu naleqquttutut isigineqarpoq meeqqat atuarfianni oqaatsit arlallit atuartitsinermi oqaatsit atorneqassasut.

Imm. 1-imut

Kalaallit danskillu oqaasiisa atuartitsinermi oqaasiunerisa allaqqaneratigut qulakkeerneqarpoq oqaatsit taakku marluk ilitsoqqussaralugu oqaatsit aallaaviussasut. Tassunga peqatigitillugu oqaatsit taakku marluk ilinniartitsinermi atorneqarnerat allat oqaasiinik ilikkagaqarnissamut periarfissiissapput.

Aalajangersagaq kinguneqarpoq atuartut oqaatsinik piginnaasaqalernissaat siunertaralugu atuartunut tamanut tunngatillugu oqaatsitigut tunuliaqutaat apeqqutaatinnagu oqaatsit taakku

marluk naleqquttumik annertussuseqartumik atorneqartussaataa nerat. Taamaalilluni siunertaangilaq atuartitsinerit oqaatsit marluk tamakkiisumik atorlugit ingerlanneqassasut, atuartitsinerimili oqaatsit atorneqartut atuartut ataasiakkaat atuaqatigiillu oqaatsitigit piginnaasaannut pisariaqartitaannullu naleqqussarneqassapput.

Kalaallit danskillu oqaasiisa atuartitsinerimi atorneqarnerat kinguneqaannangilaq ilinniartitsisut atuartullu atuartitsinerimi oqaloqatigiinninnermi oqaatsinik taakkuninnga atuissasut, aammali oqaatsit taakku marluk atuartitsinerimi ilisimatitsinermilu atortuni atorneqassapput. Tamassumunnga peqatigitillugu tamanna isumaqarpoq ilinniartitsisut atuartitsinerimi oqaatsinik atuinermi naammattumik oqaatsit aappaannik atuisinnaangitsut taamaakkaluartoq tamanna aqqutigalugu atuartitsineriminni oqaatsit pineqartut ilanngussinnaagaat.

Tamassumunnga peqatigitillugu kalaallit oqaasiinik oqaasillit kalaallillu oqaasiinik oqaaseqanngitsut imminnut ilanngutitvinneqarnissaat pillugu periutsip atuuttup ingerlateqqinneqarnissaa siunnersuutaavoq, takuuk § 5, imm. 3. Kalaallit danskillu oqaasiisa ilinniartitsinerimi oqaatsit atorneqarnerisigut oqaatsit taakku marluk isumannaarneqassapput, atuartullu tamarmik oqaatsitigit imminnut ilanngutitinnissaasa oqimaqatigiissarnissaanut periarfissiilluassalluni. Atuartut nunamut nuuttut kalaallisut piginnaasaqanngitsut kalaallisut ilassummik atuartinneqarnissaannik aamma neqeroorfigineqassapput, takuuk § 16, imm. 1 nr. 3. Nagga-siullugu atuartut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut taakkunannga atuartinneqarnissaat suli periarfissaassaaq, takuuk § 17.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ersippoq tuluit oqaasii aamma atuartitsinerimi oqaatsit atorneqarsinnaasut. Siunertaq tassaavoq tuluttut atuartitsinerup nalinginnaasup avataani atornerisigut atuartut oqaatsinik piginnaasaqalernissamut periarfissinnissaat. Tassani aamma atuuppoq tuluttut oqaasiinik atortut atorneqarneri oqaatsinik atuartitsinerimi oqaatsit ilanngunneqarnerattut isigineqartut. Aammattaaq oqaatigineqassaaq tuluit oqaasii pinngitsoorani ilinniagassasut, 4. klassemiit skemamiittussat.

Aalajangersagaq isumaqarpoq assersuutigalugu matematikki tuluttut atuartitsissutigineqarsinnaasoq. Kisiannili ilinniartitsissuni § 11-13-ini taaneqartuni suli atuartitsisoqassaaq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 9-mik tamakkiisumik ingerlatitseqqiineruvoq, imaqarlunilu qaffasissutsini pingasuni tamani atuartitsinerup imaanik.

Imm. 1-imut

Atuarfimmi atuarnerup ingerlanerani tamani ilinniartitsissutit atuartitsissutaasut aalajangersakkami killilerneqarput.

Aalajangersakkami nr. 1-imi ersippoq oqaatsit amerlassusaat neqeroorutigineqartussamik allamiut oqaasiisa pingajuannik ilaneqassasut, takukkit § 12-imut oqaaseqaatit. Taaguutip ”allamiut oqaasiisa pingajut” atorneqarnera kalaallit oqaasiisa nunatsinni pisortatigoortumik oqaasiunerat tunngavigalugu isigineqassaaq, takuuk Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit nr. 473, 12. juni 2009-meersoq, aammalu oqaatsinik politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 3 malillugu danskit oqaasii pisortani atorneqarsinnaallutik. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, siusinnerusukut Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi ersittutut danskit oqaasiinnik ilinniartitsinissaq Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit imaqaanngitsoq. Aamma Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsitsimmi § 20-mut oqaaseqaatini ersippoq Kalaallit Nunaanni oqartussat isumaqartut inuiaqatigiinni pisinnaasaqarluartuni nunarsuarmilu qanilliar-tornerujartorfiusumi oqaatsinik arlalinnik piginnaasaqarneq pingaaruteqartorujussuaq. Taamaammat kalaallit atuartut Kalaallit Nunaanni avataanilu ingerlaqqillutik ilinniarnissamut suliffeqarnissamullu piginnaasanik qaffassaanissaat siunertaralugu oqaatsinik allanik aamma ilinniartitsisoqartarpoq. Tamanna tunngavigalugu kalaallit oqaasiinut tunngatillugu danskit tuluillu oqaasii allamiut oqaasiisa suilliattut aappaattullu isigineqarput.

Nr. 2-mut tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq inuiaqatigiit pillugit ilinniartitsissutit kulturimik, oqaluttuarisaanermik, inuiaqatigiit pillugit ilinniarnermik, kulturi tunngativigalugu nunalerinermik imaqartut, aamma ilinniartitsinissamut pilersaarutit, takuuk § 14, imm. 2, ilinniagassat immikkoortuini ataasiakkaani angajullerni immikkut atuartitsinissaq periarfissiipput.

Nr. 3 eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq ilinniartitsissut pinngortitamik ilinniatitsineq ima-qartoq, fysikimik kemimillu, biologimik aamma pinngortitaq pillugu nunalerinermik, astronomimik teknilogimillu, aammalu angajullerni ilinniartitsissutini pingaarnerni ilinniar-titsissutit agguataarlugit atuartitsineq ilaasoq.

Nr. 3-mi matematikki pineqartoq ilinniartitsinermi sakkutut taaneqartarpoq, imatut paasillugu ilinniartitsissuni suliassat allat suliarineranni atorneqarsinnaasoq assersuutigalugu pinngorti-taq pillugu ilinniartitsissummi imaluunniit inuiaqatigiit pillugit ilinniartitsissummi naatsor-sueqqissaarnermi. Taamaammat matematikkimut tunngatillugu pitsaanngitsumik ilikkagaqar-tarneq ilinniartitsissutini allani ilinniarneqartartunut tunngatillugu ajortumik sunnuteqarsin-naavoq. Ilinniartitsissut aammattaaq inuussutissarsiutit immikkoortuini arlalinni tapersiissuti-tut sakkuuvoq, assersuutigalugu inuussutissarsiutini teknologimut tunngassuni, assersuutiga-lugu ingeniøritut inuussutissarsiornermi il.il. Aammattaaq meeqqat atuarfiannik Inerisaaviup piffissap qiterpaarnerani nalilersuinerani oqaatigineqarpoq matematikkimut tunngaterpiarlugu

annertuumik ajornartorsiuteqartoqartoq, tamannalu inaarutaasumik nalilersuinerni inernerni ersippoq. Tassunga tapiliullugu oqaatigineqarpoq Inerisaavik taamaammat aalajangiinikuusoq ajornartorsiutip misissorneqarnissaa siunertaralugu nalilersuineq aallartinneqassasoq, tassunga ilanngullugu atuarfiit ilaanni inaarutaasumik nalilersuinerni angusat pitsaanerannut pissutsit suut sunniisarnersut.

Nr. 4-mi inuttut ineriartorneq atuartut imminnut naleqassusaasa nukittornissaanik, akisussaaf-fimmik tigunissamik ilinniarnissaanik aamma namminneq ineriartornissaminnik ilinniaga-qarnissamillu anguniagaqarlutik sulinissaanik kissaateqarneq aallaavigalugu 2002-mi meeq-qat atuarfiannik aaqqissuusseqqinnermut atatillugu atuutilersinneqarpoq. Tassunga peqatigitil-lugu imminut allanillu paasinnissamut sakkut pissarsiarineqarput. Ilinniartitsissummi sammi-sat ilaapput soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarneq, ilaqu-tariinnermi piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aam-malu atuartut inuttut pilersaarusiornissamik suliaqartarnerat ilinniartitsissummi aamma ilaa-tinneqarput.

Nr. 5-imi sumiiffinni ilinniartitsissutini toqqarneqarsinnaasuni siunertaavoq atuartut nipiler-sornerni tamatigoortumik iliniartinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, tassungalu ilaapput ingerlatat assigiinngiaartut, assersuutigalugu nipilersorneq, isiginnaartitsineq, qitinneq, assi-lialiorluni eqqumiitsuliorneq, assiliineq, tusagassiutit, marriorneq, assassorneq, ammerineq mersornerlu, sananeq sanaalukkallu, nerisassiorneq, qaanniorneq qamusiornerlu, immami angalaneq, aalisarneq piniarnerlu aamma timersuutit qangali ingerlanneqartartut nutaaliillu. Aammattaaq sumiiffinni toqqarneqarsinnaasut ukioqassutsimut naleqquttut atuartut ilikkaga-tarnerisa ilaattut atuarfiup avataani sammisat ilannguneqarput, sammisat kultureqarnermut, inuit attaveqatigiittarnerannut inuussutissarsiuutinullu tunngasut. Atuartitsinerup ilaani tas-sani sumiiffinni periarfissat inunnillu isumalluutit annertunerpaamik atuarluarneqarnissat siu-nertaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput naluttarfeqartuni nalunneq imaluunniit taamatut ilinniartitsisinnaasumik ilinniartitsisumik atorfeqartoqarpat sumiiffinnilu pissutsit taamaalior-titsisinnaatillugit sisorarneq. Ukiukinnerusunut tunngatillugu sumiiffinni toqqarneqarsinnaa-sut atuarfiup toqqartassavai, atuartullu immikkut kissaatigisaat pingaartinneqaleriartussallutik.

Imm. 2-mut

Erseqqissarneqarpoq nipilersornermut tunngasut ilinniartitsissutini ilinniartitsissutillu immik-koortuini tamani ilanngeqartassasut. Tamassumunnga perorsaaneq pissutaavoq, isumaqarneq aallaavigalugu ilikkagaqartarnerit ilinniartitsissutit suuneri apeqqutaatinnagu suliaqartarner-mik nipilersornermillu ingerlatsinerimik taperserneqartut ilinniartitsissutinillu ingerlatsinerit namminneq suliaqarnermik nipilersornermillu imaqartut. Suliaqarnermik-nipilersornermik ingerlatsinerit ilinniartitsissutinut ataasiakkaanut pilersaarutini ilannguniarneqassapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq ilinniartitsissutini tamani atuartitsinermi qarasaasiat sakkutut atornissaat atuartut ilinniassagaat. Qarasaasiat ilinniagaqarnermi, inuussutissarsiutini inuiaqatigiinnilu inuunermi allani tamangajanni ilaapput, tamannalu atuarfiup atuartitsinerani ersersinneqassaaq. Qarasaasialerineq ilinniartitsissutini ataasiakkaani ilinniagassanut pilersaarutini aamma ilannguneqassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq piffissap atuartitsiviusup ilaani klassini atuartitsinermi qangali ilinniartitsissutit agguarneqartarnerannik allaanerusumik aaqqissuussaariaatsit allat atorneqassasut. Tamassumunnga ilaatigut pissutaavoq atuartut suleriaatsinik suleqatigeeriaatsinillu assigiinngiaartunik ilinniarnissaat ilaatigullu ilinniartitsissutit ataasiakkaat imminnut atassuteqarnerannik paasinninnissaaq immikkoortunilu aalajangersimasuni paasiniaanerusunissamik periarfissiinissaaq.

Imm. 5-imut aamma 6-imut

Aalajangersakkami ilaavoq atuartitsineq angalanerit tunngavigalugit atuarfiup avataani ingerlanneqartoq. Tassaasinnaaput klassinut holdinulluunniit aaqqissuussamik oqaatsinik ilinniarniarluni paarlaasseqatigiilluniluunniit angalanerit, tassani atuartitsineq aaqqissuussap ilaatut ingerlanneqassalluni. Taamaammat atuartut nalinginnaasumik takkussuttaatitaapput. Atuartut ilaasa peqataanngissaannik qinnuteqaatit atuarfimmi pisortat immikkut pisoqarnerani akuerisinnaavaat. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq inuttut ilaqutariinnermiluunniit pissutsit immikkorluinnaq ittut tunngavigalugit. Taamaattoqarnerani piffissami tassani allamik atuartitsinissaaq atuarfiup aaqqissuutissavaa. Siunertat sinaakkutillu kommunalbestyrelsit aalajangersassavaat, tassunga ilanngullugit atuarfiit ingerlatsineranni aningaasatigut sinaakkutit, takukkit § 43, imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat aamma § 43, imm. 2. Tamassuma kinguneranik atuartitsinerit ilaasa soorlu paasisassarsiorluni angalanerit, atuartut tammaarsimaarneri atuartullu angalanerit atuarfiit ataasiakkaat qanoq annertutigigisumik aaqqissuussinnaaneraat pilersaarusiorneraallu kommunalbestyrelsit aamma sinnaakkusiissapput. Ukiumi atuarfiusumi atuartitsineq pillugu atuarfiup pilersaarusiornerrata tamanna ilagaa, atuarfimmi siulersuisut § 47, imm. 3 malillugu akuerisassaat. Akiliisarnermik apeqqut § 53, imm. 2-5-imi killilersorneqarpoq.

Imm. 7-imut

Atuartitsinerup pinngitsoorani ingerlanneqartussap siorna kingornalu sammisassanik atuartunut neqerooruteqarsinnaanermut periarfissat aalajangersakkami killilersorneqarput. Sammisani perorsaanermi anguniakkat siumut aalajangersarneqariissapput atuartitsinermullu pinngitsoorani ingerlanneqartussamut ilassutaassallutik. Assersuutigalugu suliaqarnerminipilersornermi atuartut annertunerusumik sammisani paasiniaanissaannut periarfissinneqassapput, aammalu ilinniagassanut il.il. tapersiinerit pineqassallutik. Aalajangersagaq taamaaliluni atuarfimmi paaqqinnittarnermik aaqqissuussinissap pilersinnissaanut pisinnaatitsissutaanngilaq. Taamaalilluni aalajangersakkami taamaallaat qulakkeerneqassaaq atuartitsinerup

pinngitsoorani ingerlanneqartussap siorna kingornalu tiimit pitsaassusissaannik atuartunut neqerooruteqarnissamik periarfissiinissaq. Aalajangersakkami aamma siunertaanngilaq sunnigiffimmi sammisat pillugit inatsimmi pisinnaatitsissutit atorlugit neqeroorutaasinnaasut anni-killisinneqarnissaat.

Aalajangersagaq meeqqat atuarfiannik kingullermik aaqqissuusseqqinnermut atatillugu ilanngunneqarpoq, tassani siunertaalluni atuarfinni paaqqinnittarnermik aaqqissuusinerup taarserneqarnissaa, tassani meeqqat atuareernerup kingorna perorsaaniikkut aaqqissuusani namminneq piumassusertik malillugu sammisaqartinniarlugit inissinneqartarlutik. Aalajangersagaq isumaqarpoq atuarfiit ulluinnarni ullut arfinilissaannik atuinissamik toqqaasut nammineq piumassuseq malillugu aaqqissuusani sammisaqartitsinissamik atuartunut neqerooruteqarsinnaanngitsut. Tamassumunnga tunngavilersuutaavoq meeqqat arfininngornermi atuareernerup kingorna pisariaqartitsinnginnissaannik naliliineq, tassa angajoqqaat arfininngornermi sulinnnginnissaat ilimagineqarmat.

§ 11-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 10-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, nukarlernillu atuartitsinermi ilinniartitsissutini immikkoortut allaqqallutik. Aalajangersakkamili imm. 1-imi ilanngunneqarpoq suli atualinngitsunut ulluuneranni neqeroorutinik ineriartortitseqqiinerut isigineqassasoq, tamannalu suli atualinnginnerup meeqqallu atuarfiata imminnut atassuteqarnerisa erseqissarneqarnissaa siunertaralugu pivoq.

Qaffasissutsini ilinniartitsissutinik agguaneq atuartitsinermit pilersaarutini § 14, imm. 2 malillugu suliarineqartuni killilersorneqassaaq.

Imm. 2-mut

Siunertaavoq ilaatigut ilinniartitsissutit akornanni, sammisat tunngavigalugit suliniutitullu aaqqissuusatut ilinniartitsissutit agguartaarnagit nukarlernik atuartitsineq annertunerusutigut aaqqissuunneqassasoq, takuuk § 10, imm. 4.

Ilinniartitsissutit imaannik aaqqissuusinermi periuseq tassaavoq ilinniartitsissutit immikkoortui siamasissumik ilanngallugit nukarlerni atuartitsisoqassasoq, tamannalu ilinniartitsissutit immikkoortuinik ilinniartitsissutinillu annertusiartortumik killilersuinikkut atuarfimmi atuarenerup ingerlanerani agguarneqassallutik. Tamanna pillugu ilitsersutit atuartitsinermit pilersaarutini ilanngunneqassapput.

Nr. 1 pillugu oqaatigineqassaaq kalaallit qallunaallu oqaasiinik atuartitsineq ukiumi siullermi aallartinneqartassasoq.

Kalaallit oqaasii pillugit atuartitsinermit pilersaarutini kalaallisut oqaasilinnik kalaallisullu oqaaseqanngitsunik atuartitsineq pineqarpoq, aammalu danskit oqaasiinik atuartitsinermit

pilersaarutini atuartut danskisut oqaaseqartut danskit oqaasiinik atuartinneqarnerat isigini-
arneqassaaq.

Upperisarsiornermi filosofimilu atuartitsineq, takuuk nr. 2, nukarliit eqqasaatigalugit kristu-
miussutsimik ilinniarneq aammalu ulluinnarni illoqqorissaarnermi apeqqutit pillugit oqaloqa-
tigiittarneq annertunerusutigut aallaaveqassapput. Akullerni atuartitsineri kristumiussutsip
filosofip, illoqqorissaanermilu apeqqutit tamanut tunngasut saniatigut upperisarsiornerit allat
amma paasisitsissutigineqassapput, angajullernilu filosofiit upperisarsiornermut tunngassu-
teqanngitsut nunarsuarmilu inuunermik paasinninneq amma ilanngunneqassallutik.

Taaguutip upperisarsiornerup filosofiillu taaguut kristumiussutsimik ilinniarneq upperisar-
siornerlu siunertatigut atorneqartartoq taaserpaa. Tamanna 1997-imi meeqqat atuarfiannik
siusinnerusukkut aqqissuusseqqinnermut atatillugu pivoq, tassani oqaatigineqarluni taamaa-
liornikkut kristumiussusermik atuarnerup annikillisinneqarnissaa siunertaanngitsoq, kisiannili
ilinniartitsissumi immikkoortut sammisallu annertusineqartut.

Inuiaqatigiit pillugit ilinniartitsissutinik amma pinngortitamik ilinniartitsissutinik atuartitsi-
nerit eqqarsaatigalugit, taakku marluuk aalajangersakkami nr. 2-mi allaqqallutik, § 10-mi
oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Ilinniatitsissutit immikkoortuini nr. 4-mi inuttut ineriartornermik amma nr. 5-imi sumiiffinni
toqqakkanik atuartitsinerit eqqarsaatigalugit amma § 10 innersuussutigineqarpoq.

Meeqqat atuarfiannik kingullermik aqqissuusseqqinnermi soorlu taamatut pisoqartoq, anga-
jullerni atuartut sammivinnut agguarneqanngillat. Unammilligassat pillugit atuartut ataasiak-
kaat pisariaqartitaat atuartut isumasioqatigalugit atuartitsinerup pilersarusiornera aqqutigalu-
gu isiginiarneqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq imaqarpoq allat oqaasiinik allanik nutaaliarluni ingerlatsineri oqaatsinik
ineriartortitsineq aqqissuunneqassasoq, tassunga ilanngullugit tuluttut oqaatsit allamiullu
oqaasii allat. Sammisani taakkuni siunertaavoq assersuutigalugu erinarsornikkut pinnguarnik-
kullu ilinniartitsissutigineqarajuttartunit oqaatsinik allaanerusunik tusarnaarnissamut misilit-
taanissamullu atuartut sungiussitinnissaat. Tassunga peqatigitillugu aalajangersakkami oqa-
seqaatigiit aappaanni nutaajusumi erseqqissarneqarpoq, atuartitsineq allamiut oqaasiinik ilin-
niartitsivittut ingerlanneqassasoq. Tamanna imatut paasineqassaaq alajangersimasunik sam-
misaqarnermi allamiut oqaasiisa aallaavigineqarnerannut taarsiullugu atuartitsineq oqaatsinik
ilinniartitsinivittut ingerlanneqassasoq.

§ 12-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 11-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu akullernik atuartitsinermi ilinniartitsissutit immikkoortui. Tassunga atatillugu § 11-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Kisiannili akullerniilli aamma ilitersuisoqartarnissaa ilanngunneqarpoq.

Oqaatigineqassaarli tuluit oqaasiinik atuartitsineq 4. klassimiit aallartittassasoq, aammalu 8. klassimi allamiut oqaasiisa pingajuannik atuartitsinissaq neqeroorutigineqartassasoq. Taakku tassaagajupput tyskit franskillu oqaasii, kisiannili aamma ilinniartitsisunik pisariaqartunik pissarsisinnaasoqartillugu oqaatsit allat neqeroorutigineqarsinnaapput. Oqaasertaliussap ”allamiut oqaasiisa pingajuat” atorneqarneranut tunngavik pillugu § 10, imm. 1-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq oqaatsit allat aamma atuartitsissutigineqarsinnaasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq KANUKOKA-p tamanna pillugu kissaateqarneranik tunngaveqarpoq, taamaalilluni ilinniagaqarnissamik inuussutissarsiummillu toqqaanissamik ilitersuisarneq akullerni atuartuniit aallartinneqareertassalluni.

§ 13-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 12-imik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, kisiannili ilitersuisussaataitanermik aalajangersakkap imm. 3-mi ilaneqarnissa siunnersuutaalluni.

Imm. 1-imut

§ 11-mut oqaaseqaatit tamaasa innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq qaffasissutini pingasuni tamani pinngortitamik ilinniartitsissutit atuartitsissoqarpata ilinniartitsissutit pinngortitamik ilinniartitsissutinit immikkoortitat immikkut atuartitsissutigineqassapput. Tamanna isumaqarpoq pinngortitamik ilinniartitsissutit meeqqat atuarfianni atuarnermi tamani ilaasat, tassani klassini 1-7-ini pinngortitamik ilinniartitsissutit pineqarlutik, taavalu klassini 8-10-ni pinngortitamik nunalerineq, biologi aamma fysik/kemi pineqarlutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Tassunga atatillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni allassimasut innersuussutigineqarput. Uani immikkoortumi ”ilinniagaqarneq inuussutissarsiutillu” oqaatigineqarpoq angajullernut atuartitsinermut pilersaarutini ersereersoq ilinniagaqarnis-

samik inuussutissarsiutillu pillugit ilitersuisoqartassasoq. Taassuma saniatigut ilitersuisusaatitaaneq Atuarfimmi atuartsissutini atuartsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16, 24. juuni 2003-meersumi § 37, imm. 4-mi killilersorneqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq ilaatigut aalajangersakkap pingaaruteqarnerata erseqqissarneqarnissaa siunertaralugu ilitersuisusaatitaaneq inatsimmut namminermt maannakkut ilanngunneqassasoq. Aalajangersagaq isumaqarpoq ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiummillu toqqaanissamut siunissami periarfissat tamanut tunngasut kisiisa pillugit ilitersuisoqartassanngitsoq, tassa atuartut ataasiakkaat ilinniarnissamut inuussutissarsiornissamullu periarfissavii atuartunik ataasiakkaanik ilitersuinermt tunngavigineqartassammata, tassunga ilanngullugu atuartut namminneq kissaataasa, pisariaqartitaasa soqutigissaasalu ilanngunneqarnissaat.

§ 14-imut

Aalajangersagaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13-imik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq, kisiannili oqaaseq ”malittarisassat” inatsisiliornermt teknikkkut ilanngunneqarluni. Tamanna pivoq pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkap pineqarnerata erseqqissarneqarnissaa siunertaralugu, taannalu tunngavigalugu qaffasissutsini tamani atuartsissutini qulliuunerusumik siunertat aamma § 10, imm. 1-3-mi ilinniartitsissutini taaneqartuni aamma § 10, imm. 1, nr. 4 aamma 5-imi ilinniartitsissutit immikkoortuini siunertat nalunaarusiornikkut Naalackersuisut aalajangersarsinnaassallugit. Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq aammattaaq atuarfimmi atuartsissutini atuartsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16, 24. juuni 2003-meersup atuuilersinneratigut atorneqarpoq. Nalunaarut meeqqat atuarfianni ilinniartitsissutini ilinniartitsissutillu immikkoortuini tunngaviuvoq, nalunaarullu aamma atuarfiit, ilinniartitsisut, atuartut aamma angerlarsimaffiit meeqqat atuarfiata ingerlatsinera pillugu suleqateqarneranni perorsaanikkut sakkuuvoq.

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq taamaalilluni qaffasissutsini siunertanik, ilinniartitsisutini siunertanik aamma ilikkagassanik siunertanik killilersuinermt atorneqassaaq. Qaffasissutsini siunertat imatut paasineqassapput qaffasissutsini atuartsissutini qulliuunerusumik siunertat. Qaffasissutsini siunertat immikkoortunut naligiissitanut tallimanut agguarneqarsinnaapput, tassaallutik ilisimasat piginnaasallu, inuttut piginnaasat, inunnik attaveqartarnermt

inuiaqatigiinnilu piginnaasat, ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat aamma atuartut siunissami ilinniakkamik inuussutissarsiummillu toqqaanerat.

Ilinniartitsissutini siunertani pineqarput atuarnep ingerlanneqarnerani tamani ilinniartitsissutinik ataasiakkaanik ilinniartitsissutillu immikkoortuinik atuartitsinermi siunertat. Taakku immikkoortunut sisamanut naligiissitanut agguarneqarsinnaapput, tassani pineqarlutik ilisimasat piginnaasallu, inunnut tunngasut, inunnik attaveqartarnermut tunngasut aamma kulturimut inuiqatigiinnullu tunngasut. Tassunga atatillugu ilassutigineqassaaq inunnut tunngasuni atuartut namminneq ineriartornerat aallaavigineqassasoq ammalu nammineq naleqassutsinut inunnillu allanik paasinnissinnaanermik inuttut piginnaasanut atassuteqarlutik, assersuutigalugu nammineq piginnaasat pisinnaasallu killii. Inunnik attaveqartarnermut tunngasuni akerlianik atuartut allanik peqateqartarnerat, ataatsimooqatigiinni akuusinnaanerat pineqarput, tassunga ilanngullugit akisussaassuseqarnermut pisussaaffinnullu, naleqassutsinut ikinnguti-giinnermullu tunngasut. Taassuma saniatigut kulturimut inuiaqatigiinnullu tunngasut, pingaartumik nammineq kulturerisamik inuiaqatigiinnillu ilisimasaqarneq paasinninnerlu.

Ilikkagaqartarnermi anguniakkat imatut paasineqassapput ilinniartitsissutini ataasiakkaani ilinniartitsissutillu immikkoortuini anguniagassat immikkoortuunut tunngorlugit. Tassani pineqarput ilisimasaqarneq piginnaasallu atuartut qaffasissutsit pingajuata naammassinerani pissarsiarisimasassaattut ilimagineqartut. Ilikkagaqartarnermi anguniakkat immikkoortuunut agguarneqarput, ammalu ingerlaavartumik qitiusumiillu aalajangersakkanik nalilersuisarnernut tunngaviullutik.

Qaffasissutsini ataasiakkaani atuartitsinermi qulliunerusumik anguniakkat nalunaarusiornikut aalajangerneqarnissaat Naalakkersuisut qulakkiissavaat, taamaalilluni qaffasissutsimut tullermut ersarissumik ikaarsaariarnermi perorsaanerit tunngasut ukiuqassutsimut naleqqutissallutik, tassungalu tapiliullugu siunertat taakku qaffasissutsit ataasiakkaat kingorna inaarutaasumik naliersuinerit qulliunerusumik aallaaviussapput, takuuk § 22, imm. 3 aamma 4.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput ilikkagassat pillugit pilersaarutit, taakkulu ilinniartitsissutit qitiusumit aalajangerneqartut eqqarsaatigalugit atuarfinit tamanit unioqqutinneqartussanngillat. Tassunga peqatigitillugu erseqqissarneqarpoq ilikkagassat pillugit pilersaarutit ilinniartitsisut agguarnerannik aamma imaqassasut. Atuarfiit taakkununga namminneq ilassuteqarnerisigut atuarfiillu ilikkagassat pillugit pilersaarutaasigut sumiiffinni toqqaasarnikkut atuarfiit sumiiffinni sunnuteqartoqartassapput, takuuk § 47, imm. 9. Ilikkagassat pillugit pilersaarutit Inerisaavimmit suliarineqartassapput, taassumalu aamma ilikkagassat pillugit pilersaarutit ingerlaavartumik ineriartortittassavai sumiiffinnilu ilikkagassat pillugit pilersaarut suliarineqartarnerannut atugassamik ilitsersuummik nassiussisalluni.

§ 15-imut

Aalajangersagaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 14-imik tamakkiisumik ingerlatitseqqiineruvoq, immikkullu atuartitsisarneq pineqarluni.

Immikkut atuartitsisarneq imatut paasineqassaaq atuartunut klassini allani atuartinneqarsinnaanngitsunut neqeroorut. Tamassumunnga pissutaavoq atuartut ilikkagaqartarnermik ajornartorsiuteqarnerat aammalu tarnip pissusaani inuttulluunniit atukkani pissutsinut tamanna tunngasinnaalluni.

Immikkut atuartitsisarnermi siunertaavoq atuartut atuarnerminni annertusisamik pissarsinisaannik ikiorneqarnissaat.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq assigalugu nalinginnaasumik annertuumillu immikkut atuartitsinerit erseqqarissumik immikkoortinneqanngitsut. Tamassumunnga pissutaavoq 2002-mi atuarfimmik aqqissuusseqqinnermut atatil-lugu nalinginnaasumik immikkut atuartitsinerup taaguutitut atorunnaarnera. Tamassumunnga pissutaavoq holdinik mikinernik pilersitsinikkut atuartitsinerup assigiinngiiaartinneqarsinnaaneranik ilimagisaqarneq. Taamaakkaluartoq nalinginnaasumik immikkut atuartitsineq atuarfippassuarni arlaannik isikkulerlugu ingerlatiinnarneqarpoq.

Annertuumik immikkut atuartitsisarneq maannakkut aamma kommuninit suliassanngorlugu nuunneqarnikuuvoq, immikkullu atuartitsisarnermi siunnersuut malillugu immikkut atuartitsisarnerinnaq maannakkut pineqarpoq. Taamaalilluni nalinginnaasumik immikkut atuartitsisarnerup taaguutitut atorunnaarsinneqarnera pineqarpoq. Atuartut tamassuminnga pisariaqartitsisutut paasineqartut taamaalillutik taamatut suli atuartinneqarsinnaapput, naak aalajangersakkami nr. 1-ip oqaasertalerneranut ilaagaluartoq atuartut nalinginnaasumik immikkut atuartinneqarnissamik pisariaqartitsisut atuartut pisariaqartitaat tunngavigalugit nalinginnaasumik atuarnermut sinaakkutit iluanni immikkut atuartinneqarsinnaasut, pissusissamisoortutullu nalilerneqaraangat piffissap ilaani annertuumik pikkorissartoqarsinnaagaluartoq.

Imm. 1-imut

Immikkut atuartitsinermi atuartinniakkat aalajangersakkami nassuiarneqarput.

Oqaasertaliinermi ilaavoq, qulaani taaneqartut, atuartut pisariaqartitaat atuartitsinerup nalinginnaasup iluani ingerlanneqarsinnaannginerat. Aalajangersagaq taamaalilluni atuartunut ilakkagaqartarnermik ajornartorsiuteqarnermut tunngatinneqarpoq, taakku inuttut atukkatigut, timikkut imaluunniit tarnip pissusaatigut pissuteqaraluaarangataluunniit.

Pineqartut tassaapput atuartut ilikkagaqartarnermik annertuumik tamanut tunngasunik ajornartorsiuteqartut, tamannalu qaratsakkut ajoqusersimanermut, eqqarsartaatsikkut kinguarsis-

manermut imaluunniit peroriartornerup kingusinneranut tunngassuteqarsinnaavoq, aammalu ilikkagaqartarnermik ajornartorsiutit tassaasinnaapput pingaartumik ilinniartitsissunik ajornartorsiuteqarneq. Aammattaaq tassaasinnaapput atuartut oqalunnermik oqaatsinillu ajornartorsiuteqartut, pissusilersuutigisartakkat aqusersimanagerat imaluunniit ilinniartitsissutinik ajornartorsiuteqartoqarsinnaaneq, aammalu tassaasinnaallutik atuartut autismeqartut atuartullu at-taveqartarnermi ajornartorsiuteqartut aamma aqqissuussaannermik siumullu ilimagisaqa-reersinnaanermik annertuumik pisariaqartitsisut.

Anguniakkat aamma tassaasinnaapput atuartut pissusilersortarnermik ajornartorsiuteqartut, assersuutigalu qaratsakkut ajoquteqarneq imaluunniit inuttut atugarisat pissutigalugit atuartul-luunniit sumiginnakkat. Tamanna imatut paasineqassaaq atuartut iliuseqartarnermik ajornar-torsiuteqartariaqanngitsut, kisiannili peroriartornerminni tunngaviusumik pisariaqartitanik amigaateqarsimasut.

Tapersiissutaavissut eqqarsaatigalugit taakku tassaapput perorsaanermi-tarnip pissusaanik misissuinerit nalilersuinerillu, tassunga ilanngullugit perorsaanikkut misissuinerit, angajo-qqaanik ilinniartitsissunillu siunnersuinerit, perorsaanermi immikkut iliuutsinik saqqum-miinerit, atuartut ataasiakkaat ineriartornissaannut pilersaarutinik ineriartornerallu pillugu nalunaarusianik nalunaarsuineq, tassani ilaatigut immikkut atuartitsinermi pissarsiat naliler-sorneqassallutik. Taakku saniatigut pineqartut tassaapput ineriartorneq pillugu nalunaaru-sianut tunngatillugu nalunaaruteqartarnissat qulakkeerneqarnissaat aamma atuartunik angajo-qqaanillu perorsaanikkut-tarnip pissusaanik siunnersorneqarusuttunik oqaloqatiginninnerit. Suliniutit annertunerusut Meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22, 23. juli 1998-imeersumi takuneqarsinnaapput.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq Perorsaanermik- tarnip pissusaanik Siunnersuisar-fik (PPR) kommuninut nuunneqarnikuusoq, takuuk § 38, imm.1, nr. 4, siunnersuummilu inatsisit atuuttut ataanni oqaaseqaatit nalinginnaasut. PPR-imi allaffii taakku psykologinik aamma immikkut atuartitsinermut siunnersortinik sulisoqarput, taakkulu meeqqanik nakkutil-liinermik, misissuinerimik siunnersuinermillu suliaqartarput, tamannalu nalinginnaasumik atuarfiit suleqatigalugit pisarpoq.

Immikkut atuartitsinermi allanillu immikkut perorsaanermik tapersiisarnermi siunertaavoq atuartunut pitsaanagerusut sianigineqarnissaannut iluaqutaatillugu aamma siunnersuut malillugu atuuttut naapertorlugit atuartut ineriartornerat siuarsarnilarlugu atuartut klassini atuar-titsinermi peqataasinnaanissaat. Taakku saniatigut tunngaviusumik siunertaavoq atuartut atu-arfimiit inuiaqatigiinnut ikaarsaariarneranni taperserneqarnissaat, tassunga ilanngullugit ilinniagaqarnissamat inuussutissarsiornermilu periarfissanut tunngasut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pingaartumik imm. 1 naapertorlugu atuartut isumalluutit pissutigalugit pi-sariaqartumik ikiorserneqarnissaanngitsut atuarsinnaanissaannut tunngavoq. Atuartut taakku taassuma kingorna atuartut inaannut il.il. nuussinnaapput, taakkunani tamanna iluaqutaasus-satut nalilerneqarput assersuutigalugu ulloq tamaat atuarfimminnissaq periarfissaasinnaal-luni.

Imm. 3-mut

Pisinnaatitsissut pillugu aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 14, imm. 3-mi pisinnaatitsissut pillugu aalajangersakkamik taassuma assinganik issuaanerusoq pineqar-poq. Pisinnaatitsissut imatut atorneqarpoq immikkoortoq Meeqqat atuarfianni immikkut it-tumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugu Nam-minersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22, 23. juli 1998-imeersumi killilersorn-eqarluni, taannali Inatsisartut peqqussutaasa atuuttup atuutilinnginnerani suliarineqarpoq. Nalunaarut taamaalilluni meeqqat atuarfiannik kingullermik aaqqissuusseqqinnermi atuuti-tiinnarneqarpoq.

Pisinnaatitsissut pillugu aalajangersagaq immikkut atuartitsinermut aamma immikkut peror-saanermik allanik tapersiisarnermut tunngatillugu siunertanik imarisaanillu erseqqissaanermut atorneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugit atortunut atortunullu ikiorsiissutinut tunngatillugu, aammattaaq annertussutsit, aallartitsinerit ingerlatsinerillu pillugit malittarisassior-toqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugit perorsaanermik tarnillu pissusaanik misissuinerit pillugit immikkut atuartitsinermi inassuteqaatit innersuussinerillu. Taassuma saniatigut allannguutit qaqugukkut pissanersut killilersorneqarsinnaapput, tassunga ilanngullugit immikkut atuar-titsinerit aamma immikkut perorsanermi tapersiissutit taamaatinneqarnissaat, aammalu atuar-tut atuarfimmut allamut nuunnerannut imaluunniit atuarunnaarnerannut tunngatillugu immik-kut malittarisassior-toqarsinnaavoq.

Tassunga peqatigitillugu siunnersuummi aalajangersakkanut allanut aalajangersakkami inner-suussinermi ersippoq, piffissaq atuartitsiviusoq, ukiup atuarfiusup sivissusua, atuartitsinerup imarisai aamma qaffasissutsini pingasuni taakkunani aaqqissuusineq, ilinniagassat pillugit pilersaarutit aamma nalilersuisarnerit pillugit malittarisassat atuutinngitsut aalajangersarner-annut pisinnaatitsissut atorneqarsinnaasoq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 15-imik issuaaneruvoq, pineqarlu-tillu atuartitsinerit nalinginnaasut saniatigut immikkut atuartitsinerit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq ilassummik atuartitsinermi anguniakkanik immikkoortiterlugit allaaserinninneq, aalajangersakkamilu aguniakkat pisariaqartumik immikkut atuartinneqarnis-

saasa qulakkeerneqarnissaanut pisussaaffeqarnertut allanneqarluni. Tassunga aamma ilaapput atuartut nunaqarfinni atuarfinneersut, tassani ilinniartitsissutit atuarfimmi tamakkiisumik neqerooruteqarsinnaasimanngikkaangata. Atuartut atuartitsinerup ingerlanerani kingusissukut takkuttut nr. 3 naapertorlugu kalaallit oqaasiinik ilassummik atuartinneqassapput, atuartullu avataaneersut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut aalajangersakkami nr. malillugu danskisut ilassummik atuartinneqassallutik. Aalajangersagaq una malillugu ilassumik atuartitsinerit atuartut nalingaasumik sivikinnerpaamik atuarnerisa avataaniissapput, takuuk § 7.

Oqaatsip ”utaqqiisaasumik” atorneqarneratigut atuartut atuartitsinermik nalinginnaasumik malinnaanissamik ataavartumik ajornartorsiuteqartut pineqannginnerisa erseqqissarneqarnissaa siunertaavoq. Ajornartorsiuteqarallannerup pineqarneranik nalilersuineq ajornartorsiornermut pissutaasunut atatillugu isigineqassaaq. Pissutsit atuartup piginnaasaanut tungasut pinnagit avataani pissutsit pineqarpata, ilassutaasumik atuartitsineq taamaalilluni pineqarpoq. Akerlianik ilassutaasumik atuartitsinerup sivilissusissaanut sinaakkusiisoqarsinnaanngilaq, tassa atuartut pineqartut ataasiakkaat pisariaqartitaannut tamanna naleqqussarneqassammat. Ilasummik ilinniartitsineq tamanut tunngasumik nakkutilliinissamut nalinginnaasumik atuartitsinermut atuuttumut aamma ilaavoq.

Imm. 2

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaannit atuuttumit ingerlateqqitaq pineqarpoq. Ilassutaasumik atuartitsineq pillugu nalunaarusiornikkut pisinnaatitsissut atorneqarnikuunngilaq. Aalajangersagaq ilassutaasumik atuartitsinerit annertussusissaannik, aallartinneqarnissaannik, ingerlanneqarnissaannik il.il. malittarisassiornermut atorneqarneqarsinnaavoq.

Til § 17

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 16-imik tamakkiisumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersagaq ”taamaaliortoqarsinnaaneratul aalajangersakkamik” taaneqartartutut isikkulerneqarpoq, tamassumunngalu anguniakkat ikitsuararsuusinnaanerisa ilimagineqarneranik ilaatigut pissutaavoq, aalaangersakkallu imarisaanik piviusunngortinneqassappat ilinniartitsisut piginnaasallit nassaarinqarsinnaasariaqarput. Kisiannili piginnaasaqartunik ilinniartitsisoqarnek allamiut oqaasiinik pineqartunik ilinniartitsinissamik piumasqaateqarnermik kinguneqassanngilaq. Aalajangersagaq aamma isumaqanngilaq kommunalbestyrelsit namminnek suliniuteqarnermikkut allamiut oqaasiinik pineqartunik piginnaasalinnik ilinniartitsisussasiusasut. Aalajangersagaq taamaalilluni kikkulluunniit oqaasiinik ilinniartitsinissamik ammaassinngilaq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17-imik ilaannakortumik ingerlatitseqqiineruvoq, tassa aalajangersakkami imm. 4 § 19, imm. 1-imut ilanngunneqarmat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ilimatitsissutigineqarpoq atuartitsinermik aaqqissuussineq, tassunga ilanngullugit atortut, ilinniagassat aamma atuartitsinerup ingerlanneqarnissaa, § 14-imi aalajangersakkat malillugit aammalu ingerlaavartumik nalilersuisarnejq aallaavigalugu §§ 2, 10-13 naapertorlugit pissasoq. Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni ilisimatitsissutigineqarpoq atuartut ataasiakkaat tassunga atatillugu immikkut isiginiarneqassasut, tamannalu Atuarfitsialammi siunertat ilagaat. Assigiinngiiaartumik ilinniartitsineq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiani aamma allaaserineqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq atuartut tamarmik unammilligassaqaarnissaannik atuartitsinerup imarnissaata qulakkeerneqarnissaa aqutsisut akisussaaffigigaat. Aalajangersagaq aamma aqutsisut akisussaaffiisa erseqqissarneqarnissaa pillugu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap inassuteqarneranut atatillugu tamanna pillugu inassuteqaataata assigaa. Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap tassunga atatillugu inassuteqaatigaa ilinniartitsisut perorsaaneramik siunnersorneqarnissaat aqutsisup akisussaaffigigaa suliaassanillu agguassinissaa erseqqissarneqassasut, taamaalilluni atuartut tamarmik unammilligassaqaarnissaat ilanngullugu atuartitsineq pilersaarusiorneqassalluni aaqqissuunneqassallunilu isumalluutillu pissarsiarineqarsinnaasut pitsaanerpaamik atorneqassallutik. Akisussaaffik tamanna aalajangersarneqarnikooreermat, takuuk aalajangersagaq atuuttoq, taanna allannguuteqartinnagu ingerlateqqinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq atuartitsinerup aaqqissuunneranut atatillugu atuartut peqataatinneqassasut. Atuarfitsinerup pilersaarusiorterit taamaalillutik ilinniartitsisut atuartullu ataasiakkaat atuaqatigiillu suleqatigiinnerisigut ingerlanneqartassapput.

§ 19-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17, imm. 4-mik ilaannakortumik ingerlatitseqqiineruvoq, atuartunullu ataasiakkaanut iliuusissartut pilersaarutit suliarineqartarnerat killilersorneqarluni.

Imm. 1-imut

Atuartut tamarmik ilinniartitsisutik isumasioqatigalugit atuaqqinnissartik ilinniaqqinnissartillu pillugu iliuusissatut pilersaarutinik akuttunngitsumik suliaqartassapput. Tassani siunertaavoq

atuartut namminneq ineriartornissaminnik ilikkagaqartarnissamannillu ilisimasaqalernissaasa qulakkeerneqarnissaa, tamannalu pillugu akisussaaqataanerannik paasinnitsillugit.

Atuartut ataasiakkaat piginnaasaat aallaavigalugit iliuusissatut pilersaarutit suliarineqartarnissaat pingaartuuvoq.

Aammattaaq atuartut atuartitsinermik pissarsisarnerannik ingerlaavartumik nalilersuisarnermut angajoqqaallu tamanna pillugu isummaminnik saqqummiisarnissaannut iliuusissatut pilersaarutit ilanngunneqassapput, takukkit § 22, imm. 1 aamma 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq iliuusissatullu pilersaarut imarisaannut piunasaqaatit pineqarlutik.

Iliuusissatut pilersaarutit assersuutigalugu atuartut mappii imaluunniit mappersagaat § 20-mi taaneqartut imaqarnerusussaasullu akerliannik siunissamut atugassaapput. Tamanna imatut paasineqassaaq atuartut mappersagaat paasissutissanik tunuliaqutaasunik arlalinnik imaqasasut, iliuusissatullu pilersaarutit eqqarsaatigalugit taamaattoqartussaananani. Iliuusissatut pilersaarutit taamaalillutik suliniutissanik arlalinnik piviusunngortinniarneqartussaananik imaqasapput. Iliuusissatut pilersaarutini taamaalilluni atuartut ataasiakkaat anguniagassatut kisaatigisaasa piviusunngortinnissaannut suut sulianiutigineqassanersut qaqugukkulluunniit allaaserineqartassapput. Iliuusissatut pilersaarutit tamassuma saniatigut assersuutigalugu piffissap ingerlanneqarnissaanik aamma anguniakkat piviusunngortinnissaannut immikkut pisari-aqartinneqarsinnaasutut iliuuserineqarsinnaasutullu isigineqartut allaaserineqassapput. Taak-kunani pineqassapput immikkut suliniutit, tassunga ilanngullugit assersuutigalugu atortut ikiuutit il.il. atorneqarnissaat.

Aammattaaq iliuusissatut pilersaarutit atuartut mappiunut imaluunniit mappersagaannut ilanngunneqarsinnaanerak akornutissaqanngilaq.

§ 20-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, siunersuutigineqarlunilu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap tamanna pillugu inassuteqaataanut tapiliullugu ilanngunneqassasoq.

Atuartut mappiunik imaluunniit mappersagaannik pilersitsinermi siunertaavoq meeqqanut inuunermi atugarliortunut ataavartumik suliniutit annertunerusumik tapersernissaannut sakkut qulakkeerneqarnissaat.

Siunertaq tassaavoq atuartut mappersagaat piffissami atuartup atualernerani pilersinneqariisasut. Tamassumunnga pissutaavoq meeqqat arlallit atuarfimmi atualinnginneranni immikkut

suliniuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisutut assersuutigalugu inunnik isumaginnittoqarfimmit meeqqerivimmiilluunniit paasineqarsinnaanerat. Meeqqat taakku aamma atuarfimmi atualermermi atuarnerlu ataatsimut isigalugu immikkut suliniuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsisinnaapput. Taamaammat ilisimasamik taakkunannga atuarfiup uppernarsaanis-saa, meeqqallu ajoquserneqariiaannaat ataavartumik suliniuteqarfigineqarnerisa ilaatut akisus-saaffimik tigusinissaa pisariaqarpoq. Tassani ilimagineqarpoq uppernarsaat pigineqaraa-ngat nakooqataassasoq pigineqanngikkaangallu sanngeequtaassasoq. Atuartut mappiini imaluunniit mappersagaanni taamaalilluni atuartut piffissat ilaanni ajortumik ineriartulissagaluarpata al-laaserineqar-sinnaasariaqarpoq, aammalu isumaqatigiissutaasinnaasut, suliniutaasinnaasut angerlarsimaffinnullu allagaasinnaasut il.il. assilinerat atuartut mappersagaannissallutik. Paasissutissat tassaasinnaapput immikkut pisariaqartitat, ajornartorsiutit il.il. Atuarnermi al-lannguutit tamarmik pisulluunniit annertuut iliuusissatut pilersaarutinut ilanngunneqassapput. Atuartut mappii imaluunniit mappersagaat taassuma saniatigut uppernarsaatinik allanik imaqartariaqarput, assersuutigalugu nalilersuinerit, angajoqqaanik oqaloqatiginninnerit, atuar-tut ilinniartullu oqaloqatigiinnerat, atuarfiup pisortaata angajoqqaallu oqaloqatigiinnerat, al-latsinneq atuarunnaarnerlu pillugit paasissutissat, immikkut akuersinerit aamma atuartoq pil-lugu atuarfiup aalajangiineri. Allatut oqaatigalugu atuartumut atuarnermut atatillugu pisut. Angajoqqaat tassunga peqatigitillugu taamatut kissaateqarunik atuartup mappersagaanik ta-kunninnissamik piumasaqarsinnaapput.

Iliuusissatut pilersaarutit pillugit atuartut mappersagaanni paasissutisat akerliannik pineqarput suliniutit ilaasa pivisunngortinnissaannut atugassaasariangitsut imaluunniit ilinniagaqarner-mut inuussutissarsiummillu toqqaaanermut tunngatillugu anguniagassaasariangitsut erseq-qarissut. Taamaalilluni pineqarput atuartut pillugit paasissutissat pingaarutillit atuarfiup eqqumaffigisassai tamarmik, tassunga ilanngullugit maannakkorpiaq iliuuseqarfigineqar-tariaqanngitsut.

Aalajangersakkami piumasqaataavoq meeqqat tamarmik suli atualinnginnermiit meeqqat atuarfiannut ikaarsaariarneranni meeqqat atuarfiata atuartut mappiinik imaluunniit mappersa-gaannik tigusaqassasoq. Tamanna taamaalilluni nalinginnaasumik pisassaaq atuarnerup aallar-tinneranut atatillugu meeqqeriviit meeqqat pillugit atuartut mappiinik imaluunniit mappersa-gaannik tunniussinerisigut. Taassuma kingorna atuartut mappiisa imaluunniit mappersagaasa nutarternissaasa qulakkeerneqarnissaa atuarfiup akisussaaffigissavaa. Tassunga peqatigitil-lugu aalajangersagaq isumaqarpoq atuarnerup aallartinneranut atatillugu meeqqat pillugit atu-artut mappii imaluunniit mappersagaat tiguneqarsimangippata atuarfiit nammineq meeqqat pillugit atuartut mappiinik mappersagaannik pilersitsissatut. Assersuutigalugu taamatut piso-qarsinnaavoq meeraq perorsaanermi ineriartuutaasumik ulluunerani neqeroorutiniissiman-ngippat imaluunniit nunamut nooqqammerpat.

§ 21-mut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu ilaatigut tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17, imm. 4, oqaaseqatigit aappaanni pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq. Taanna maannakkut atuartut mappersagaannut tunngatillugu pisinnaatitsissummik nutaamik ilaneqarpoq. Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq assersuutigalugu paasisutissat iliuusissatut pilersaarutini aamma atuartut mappiini imaluunniit mappersagaanni ilaassat suussisaannik killilersuinermi atorneqarsinnaavoq. Iliuusissatut pilersaarutit killilersorneqarnerat eqqarsaatigalugu ilikkagassatut anguniagassanut tunngatillugu atuartut anguniagaat pillugit aamma malittarisassiortoqarsinnaavoq. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17, imm. 4 atorneqarnikuvoq Atuarfimmi naliliisarneq uppersaasiortarnerlu pillugit Namminer-sornerullutik Oqartussat nalunaarutaasa nr. 2, 9. januar 2009-meersup suliarineqarneratigut.

Taassuma saniatigut ilaatigut uppersaasiortarnerlu pineqartuni paasisutissanik nalunaarsuisarneq, nutarterisarneq suliareqqiisarnerlu pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq, tassunga ilanngulugit paasisutissat pineqartut tunngavigalugit iliuuserineqarnissamut pisussaaffiusinnaasut.

§ 22-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18-imik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, aammalu aalajangersakkami pisinnaatitsinerit pillugit aalajangersakkat imm. 7-imut katersorneqarnissat maannakkut siunnersuutigineqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq qaffasissutsini tamani nalilersuinerit ataatsimut isiginninissaq aallaavigalugu sumiiffinni ingerlanneqartassasut qitiusumiillu aalajangersarneqartassasut, tassani ilinniartitsissunik ilisimasat piginnaasallu aamma inuttut piginnaasat pingaartineqassallutik. Atuartut nalilersuinermi peqataasassapput, tassani pingaarnertut siunertaavoq atuartut ingerlaqqillutik ilinniarnissamik pilersaarusiornissat siunertaralugu tamassuma atuartunut nalunaaruteqartarnissamut atorneqarnissaa. Nalilersuinermit aamma ilaapput aturtut namminneq piginnaasaqarnermikkut imminnullu naliliinerat, taamaalilluni atuartut piviusorsiuunngitsumik imminnut isigisinnaanerat sillimaffigineqassalluni. Nalilersueriaatsit periutsillu tassunga atatillugu pineqarput, tassani ilaatigut ilinniagassat pillugit pilersaarutini ilikkagassatut siunertat tunngavigalugit atuartut suliaannik naliliinerit aallaavigineqartassallutik.

Nalilersueriaatsinik, atortunik uppersaasiortarnerlu pisariaqartunik ineriartortitsineq Naalakkersuisut akisussaaffigaat, taakkulu suliaassap Inarisaavimmit ingerlanneqartarnerata ingerlaannarinnissaa aalajangersinnaavaat, takuuk § 36, imm. 1. § 18, imm. 1-imi atuuttumi pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq qulaani oqaatigineqartutut inatsisiliornermi teknikki pissutigalugu imm. 7-imut pisinnaatitsinerit pillugit immikkut aalajangersakkatut oqaasertalersorneqartumut nuunneqarpoq.

Imm. 2-mut

Erseqqissarneqarpoq atuartut ilinniartitsisutik isumaliuqatigalugit iliuusissatut pilersaarusiorneranni atuartut atuartitsinermik pissarsinerat pillugu atuarfiup isumaanik angajoqqaat ilisimatinneqartarnissaat ilanngunneqassasoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq qaffasissutsit marluk siulliit kinguneranni tamani atuarnepup ingerlanneqarnerani atuartut atuartitsinermik pissarsiaannik ataatsimut nalilersuineq ingerlanneqartassasoq. Ilaatigut ingerlaavartumik nalilersuineri angusat ilaatigulu piffissani pineqartuni atuartut ilinniartitsissutini inissimanerannik nalilersuinerit nalilersuineri tunngaveqassapput. Ataatsimut tunngaviit Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut aallaavigalugit nalilersuinerit ingerlanneqartassapput, takuuk imm. 7. Ilinniakkanik ingerlaavartumik nalilersuineri angusat Naalakkersuisut katersortassavaat nalilersorlugillu, immikkullu atortunik nalilersuineri atugassanik ilinniartitsissutit pillugit ataatsimiititaliamut ukiumoortumik nassitsisoqartassalluni. Aalajangersakkami oqaaseqatigiit siullianni aamma ersippoq nalilersuineri tarmiusunik katersisarnerni siunertaq tassaasoq atuartut ataasiakkaat atuarnepup ingerlaqqinnissaannik pilersaarusiornermi ataatsimut tunngavissanik pissarsinissaq. Taamaalilluni atuartut qaffasissutsimi pineqartuniiginnarnissaannut aalajangersagaq pisin-naatitsissutaanngilaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq angajulliit naammassineranni atuartut atuarnepup pissarsiaannik ataatsimut nalilersuisoqartassasoq. Nalilersuineri tassani ilaatigut ingerlaavartumik nalilersuisarnermi inernerit ilaatigullu ilinniartitsissutini tamani atuartut killiffiinnik nalilersuisarnerit tunngaviussapput, takuuk imm. 4. Atuartut ilinniakkani killiffiinnik nalilersuinerit ataatsimut tunngaviit Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut tunngavigalugit ingerlanneqartassaaq, takuuk imm.7, periutsillu suut atorveqassanersut aalajangersarneqarpoq. Aamma tassunga tunngatillugu ilinniakkanik nalilersuineri angusanik Naalakkersuisut katersisassapput nalilersuillutillu, immikkullu atortunik nalilersuineri atugassanik ilinniartitsissutit pillugit ataatsimiititaliamut ukiumoortumik nassitsisoqartassalluni. Aammattaaq ilasutigineqarsinnaavoq oqaluttarissanik allattarissanillu misilitsinnerit atorveqartassasut, pingaartumik killiffiinnik nalilersuineri. Naalakkersuisut tassunga atatillugu Inerisaaviup suliasamik ingerlatsinissaata ingerlaannarnissaa qinersinnaavaat.

Imm. 5

Atuartut kissaataasa paasissutissanut allanut ilanngunneqartarnissaat pillugu aalajangersakkami siunertaavoq atuartut atuarnepup pissarsiaannik inaarutaasumik uppernarsaatit tamakiisuunissaasa qulakkeerneqarnissaa. Paasissutsissat taakku ilaatigut tassaasinnaapput atuartut kulturimi, inuit attaveqatigiittarneranni atuarfiullu avataani inuussutissarsiutinut tunngatillugu sammisani aammalu atuartut siunnersuisoqatigiiffianni atuarfiullu siulersuisu-

ini sulinermi peqataanerit. Tassunga atatillugu atuartut kissaataasa naleqquttuunerat pillugu atuarfik aalajangiisassaaq.

Imm. 6-imut

Imm. 5-imut oqaasseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 7-imut

Aalajangersagaq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18, imm. 1, oqaaseqatigiit pingajuannik, imm. 3, oqaaseqatigiit pingajuannik, imm. 4, oqaaseqatigiit pingajuannik aamma Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18, imm. 7-imik ataatsimoortitsineq. § 18, imm. 3, oqaaseqatigiit pingajuanni aalajangersagaq atuuttoq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaasa allanngortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 15. april 2003-meersoq atorlugu 2003-mi inatsimmik allannguinermi ilanngunneqarpoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18, imm. 1, oqaaseqatigiit pingajuat aamma § 18, imm. 2, oqaaseqatigiit pingajuat pisinnaatitsissutit allat siunersuummi § 24, imm. 7-imi ilanngunneqartut akerliannik ”taamaaliortoqarsinnaaneramik aalajangersakkamik” taaneqartutut oqaasertalersorneqartoq. Maannakkut siunnersuutigineqarpoq § 24, imm. 7 immikkoortunik Naalackersuisut killilersuisussaataanerattut oqaasertalersorneqassasoq, tamassumunnga pissutaavoq pissutsit pineqartut pingaaruteqassusiannik erseqqissaanissaq.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18, imm. 1, oqaaseqatigiit pingajuat, imm. 2, oqaaseqatigiit pingajuat aamma imm. 3, oqaaseqatigiit pingajuat meeqqat atuarfianni nalilersuisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaasa nr. 2, 9. januar 2009-meersup suliarineranut atatillugu atorneqarput. Aammattaaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18 Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-meersup suliarinerani atorneqarpoq.

Ingerlaavartumik nalilersuisarnerni aamma tamakkiisumik nalilersuisarnerni ilinniartitsissutit suut nalersorneqarnissaannik killilersuineq aamma nalilersuinerit suut nalilersuinermut ilaassanersut pineqarsinnaapput, assersuutigalugu nalunaajaatit, ilassutaasumik oqaaseqaatit, killifimmi karakterit, atuartitsinermik ingerlatsineq, takkutarneq il.il.

Misilitsinnernut suliassallu tunniunnissaannut atatillugu assersuutigalugu napparsimaneq pisutigalugu kinguaattoornerit pillugit malittarisassiornermut pisinnaatitsissut aamma atorneqarsinnaavoq.

Taakku saniatigut nalilersuerialaasit pillugit malittarisassiorneqarsinnaavoq, tassanilu assersuutigalugu nammineq sulianik tunniussineq, misilitsinnerit, suliassat sammisanut tunngasut, misilitsinnerit taakkulu ingerlanneqartarnerat pineqarsinnaapput, aammalu nalunaajaatinik uninngatitsisarneq pillugu malittarisassiorneqarsinnaalluni.

Aammattaaq misilitsinnernut nalunaarnerit ingerlatsinerillu pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq, ammalu assersuutigalugu karakterit qaffasissusaasa tulleriiaarnerat, karakteriliisarnerit, nakkutilliineq naammagittaarsiortarnerillu pillugit pissutsit killilersorneqarsinnaallutik.

Nalilersuisarnernut tamarmiusunut tunngatillugu pisinnaatitsisinnaaneq pillugu atuartut atuartitsinermik pissarsiaannik inaarutaasumik nalilersuinerit pillugit tassunga peqatigitillugu malittarisassiorsinnaanermik pisinnaatitsisoqarpoq. Nalilersuinermi tassani ilaatigut ingerlaavartumik nalilersuineri inernerit ilaatigullu ilinniartitsissutini tamani atuartut killiffianik nalilersuinerit tunngavigineqassapput.

Ilinniakkani atuartut killiffianik nalilersuinerit ataatsimut tunngaviit nalunaarutikkut aalajangersarneqartut tunngavigalugit ingerlanneqartassapput. Inerisaavik ullumikkut ilinniakkanik nalilersuinerik ingerlaavartumik katersisarpoq inernernillu nalilersuisarluni, tassungalu peqatigitillugu immikkut atortussanik nalilersuineri atorneqartussanik ilinniartitsissutit pillugit ataatsimiititaliaq sinnerlugu ukiumoortumik nassitsisarluni. Atuartut ilinniartitsissutini tamani killiffianik nalilersuinerit meeqqat atuarfiannik aaqqissuusseqqinnermut kingullermut atatillugu taamanikkut meeqqat atuarfianni naammassinermi militsitarnerit taarserpaat. Oqaluttarissanik allattarissanillu misilitsinerit pisinnaatitsinikkut killilersorneqarsinnaapput, pingaartumik killiffinnik nalilersuineri tamanna pisinnaavoq.

Atuartunut angajoqqaanullu ilisimatitsisarnermut tunngatillugu pisinnaatitsissut eqqarsaatigalugu pineqarsinnaasut tassaapput ilisimatitseriaatsit, tassunga ilanngullugit angajoqaanik ataatsimiititsinerit, allaganngorlugit nalunaarutit atorneqarnerat attaveqatigeeriaatsillu taamaattut akulikissusissaat. Taassuma saniatigut tassaasinnaapput ilisimatitsissutit suut ilimatitsissutigineqartassanersut.

Naammassinermi uppersaait imarisaannut isikkussaannullu tunngatillugu pisinnaatitsissut eqqarsaatigalugu tassaasinnaavoq paasissutissanik sunik uppersaaitinut ilanngussisoqarsaanik killersuineq. Tassaasinnaapput atuartup kinaassusia, atuarfiup aqqa, piffissaq, nalunaajaatit, karakterit aamma ilinniartitsissutit suut atuartitsissutigineqarsimanersut. Aammattaaq tassaasinnaapput atuartut namminneq naliliinerat, atsiorneq aammalu immersugassat immikkut akuerineqartut pillugit aalajangersakkat taakkunangalu atuneq.

§ 23-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, aalajangersakkamut tunngavik pillugu immikkortup b-p ataani oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Soorlu oqaaseqaatini nalinginnaasuni oqaatigineqartoq killiffinni misilitsinnerit naam-massinnermilu militsinnerit pillugit paasissutissat atuarfikkaarlugit avammut saqqummiun-neqartarnissaat pillugu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap inas-suteqaataanut aalajangersagaq atavoq. Tamanna pissaaq kommuninni politikerit aamma nuna tamakkerlugu politikerit meeqqat atuarfianni ilinniartitsinnermilu nakooqatinik sanng-equtinillu avammut saqqummiinnermi paasitinneqarnissaat siunertaralugu, taamalillunilu naammaginangitsumik ineriartortoqarnera paasineqassapput akuliunnissamut tunngaviussal-luni.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq Atuarfimmi naliliisarneq uppersaasiortarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 2, 9. januar 2009-meersumi § 28, imm. 2 atorlugu inatsisini atuuttuni ersereersoq nukarlerni akullernilu killiffimmi mis-ilitsinnerni inernerit kommunalbestyrelsit Namminersorlutik Oqartussanut nassitutissagaat. Taassuma saniatigut Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersor-nerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 3, 9. januar 2009-meersumi § 91-imi ersippoq mis-ilitsinnerit atuarfiup pisortaasa kingusinnerpaamik 1. juli Namminersorlutik Oqartussanut nalunaarutigissagaat.

Avammut saqqummiusseriaatsiamut tunngatillugu aalajangersakkami piunasaqaateqartoqan-gilaq. Kisiannili maannakkut ingerlanneqartut pillugit Inerisaaviup piffissap qiterpaarnerani nalunaarusiaani qup. 93-imi ersippoq elektroniskinngorlugit nalunaarsuiviit pilersinneqarnis-saat sulissutigineqartoq, taamaalilluni atuarfinni aqutsit, kommunalbestyrelsit innuttaasullu ukiumi killiffinni misilitsinerni inaarutaasumillu misilitsinnerni angusanik sukkasuumik paasisaqarsinnaalissallutik. Tassunga peqatigitillugu ersippoq ilaatigut politikkimik ingerlat-sivinnut paasissutissanik ingerlatitseqqiisarnissaq siunertaralugu suliniut pineqartoq. Pissutsit atuutilereersimasut pineqarnerat apeqqutaatinnagu avammut saqqummiisarnerit inatsisit tunngavigalugit pisussaaffiunerat aalajangersakkami uani allanneqarnissaat aamma pissusis-samisoortutut isigineqarpoq. Avammut saqqummiinnerit inunnut ataasiakkaanut tunnga-tinneqannginnissaat pillugu piunasaqaatit aqqit, najukkat, cpr-normut il.il. allanneqan-ginnissaannut tunngapput, taamaalilluni atuartut kikkuuneri paasineqarsinnaassatik.

§ 24-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 19-imik tamakkiisumik ingerlatit-seqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersarneqarpoq klassini tamani klasselærereqassasoq, aalajangersarneqarlunilu klas-selærerit sunik akisussaaffeqassanersut sunillu suliassaqaassanersut. Taaguut klasselære-rit imatutut paasineqassaaq ilinniartitsisoq klassimi pineqartumi ilinniartitsissutini arlalinni atuartit-sisariaqarani klassimut ataatsimut arlalinnulluunniit aalajangersimasumik atassuteqartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq atuartut ataasiakkaat atuarnersa pilersaarusiornissaat aammalu klassini tamani atuartut tamarmik atuarnerminni aaqqissuussaanikkut toqqssismanartumik sinaakkuteqartinneqarnissaat klasselærerit akisussaaffigissagaat.

§ 25-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 20-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlunilu atuartut atuarnerminnut atatillugu angerlasimaffiup avataani najugarnissamat pisariaqartissinnaasaasa isiginiarneqarnissaat. Kisiannili aalajangersakkami pineqartumi imm. 4 aamma 5-imi pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkat immikkoortumut nutaamut imm. 6-imut nuunneqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq atuartut angerlarsimaffii, ilinniartut angerlarsimaffii aamma atuarfiit angerlarsimaffiutigisut aqcutigalugit atuartut najugarisami taamatut neqeroorfigineqarsinnaanngikkaanga inatsit malillugu atuarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Tamanna nunaqarfinni atuarfinni arlalinni illoqarfinni atuartut atuarnernnut naligiisillugit atuartut ilinniartitsissutini nammattumik neqerooruteqarluni atuartinneqarnissaannik periarfissaqarfiuningitsuni atuuppoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ersippoq inissiisarfinni imm. 1-imi inissinneqarneq ingerlaannaq pineq ajortoq, aammalu ajoqqaat, angajoqqaatu oqartussaassuseqartut imaluunniit pilersuiviit akuersinissaat piunasaqaataasoq, takuuk § 34-mut innersuussineq. Aammattaaq atuarfiit atuartut pineqartut atuarfii inissiinissamat apeqcut pillugu peqataatinneqassapput. Tamanna najugaqarnissamik qinnuteqaat atuartut inaannut, ilinniartut inaannut imaluunniit atuarfimmut najugaqarfiutigisumut najugaqarnissamik qinnuteqarfiusumut qinnuteqareernikkut nugaqarnissap pinissaanut sanilliunneqassaaq. Qinnuteqarnissarli piunasaqaataanngilaq, atuarfimmik aaqqissuussineq pissutigalugu assersuutigalugu angajulliit atuartullu tamarmik atu-arnertik naammassiniarlugu nunaqarfimmiit illoqarfiliarsinnanngippata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami ersippoq najugaqarnermut akiliisoqartassanngitsoq. Inatsit malillugu artussaataitaneq tamassumunnga pingaartumik pissutaavoq.

Imm. 4-mut

Pineqartoq tassaavoq atuartunut innarluutilinnut atuarfinni ineqarfiutigisuni immikkut aaqqisugaasuni najugaqarsinnaaneq, tassani meeqqat atuarfianni atuarneq ingerlassinnaajumalugu atuarfianni ineqarfiutigisuni immikkut aaqqissukkani najugaqarnissaq pisariaqarluni. Atuarfinnik ineqarfiutigisunik taaneqartunik pilersitsineq eqqarsaatigalugu allannguisaqarnissaa

siunnersuummi siunertaanngilaq. Tamanna ersippoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 31, imm. 1., nr. 1-imi, apeqqullu meeqqat atuarfiat pillugu peqqussutip allanngortinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2, 2. december 2009-meersukkut Inatsisartut peqqussutaasa allanngortinneqarneranut atatillugu oqallisigineqarpoq. Atuarfittut ineqarfiutigisutut immikkut aaqqissugaasutut assersuutitut taaneqarsinnaavoq Aasianni Ado Lyngep Atuarfia.

Imm. 5-imut

Atuarfinni ineqarfiutigisuni imm. 4-mi taaneqartuni najugaqarnermut akiliisoqarneq ajornera aalajangersakkami oqaatigineqarpoq.

Imm. 6-imut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, imarisaalu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 20, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaannik amma § 20, imm. 5, oqaaseqatigiit aappaannik ingerlatitseqqiinerulluni. Naalakkersuisut tamanna tunngavigalugu assersuutigalugu atuartunngortinneqartarnermut tunngatillugu nalunaarummi tulleriinnilersuinermut mallittarisassiorsinnaallutik, qinnuteqarnermi suleriaatsimik aalaajangersaasinnaallutik, aammalu atuartut atuarfinni ineqarfiutigisuni sorlarni atuartunngortinneqarnermut tunngatillugu agguaassinermut malittarisassiorqarsinnaalluni.

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq atorneqarnikuunngilaq.

Naalakkersuisut aamma atuartut kommunit angerlarsimaffiisa akiliisarnerannik killilersuisinnaapput, tassaasinnaallutillu akiliineq akileeriaaserlu. Atuartut kommunit angerlarsimaffii aqqutigalugit aningaasaliissutit pissarsiarineqartarmata, qinnuteqartarnerit suliarineqartarnerisa aalajangersorneranni kommunit angerlarsimaffiit peqataatinneqartarnissaat ilimagineqartariaqarpoq

§ 26-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21-mik ingerlatitseqqiineruvoq, isumaqarlunilu assersuutigalugu atuakkanik atortunillu allanik atuarnermi atorneqartartunik atuartut akiliisinneqartassanngitsut.

§ 27-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 20-mik tamakiisumik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq atuarfinni tamani atuarfimmi atuakkanik atorniartarfeqassasoq, akerlianilli atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit ilusilersornissaannut aalajangersakkami piu-

masaqaateqartoqanngilaq, tassunga ilanngullugit angissusaannut imaluunniit assersuutigalugu sullinermut tunngatillugu. Atuarfiit atuakkanik atorniartarfii atuarfiup ingerlatsinerata ilagaa aammalu Nunatta Atugaateqarfia aamma sumiiffinni atuakkanik atorniartarfiit suleqatigineqartarlutik. Atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit atuarfimmi atuartitsinrmi ator-tunik atugassisinnaapput, tassunga ilanngullugit atuakkat atuartut sunngiffimminni atuarsin-naasaat, taakkulu atornissaat pillugu ilitsersuisarlutik. Tassunga atatillugu ilimagineqar-tariaqarpoq atuakkat tamatigoortumik katitigaassasut ullutsinnilu pisunik ilaatigut imaqassal-lutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit siunertaat allaqqavoq, aammalu sul-linniakkat tassaaginnanngitsut atuartut kisiannili aamma ilinniartitsisut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami innersuussutigineqarpoq atuakkanik atorniartarfimmi suliassanik su-liaqarnermik killilersuineq inatsit atuakkanik atorniartarfiit pillugit malittarisassiorfiusoq aqqutigalugu pissasoq. Inatsisit ullumikkut tassaapput Atuakkanik atorniartarfeqarneq pillugu Landstingip peqqussutaa nr. 4, 15. oktober 1979-imeersoq kingullermik Inatsisartut peqqussu-taatigut nr. 5, 12. maj 2005-imeersukut allanngortinneqartoq. Atuakkanik atorniartarfinni suliassanik suliaqarneq salliutillugu imatut paasineqassaaq atuakkanik il.il. katersat, atortut isigininnaarneqarsinnaasut, atuartitsinermi atortut elektroniskiusut, tusagassiutinut atortut suleqatigiinnermut atorneqartartut atortullu allat atuakkanik atorniartarfinnut naleqquttut pil-lugit apeqquut.

§ 28-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 23-mik ingerlatitseqqiineruvoq

Suliniutit siunnersuummi aalajangersakkanut ataatsimut arlalinnuunniit naleqqutinngitsut aalajangersakkami piviusunngortinneqarsinnaatinneqarput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput qaffasissutsimi aalajangersimasumi ataatsimi ilinniartitsissummik nutaamik ilanngussineq, klassit akornanni holdiliorneq, ungasianiit atuartitsinerup kinguneranik nikingassutit. Piuma-saqaataavorli nikingassutit utaqqiisaasumik aaqqiinerusussasut aallartinneqannginnerannilu Naalakkersuisunit akuerineqassasut. Taamaalilluni nikingassutit piujuartuusussat aalajanger-sagaq malillugu pisinnaanngillat inatsimillu allannguinnissaq piumasaqaataalluni.

§ 29-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 24-mik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu atuartinneqartussaataitaanerup atuutilerneranut tunngatillugu nunami su-miinnermut piffissamullu tunngaviit.

Danmarkip naalagaaffiani innuttaasuuneq apeqqutaatinnagu aalajangersagaq atuuppoq. Piumasaqaataavorli meeqqap atuartinneqartussaataitaanermut ilaaniinnissaa, aamma pineqartup nunami najugaqarnissamut akuerineqarsimanissaa. Taassuma saniatigut oqaatigineqarsinnaavoq piffissaq pillugu qaammatit arfinillit allaqqasut danskit meeqqat atuarfiat pillugu inatsisaanni atuuttut tup assigigaa.

§ 30-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu atuartinneqartussaataitaanerup imarisai.

Imm. 1-imut

Erseqqissarneqarpoq atuartinneqartussaataitaaneq tassunga peqatigitillugu atuartinneqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnermik kinguneqartoq. Taamaammat sulinermi eqqissisimasoqarnissaa pissuserissaartoqarnissaalu atuarfiup imatut qulakkiissavaa, atuartut ataasiakkkat atarnermik malinnaasinnaassallutik assersuutigalugulu eqqissisimannginneq atuartulluunniit allat pissutigalugit tamassumani ajoquserneqassanatik.

Imm. 2-mut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu assersuutigalugu nalunaarsiornermik malittarisassiornermut Naalakkersuisut atorsinnaavaat. Taakku atuarfinni eqqissisimasarnerup siuarsarnissaanut iliuutsit aqutigalugit atuartitsinerup ingerlanneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanik siunertaqassapput.

Atuarnerup nalaani atuartunik nakkutiginninneq pillugu aalajangersakkanik aamma ilanngusisisoqarsinnaavoq.

Aammattaaq atuartut atuarfiup avataani pissusilersortarnerannut atatillugu pissusilersorneq atuarfimmi eqqissisimanermut toqqaannartumik sunniuteqarput iliuutsit atorneqartarnerat pillugu malittarisassiorartoqarsinnaavoq.

Tassunga peqatigitillugu inuit namminneq pigisaasa arsaarinnissutigineqarsinnaanerat pillugu malittarisassiorartoqarsinnaavoq.

Atuartut kommunit iluanni atuarfinit allanut nuunneqartarnerat pillugu malittarisassiornermut aalajangersagaq taassuma saniatigut atorneqarsinnaavoq. Taassuma saniatigut oqaatigi-

neqassaaq pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq atuuttoq Atuartitsinerup ingerlanneqarnissaata naammassineqarnissaanut periusissat atuarnertullu nalaani atuarfiup atuartunik nakkutiliinera pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaasa nr. 11, 14. maj 2003-meersup suliarineranut atorneqarnikuusoq.

Imm. 3-mut

Atuarfimmi atuartussaataaneq pinnagu kisiannili atuartussaataanermt aalajangersagaq tunngavoq. Taamaalilluni atorneqartariaqanngitsoq pillugu alajangersagaq pineqarpoq, taamatut pisoqartillugu meeqqap atuarfimmi atuartussaataanermt ilaannginneranut tunngavoq. Meerarli suli nalinginnaasumik atuartinneqartussaataavoq, angerlarsimaffimmi atuartinneqarneq aqqutigalugu piviusunngortinneqartussaqaq.

Angerlarsimaffimmi atuartitsisarnerit meeqqat atuarfii namminersortut angerlarsimaffimmilu atuartitsisarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 15. april 2003-meersumi killilersorneqarput. Tassani ilaatigut ersippoq angerlarsimaffinni atuartitsisarnermi meeqqat kommunimi angerlarsimaffianni kommunalbestyrelsit tamanna pillugu allakkatigut nalunaaruteqarnissaat piumasaqaataasoq, aamma takuuk siunnersuummi § 33, imm. 2, tassungalu atatillugu atuartitsinerup meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasaqaataasunut naapertuunna kommunalbestyrelsit nakkutigissavaat. Atuartitsinerit meeqqat atuarfianni naapertuunnaerannik naliliinissat siunertaralugit meeqqat atuarfianni ilinniartitsissummik ataatsimik arlalinnilluunniit kommunalbestyrelsit misilitsitsisinnaapput.

Angerlarsimaffinni ilinniartitsinerit saniatigut tamanna pillugu inatsit qulaani taaneqartoq malillugu meeqqat atuarfiini namminersortuni meeqqat atuartinneqarsinnaapput.

§ 31-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 26-mik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu atuartinneqartussaataanerup atuutilertera atorunnaarneralu.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq atuartut atuartinneqartussaataanerat qaqugukkut atuutilertarnersoq, oqaatigineqarlunilu ukiut qulit atuareeraanni atuartinneqartussaataaneq atorunnaartartoq. Tassunga atatillugu erseqqissarneqarpoq ukiuni qulini assigiimmik atuararneq pineqartoq. Tamanna imatut paasineqassaaq, atuarnermik unitsitsinerit sivisuut atuarnertup sivitsorneqarneranik kingunerisinnaasut, atuartup assersutigalugu ukiumik ataatsimik uteqqiineratigut.

Imm. 2-mut

Peroriartornermi tunngaviit ilaat tunngavigalugit atuartinneqartussaataanerup atuutilertera pillugu imm. 1-imi malittarisassap taaneqartup atunnginneqarnissaanut aalajangersakkami

aalajangersaasoqarpoq. Meeqqat assigiinngitsunik sivisussusilinnik peroriartortarnerannut aalajangersagaq tunngavoq, imaattoqartuaannanngimmat meeqqat ukioqassutsimi ataatsimi atualernissamut piareersimasartut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq atuartussaataitaanerup siusinnerusukkut atorunnaarnissaanik periarfissaqarneq. Atuartunut atuarnerminnik killeqangaatsiartumik pissarsisimasinnaasunut allamik ilinniagaqarnissamik ilinniartinneqarnissamilluunniit kissaateqartunut aalajangersagaq tunngavoq, taamaammallu inaarutaasumik nalilersuinissap tamakkiisumik ingerlanneqarnissaa piunasaqaataasinnaanani, takuuk § 22, imm. 6. Piunasaqaataavorli, takuuk aalajangersakkami oqaaseqatigiit kingulliit, atuartunut taakkununga allamik inuussutissarsiorinissamut ilinniagaqarnissamullu pilersaarusiortoqassasoq aallartitsisoqarlunilu. Taamaalilluni angajoqqaanut kommunalbestyrelsinullu piunasaqaataavoq atuartut atuartussaataitaanermik nalinginnaasumik malinnaannginnissamik akuerineqartit piginnaasaasa qaffassarnissaat allatigut isumagineqassasoq.

§ 32-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 20-mik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu meeqqat atuarfiannut allatsinneq atuartunngortinneqarnerlu.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allaqqavoq meeqqat qaqugukkut meeqqat atuarfianni atuartunngortinneqassanersut, tamannalu meeqqat ukioqassusiat aallaavigalugu aalajangerneqartarpoq. Meeraq assersuutigalugu februarip qaammatani arfinilinnik ukioqalersoq qaammatisiutit malillugit ukiumi tassani augustip qaammataani ukiup atorfiusup aallartinnerani meeqqat atuarfianni atuartunngortinneqassaaq.

§ 31, imm. 2-mut innersuussinermut pissutaavoq meeqqat atuarnermik aallartinnissaat pisut ilaanni ukiumik ataatsimik kinguartinneqarsinnaasut. Tassunga atatillugu § 31, imm. 2-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Akerlianik siusinnerusukkut atuarnermik aallartitsisoqarsinnaanngilaq.

Imm. 2.mut

Piffissamik allatinneqarfissamik killiliinermut tunngatillugu piffissamik aalajangiinissamik kommunalbestyrelsit aalajangersakkami periarfissinneqarput.

Imm. 3-mut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu malillugu atuartut allatsit-tarnerat atuarunnaarnerannillu nalunaarsuinerit nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarsinnaallutik. Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq atorneqarnikuunngilaq. Aalajangersakkap

salliuatillugit suliaritsit, immersugassat immikkut ittut atorneqarnissaat, piffissaliussat, paasisutissat sulianik suliarinninnermi atugassat il.il. pillugit aalajangersaanermut atorneqarnissa eqqarsaatigineqarpoq.

§ 33-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 28-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq atuartussaataitanerup eqqortinnissaanut meeqqat akisussaasuungitsut, akerlianilli angajoqqaat imaluunniit meeqqamut angajoqqaatut akisussaassusillit, takuuk § 34.

Imm. 2-mut

Erseqqissarneqarpoq meeqqat atuarfiata avataani atuarnerat kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut nalunaarunaarutigineqassasut, takukkit § 30, imm. 3-mut oqaaseqaatit. Aalajangersagaq angerlarsimaffimmi atuarnerup saniatigut aamma atuarfinnut namminersortunut aamma tunngaviusumik atuarfinnut namminersortunut meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piunasaqaatit assingannik atuarinneqarfiusunut tunngavoq, takuuk § 30, imm. 1.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami atuartut atuartitsinnermut takkutinnitsoorneranni ajoqqaat iliuuseqartussaataitanerat allaaserineqarpoq. Aalajangersagaq takkutinnitsoornerni ajornartorsiutaasut paasineqarnissaannik annertunerusutigut tunngaveqarpoq, aalajangersagarlu atuarfiit angerlarsimaffiillu suleqatigiinnerannik patajaallisaanertut isigineqaneqassaaq.

Aalajangersakkami nalunaaruteqartussaataitaneq aalajangersimasunik annertussussilinnik takkutinnitsoortoqarnerani taamaallaat atorneqarnissaa pillugu piunasaqaateqartoqanngilaq. Aamma tiimini ataasiakkaani takkutinnitsoornerit aalajangersakkamut ilaapput, tamannalu nalunaaruteqartussaataitanerup qanoq iluseqarnissaanut, assersuutigalugu allaganngorlugu nalunaarutaanissaanut, piunasaqaateqartoqannginneranut sanilliunneqassaaq. Taassuma saniatigut aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni ersippoq, napparsimaneq pissutigalugu sapaatit akunnerini marlunni takkutinnitsoortoqarpat angajoqqaat uppernarsaateqarnissaannik piunasaqarfigineqarsinnaasut.

§ 34-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 29-mik ingerlatitseqqiineruvoq, kiallu meeraq sinnerlugu iliuuseqarsinnaanera pillugu apeqqut killilersorneqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq imaattariaqanngitsoq ajoqqaat meeraq sinnerlugu iliuseqarsinnaasut, naak angajoqqaat aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqartut assigiikkajuttaraluartut.

Imm. 2-mut

Angajoqqaat angajoqqaatulluunniit oqartussaassusillit meeqqanik pilersuisuitsinnagit pisut assigiinngitsorpasut aalajangersakkami killilersorneqarput. Assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaassusilik illoqarfimmi ilinniagaqarnermini illoqarfimmi allami najugaqarallarluni, meerarlu ilaqttani inissinneqarsimalluni.

Tassunga ilanngunneqassapput paarsinerni inatsisit pisullu tunngavigalugit pissutsit, tassani assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaataasut, meeqqanik paarinnittut, angajoqqaarsiat, børnehjemmit il.il. ilanngunneqarsinnaallutik, naak pisuni amerlanerni angajoqqaat, angajoqqaatut oqartussaassusillit pilersuisuillu assigiissinnaagaluartut.

Pilersuisuiit pillugit apeqqut meeqqat inassisimanerannik nalilersuineq tunngavigalugu pisarpoq, kikkullu meeqqamut taassumalu peqqissusianut, perorsarneqarneranut, peroriartorneranut paaqqineqarneranut ilorrissaarneranullu akissusaanerat apeqqutaassaaq.

Taamaalilluni aalajangersakkami ersippoq pissutsit atuarnerup aallartinneranut atuarnerullu sivisussusianut pissutsit pineqanngikkaangata pilersuisuiit meeraq sinnerlugu iliuseqarsinnaasut. Taamaalilluni atuarnerup aallartinneqarnera sivisussusialu pillugit apeqqummut tunngatillugu taamaallaat angajoqqaatut oqartussaassuseqartut iliuseqarsinnaapput.

§ 35-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 30-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu pitsaassuseq pillugu ilinniartitsisunut piumasaqaatit. Aalajangersakkami imm. 1-imi ilinniagaqarneq pineqarpoq, imm. 2-milu piginnaasat immikkut ittut, naggasiullugulu imm. 3-mi piginnaasat naleqquttut pineqarlutik. Taakku saniatigut aalajangersagaq imm. 5-imik ilaneqarpoq, taannalu Meeqqat atuarfianni immikkut ittumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaaniikkut ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22, 23. juli 1998-imeersumi § 7, imm. 1-imik issuaaneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pitsaassusermut piumasaqaatit pingaarnertut ersippoq, ilinniartitsisut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisutut ilinniagaqarnermik naammassisimassasut.

Aalajangersakkami pingaarnertut malittarisassamut tunngatillugu atuutinngitsoq tassaavoq taamatut ilinniagaqanngikkaluarluni ilinniartitsisutut atuartitsisoqarsinnaasoq meeqqat atuarianni atuartitsinissamut naleqquttumik ilinniagaqaraanni. Ilinniagaqarneq naleqquttoq taamaattoq meeqqat atuarianni atuartitsinnaaneq Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaasoq assersuutigalugu tassaasinnavoq nunani allani ilinniartitsisutut ilinniagaqarneq imaluunniit perorsaanermik ilinniartitsisutut ilinniarsimaneq. Tamassuma saniutigut universitetimi ilinniagaqarneq naleqquttoq pissutsit tunngavigalugit atorineqarsinnaavoq. Naalakkersuisut akuersinerat ilinniagaqarnernik ataasiakkaanik nalilersuineq tunngavigalugu pissaaq.

Imm. 2-mut

Ilinniartitsissutini inunnik naleqquttunik piginnaasalinnik piffissami sivikinnerusumi sivilunerusumiluunniit atorfinitsitsinissamut aalajangersagaq periarfissiivoq. Sumiiffinni suliaqarnermik-nipilersornermik toqqarneqarsinnaasut pineqarnerupput, tassani inuit naleqquttunik ilinniagaqartut imaluunniit naleqquttunik piginnaasallit assersuutigalugu assammik sulisartut, eqqumiitsuliortut nipilersortartullu atuartitsisinnaallutik. Sivilunerumilli atorfeqartut perorsaanermi tunngaviusumik pikkorissarnissamik peqquneqartariaqarput.

Imm. 3-mut

Tiimini naleqquttunik ilinniagalinnik sulisoqarfusinnaanngitsuni inunnik naleqquttunik piginnaasalinnik, takuuk imm. 1, imaluunniit immikkut piginnaasalinnik, takuuk imm. 2, ilinniartitsisoqarsinnaanermut kommunalbestyrelsit periarfissaat aalajangersakkami killilersorneqarput. Inuit pineqartut naleqquttunik piginnaasaaqarnersut kommunalbestyrelsit aalajangiissapput. Tassunga atillugu pineqartut ilinniagaqarnerat inuussutissasiormilu misilittagaqarnerat pingaartinneqartariaqarput. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq ilinniartitsisut ilinniarsimannngitsut atuariup pisortaanit nakkutigineqartussaasut aamma atuariup pisortaa ilinniartitsisullu atuarsimasut allat pineqartunut maligassiuinissaat piumasaqaatasoq. Sivilunerumilli atorfeqartut perorsaanermi tunngaviusumik pikkorissarnissamik peqquneqartariaqarput. Aalajangersakkamik atuinerup annertussusia pitsaassuseq pillugu nalunaarusiamut ilanngunneqassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarput suliassanik aalajangersakkami taaneqartunik suliaqarnermut tunngatillugu ilinniagaqarnermut piginnaasaqarnermullu piumasaqaatit. § 15-imut innersuusineq pillugu oqaatigineqassaaq, ilinniartitsisut immikkut atuartitsinermik ilinniarsimasut allatulluunniit pisariaqartunik piginnaasaqalersimasut ilinniartitsisuunissaannik suli piumasaqaateqartoqarpoq, takuuk maannakkut immikkoortuusoq 5, taannalu Meeqqat atuarianni immikkut ittumik atuartitsisarneq aammalu allamik immikkut perorsaanikkut ikiorsiisarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22, 23. juli 1998-imeersumi § 7-imik issuaaneruvoq. Aalajangersagaq taanna tassunga atatillugu nalunaarummik nuntarterinissami peerneqassaaq.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq pineqarlutillu immikkut atuartitsinermi ilinniartitsisunut ilinni-gaqarnermik piginnaasaqarnermillu piumasaqaatit. Tassunga atatillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatit aamma imm. 4-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Ilinniartitsisut pisari-aqartunik allatigut piginnaasaqalersimanerat imatut paasineqarsinnaavoq, ilinniartitsisut nunani allani immikkut atuartitsinermi ilinniagaqarsimasut pikkorissarsimasulluunniit. Kom-munalbestyrelsit nalilersuissapput, kommunalbestyrelsillu piginnaasaqarnermik akuerisarsin-naanerat Naalakkersuisunit nakkutigineqassaaq.

§ 36-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 31-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu meeqqat atuarfiannut tunngatillugu suliassat. Aammattaaq perorsaaner-mik-tarnip pissusaanik siunnersuisarneq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aalaja-ngersagaq taassuma assinga peerneqarpoq, tassa immikkoortoq kommuninut nuunneqarni-kuummat, takukkit siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut. Aalajangersagaq imatut al-lanngortinneqarpoq, institutti tassunga atatillugu Naalakkersuisunit pilersinneqartoq piviusuni tassaasoq Inerisaavik aqutigalugu suliassanik imm. 1, nr. 2-5-imut taaneqartunik Naalakker-suisut suliaqartussaaitaajunnaarlutik.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarput meeqqat atuarfiannut tunngatillugu Naalakkersuisut suliassaat. Assersuutigalugu aalajangersakkami nr. 3-mi ersippoq atuakkt, atortut il.il. atuartitsinermi pisariaqartut Naalakkersuisut pissarsiarissagaat ineriartortillugillu, aammalu Naalakkersuisut suliassaraat assersuutigalugu atuartitsinermi atortunik, atuartitseriaatsinik il.il. nutaanik atu-inermi ilinniartitsisunut ilisimatitsisarnissaaq siunertaralugu pisariaqartunik pikkorissartit-sisarnissat qulakkeerneqarnissaat, taamaaliornikkullu ilinniartitsisut piginnaasaat ineriartortinneqartuassapput. Taassuma saniatigut atuarfiit ineqarfiutigisut immikkut ilusilersukkat pilersinnissaat ingerlatsinermillu qulakkeerininnissaaq Naalakkersuisut suli suliassaraat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq atuarfinnik ineqarfiutigisunik immikkut ilusilersukkanik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit imm. 1-imi aalajangersagaq suliassap isumaqatigiis-suteqarnikkut siunissami kommuninit ingerlanneqalersinnaaneranut ajoqutaassanngitsoq. Taassuma akerlianik inerniliisoqarsinnaavoq imm. 1-imi suliassanik allanik Naalakkersuisut suliaqanngitsoorsinnaanngitsut. Kisiannili ingerlatassanik allanik imm. 1-imi taaneqartunik kommunalbestyrelsit namminneq aallartitsisinnaaneranut tamanna ajoqutaanngilaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, ilanngunneqarlunilu Akileraartarnermut Atugarissaarnermillu Suleqatigiissitaliap inassuteqaataa tunngavigalugu, imaalilluguli suliassat Ineri-

saaviusariaqanngitsumit Naalakkersuisunit suliarineqassasut. Kisiannili Inarisaavimmit al-
lanilluunniit suliassamik ingerlatsinissamut naleqquttut Naalakkersuisunit isigineqartunit
suliassamik Naalakkersuisut ingerlataqartitsinnaanerannut aalajangersagaq ajoqutaanngilaq.
Tassunga atatillugu siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.
Aammattaaq ilisimatitsissutigineqassaaq Inerisaaviup piffissap qiterpaarnerani nalunaaru-
siaani ersittoq ingerlatat tassunga assingusut aallartinneqareersut.

Killiffinni misilitsinerni naammassinermilu misilitsinnerni angusanut tunngatillugu e-
lektroniskingorlugit nalunaarsuiviit § 23-mut oqaaseqaatini taaneqartut suliarineqarnerisa
saniatigut, inuit atugaanni aningaasaqarneq tunngavigalugu nalunaarsuiviit naleqquttut sule-
riaatsillu atuutilersinnerat killiffinnilu misilitsinnerit aaqqissornerat maannakkut ingerlan-
neqartut oqaatigineqarpoq, taamaalilluni assersuutigalugu atuarfiit kommunillu imminnut
sanilliunneqarsinnaassallutik.

Taassuma saniatigut ingerlanneqartut oqaatigineqarput naatsorsuinernut nalilersuinernullu
nalunaarsuivinnik programminillu suliaqartoqartoq, killiffinni misilitsinnerit tamakkiisumik
atorneqarnissaannut takussutissanik pissarsiniartoqartoq, ingerlaavartumik atuartullu nam-
minneq suliaannik saqqummiunneqartunik nalilersuisoqartoq, ilinniartitsisut atugassaannik
apeqqutinik akisilluni immersugaliortoqartoq aammalu danskinut atuartunut taamatut ukio-
qartunut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni killiffinni militsinnerit ajornassusiannik naliler-
suisoqartoq.

Ammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq apeqqutinik akissulluni immersugassani ilinniartitsisut
akissutaannik tiguneqartunik nalilersuisoqartoq, taakkulu atuarfiit sunniutilimmik perorsa-
anermik atuinerannut sanilliunneqarput kiisalu nalilersuisoqarluni aammalu atuartunik 1994-imi
1997-imilu inunngortunik paasiniaasoqarluni.

Sunniutinik uuttuinnermut tunngatillugu taakku assersuutigalugu tassaasinnaapput holdikkaar-
lugit immikkut atuartitsinnermut imaluunniit ilinniagaqaqqinnissamut inuussutissarsiornermilu
peqataanissamut periarfissanut tunngatillugu annertuumik immikkut atuartitsinnermi iluaqutit
ajoqutillu misissorneqarnerat. Taassuma saniatigut tassaasinnaapput ilinniartitsissutinik paasi-
simasaqarneq, perorsaariaaseq isumalluutillu pisariaqartut isiginiarlugit atuarfiit pisariaqarti-
tanik pitsaanerpaamik qanoq ingerlatsinnaatiginerannik nalilersuinissaq siunertaralugu
maannakkut siunissamilu immikkut atuartitsinissamik pisariaqartitsinnermik paasiniaaneq.

Taamaalilluni naak maannakkut suliniutaasut suliassallu aalajangersakkami allassimasut im-
minnut annertuumik assigiittutut isikkoqaraluartut, meeqqat atuarfianni ingerlatsinerup pit-
sanngorsarnissaanut tunngatillugu suliassat pingaaruteqarnerisa ersersinnissaat siunertaralugu
suliassat aalajangersarneqarnissaat naleqquttut isigineqarpoq.

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 32-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlunilu inatsisissamut siunnersuummi aalajangersakkat malinneqarnissaannut tunngatillugu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinik nakkutiginninnerat.

Imm. 1-imut

Nakkutiginninneq isumaqarpoq kommunit inatsimik aqutsinerat inatsimmi aalajangersakkamut akerliuppat Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinut piумаqarsinnaasut. Piumasaqaat kommunalbestyrelsit malinngippassuk apeqqut Naalakkersuisut Kommuninik Nakkutiliivimmuut suliaassanngortissinnaavaat.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsit paasissutissanik piумasaqarfigineqarsinnaanerannik pisinnaatitsissut inatsit malillugu Naalakkersuisut pisariaqartumik suliaassamik ingerlatsinissaattut isigineqasaaq, tassaallunilu Naalakkersuisut nakkutiginninnerat suliaassallu inatsimmi aalajangersakkat malillugit Naalakkersuisut suliaasaat allat.

Tassaasinnaapput paasissutissat atuarfinni tamanni ukioqassutsit malillugit atuartut amerlassusaat, atuartut immikkut atuarinneqartut amerlassusaat, ilinniartitsisumut ataatsimut atuartut amerlassusaat, takuuk § 35, misilitsernemi misiliinernilu angusat, iliuusissatut pilersaarutit suliarineqarnerat, takuuk § 19 aamma kommunalbestyrelsit atuarfimmik nakkutiginninnerat pillugu paasissutissat.

Ilinniartitsisut eqqarsaatigalugit paasissutissat aamma tassaasinnaapput ilinniartitsisut ilinniagaqarnerat piginnaasaqarnerallu tunngavigalugu meeqqat amerlassusaasa ilinniartitsisunut agguarnerat. Tamanna aamma pissaaq ilinniartitsisunut allanik tunuliaqutilinnut tunngatillugu atuartut amerlassusaannut sanilliullugu ilinniartitsisut ilinniartitsisutut ilinniarsimasut agguarnerannik nalilersuisinnaajumalluni.

Aalajangersagaq piviusuni oktobarip aallaqqaataani nalunaarutinik taaneqartartunik suliaqarnermut nassitsinernullu tunngavittut atorneqartarpoq, taakkulu tassaallutik paasissutissat arlallit tassaasut killiffinni misilitsinnerniit tiimit ilinniartitsisut atugaannut il.il. Siunertaavorli taakku pitsaassutsit pillugit nalunaarusianut atatillugit siunissami suliarineqartassasut.

Naalakkersuisut aammattaaq kommunalbestyrelsit atuarfinnik ataasiakkaanik qanoq nakkutiginninnerannik misissuinissamut periarfissaqassapput.

§ 38-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 33-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu kommunalbestyrelsit suliassaat

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nr. ilaatigut meeqqat atuarfianni suliassat pingaarnerit pineqarput, tassaalunilu tamanna pillugu malittarisassat malillugit atuartsineq.

Aallaqqaasiullugu § 43, imm. 1-imi aalajangersagaq innersuussutigineqarpoq, tassani ersippoq kommunalbestyrelsit meeqqat atuarfiannut qulliunerusumik akisussaasut. Tulliullugu qaffasissutsini pingasuni taakkunani atuartsinerup imarisaanik aqqissuunneranillu kommunalbestyrelsit aamma akisussaassuseqarnerannik innersuussinissaq siunertalugu aalajangersakkat allat innersuussutigineqarput, kommunalbestyrelsillu immikkut atuartsinerit aamma perorsaanermi immikkut tapersiinerit aamma akisussaaffigaat. Tassunga atatillugu siunnersuummi § 15-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Tassunga peqatigitillugu aalajangersakkami ersippoq ilassutaasumik atuartsineq aamma ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartsineq kommunalbestyrelsit aamma akisussaaffigigaat. Akisussaaneq eqqarsaatigalugu tamassuma kinguneraa atuartsinerit assigiinngitsut tamakku pillugit malittarisassat malillugit ingerlanneqassasut, atuartsinerillu sapinngisamik pitsaanerpaajussasut, taamalilluni atuartut meeqqat atuarfianni atuarnermit annertunerpaamik pissarsissallutik.

Aalajangersakkami nr. 2 isumaqarpoq atuartunut sivisuumik napparsimanertik pissutigalugu atuarfimmu takkussinnaanngitsunut atuartsinissamik pisussaaffik atuartinneqarnissamillu pisinnaatitaaffik aamma atuuttoq, takuuk § 30, tamannalu kommunalbestyrelsimit aqqissuunneqassaaq.

Atuartut inaat ilinniartullu inaat pillugit aalajangersakkami nr. 3-mi pineqarput atuartut inaat ilinniartullu inaat atuarfimmu pioreersunut atatillugit sananeqarnikut, takuuk siunnersuummi § 25, imm. 1.

Perorsaanermik-tarnip pissusaanik siunnersuisarneq pillugu aalajangersakkami nr. 4 eqqarsaatigalugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 31-mik ingerlatitseqqiineq pineqarpoq, tassanilu inatsisit atuuttut pillugit immikkoortup ataani siunnersuummut oqaaseqaatit nal-inginnaasut innersuussutigineqarput.

Aammattaaq aalajangersakkami nr. 5-imi, nutaajusumi, ersippoq nunaqarfinni atuarfiit tamarmik illoqarfinni atuarfinni ataatsimut aqqissuussaannikkut atassuteqarnissaat kommunalbestyrelsit qulakkiissagaat, taamaalilluni nunaqarfinni atuarfiit siunnersuisarnermut tunngatillugu illoqarfimmi atuarfinni isumalluutit nunaqarfinni atuarfiit suliassat suliarisinaanngippatigit iluaqutiginiassamatigit. Aalajangersagaq KANUKOKA-mit, Kommune

Kujallermit aamma Kommuneqarfik Sermersuumit tusarniaanermi akissutit tunngavigalugit ”taamaaliorsinnaanermik aalajangersakkamut” allanngortinneqarpoq. KANUKOKA-p tassunga atatillugu oqaatigaa nunaqarfinni atuarfiit suliassat illersorneqarsinnaasumik suliarisinaanerat kommunalbestyrelsit nammineerlutik nalilersuisariaqartut, kommunillu tamassuma kingorna illoqarfinni nunaqarfinnilu atuarfiit imaluunniit nunaqarfinni atuarfiit atuarfeqarfiullu atassuteqaatigeeriaasissaat aalajangersinnaallugu. Suleqatigiinnermut aaqqissuunneqar-nissaanik kommunalbestyrelsimit aalajangerneqartussap qulakkeerneqarnissaanut pisussaaf-feqarnermut taamaalilluni apeqqutaavoq kommunalbestyrelsit naliliinersut atuarfimmuut piu-masaqaatit nunaqarfinni atuarfiit malissinnaaneraat.

Aalajangersakkami nr. 5-imi suleqatigiinnerup qanoq isikkoqarnissaanut tunngatillugu piuma-saqaateqartoqanngilaq, piumasarineqarporli nunaqarfinni atuarfiit tamarmik illoqarfinni atu-arfinni ataatsimut aaqqissuussaaniikkut atassuteqassasut. Aalajangersagaq isumaqanngilaq nunaqarfinni atuarfiit ingerlatsinerannik akisussaaneq, tassunga ilanngullugu atuartitsineq, kommunalbestyrelsit illoqarfinni atuarfinni aqutsisunut tunniutissagaat. Aalajangersagaq ator-feqarnermut sunniuteqanngilaq, assersuutigalugu atuarfiit pisortaannik aqutsisumik maannak-kut aqutsisoqartussaananerannik. Aalajangersakkami taamaalilluni salliutillugu pineqarpoq aaq-qissuussaananerup qanoq ittuunissaa.

Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap inassuteqaataa aamma Ineri-saaviup piffissap qiterpaarnerani 2010-mi nalilersuinerani tunngavigalugit aalajangersagaq nr. 5 oqaasertalersorneqarpoq. Tassunga atatillugu Inerisaaviup piffissap qiterpaarnerani naliler-suinerani tikkuarneqarpoq atuartut ikaarsaariarnerat, atuartitsineq, pikkorissarnerit, akisus-saanerup agguarnera eqqarsaatigalugit illoqarfinni nunaqarfinnilu atuarfiit annertunerusumik pitsaanerumillu suleqatigiinnissaat ataqatigiissaarinnissaallu pisariaqartinneqartoq, tassun-galu peqatigitillugu erseqqissarneqarluni sumiiffinni pissutsit isumalluutillu isiginiarlugit illo-qarfinni nunaqarfinnilu atuarfiit pitsaanerumik suleqatigiinnissaasa ataqatigiissarnissaasalu qulakkeerneqarnissaa kommunit suliassarigaat.

Aalajangersagaq nr. 6 aamma nutaajuvoq, aammalu Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitalip inassuteqaataanut tapiliullugu suliarineqarluni. Taamaammat siunner-suutigineqarpoq atuarfiit ataasiakkaat ineriartarnerannik kommunalbestyrelsit malinnaasus-saatitaanerat pillugu aalajangersagaq erseqqarissaq ilanngunneqassasooq, naak atuarfinnut ataasiakkaanut aamma § 43, imm. 1, oqaaseqatit pingajuat malillugu kommunalbestyrelsit nakkutilliinerannut tunngatillugu kommunalbestyrelsip nalinngaasumik nakkutilliisussaati-taaneratut tamanna paasineqarsinnaagaluartoq.

Ilimagineqarporli atuarfiit ataasiakkaat ineriartarnerannik malinnaaneq ingerlaavartumik nak-kutilliinermit, takuuk § 43, imm. 1, annertunerusumik takutitsisoq. Ingerlaavartumik nakkutilliinermit ajornartorsiutaasinnasut nalinginnaasumik paasiniarneqartarnissaat tamassumunnga pissutaavoq. Kommunalbestyrelsit atuarfinni ineriartarnerannik malinnaanissaannut ilaavoq

atuarfinni tamanut tunngasumik ineriartornerup aamma nakkutigineqarnissaa, taamaalillunilu ajornartorsiuteqarfiusut paasinisarneqartarnissaat kisimi pineqanngilaq.

Imm. 2

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq, taannalu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 33, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Pisinnaatitsissut atorineqarnikuunngilaq, kisiannili atuartitsinermit atuarfimmi ingerlanneqartumut imm. 1, nr. 2-mi taaneqartumut taarsiullugu napparsimavimmi atuartulluunniit angerlarsimaffiani ingerlanneqartup annertussusissaa suunissaalu pillugit nalunaarutikkut malit-tarisassiornermut atorineqarsinnaalluni. Assersuutigalugu aalajangersarneqarsinnaavoq atuartitsinermi pineqartumi assersuutigalugu ilinniartitsisutit immikkoortui sumiiffimi ilinniartitsisutit ilanngunneqassanngitsut.

§ 39-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 34-mik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu suliassanut inatsimmi aalajangersarneqartunut tunngatillugu kommunalbestyrelsit akornanni suleqatigiinnissamat periarfissat.

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq suliassat ataatsimut ingerlanneqarnissaat pillugu kommunit naleqquttumik isumaqatigiissusiornissamik periarfissinneqarnissaat. Ammattaq kommunalbestyrelsit ataatsit suliassat aalajangersimasut kommunalbestyrelsinit allanit ingerlanneqarnissaannik isumaqatigiissusiorsinnaapput. Isumaqatigiissut tunngavigalugu suliassap kommunalbestyrelsip aappanit suliarineqarnera suliassap suliarineqarnissaanut tunngatillugu akisussaanerup nikinneranik kinguneqassanngilaq.

§ 40-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 35-mik tamakkiisumik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu atuartut kommunini allani atuarnissaannik innersuussisarnerit.

Imm. 1-imut

Atuartumik kommunip najugaqarfiup avataanni atuarnissaannik innersuussineq kommunip najugaqarfiup atuartitsinermit aningaasartuutinik akiluiteqannginnissaannik kinguneqassanngilaq. Taassuma saniatigut innersuussinermi aqqissuussinerullu kommunalbestyrelsimit tigusisumit ingerlanneqarnerata kingunerisaannik atuartup ilikkagaqarnissaannik akisussaaneq nuunneqassanngilaq. Aammattaq angajoqqaat atuarfimmik namminneq toqqaanissaannik aalajangersakkakut pisinnaatitsisoqanngilaq.

Imm. 2-mut

Atuaqatigiinnik aalajangersimasunik innersuussisinnaanermut periarfissaq imm. 1-imi taaneqartoq aalajangersakkami killilersorneqarpoq, innersuussinissarlu pillugu aalajangiinermut atatillugu angajoqqaat peqataatinneqassapput.

§ 41-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 31-mik issuaaneruvoq, siunertaalunilu atuarfiit kommunit agguarnerisa avataaniittut atuarfeqarfimmik aamma akisussaasuulutik oqartussaasuussasut.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 pillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat atuarfinnik kommunit agguarnerisa avataaniittunik ingerlatsisuusut, tassunga ilanngullugu Pituffimmi atuarfik ingerlannikuullugu. (Pituffimmi sakkutooqarfimmi). Kingullertut taaneqartoq ukiuni arlalinni matoqqanikuuvoq.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut imm. 1 malillugu akisussaaffiannik pisinnatitaaffiinillu kommunalbestyrelsit tiguisinnaanerannik Naalackersuisut kommunalbestyrelsinut isumaqatigiissusiorsinnaanerannik aalajangersakkami pisinnaatitsisoqarpoq.

§ 42-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 37-mik issuaaneruvoq, atuarfiillu ataasiakkaat kommunalbestyrelsinut akisussaaffeqarnerat allassimalluni.

Atuarfiit ataasiakkaat kommunalbestyrelsinut akisussaaffeqarnerat erseqqissarniarlugu Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu suliassaat pillugit aalajangersakkanut uiggiullugu aalajangersagaq inissinneqarpoq. Atuarfiit ataasiakkaat imatut paasineqassapput atuarfimmi aqutsisut ilinniartitsisut aamma atuarfinni siulersuisut ataatsimoortillugit. Atuarfinni siulersuisut inatsisit tunngavigalugit immikkoortuunngillat, atuarfinnillu ingelatsinermi inatsisit tunngavigalugit immikkut akisussaaffilerneqarsinnaanatik. Atuarfinni siulersuisut atuarfinnilu siulersuisuni ilaasortat ataasiakkaat akerlianik namminneq aalajangiinitik pillugit akisussaaffeqarput.

§ 43-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 38-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, tassa kommunalbestyrelsit ingerlaavartumik nakkutilliisarnerat pillugu aalajangersakkami imm. 1, oqaaseqatigiit pingajuat aamma aqutsisunut isumaqatigiissutit suliarineqarnerat pillugu imm. 2, nr. 6 ilanngunneqarnissaat siunnersuutaammat.

Imm. 1-imut

Kommunalbestyrselsit atuarfeqarfimmik qulliunerusumik akisussaaffeqarnerat siulliutillugu isumaqarpoq piumasaqaatinik inatsisini malittarisassanilu allaqqasunik kommunini atuarfeqarfiit malinninnissaannik kommunalbestyrelsit qulakkeerinnissasut. Tassunga atatillugu aalajangersakkami oqaaseqaatit pingajuannik eseqqissaanissap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tassani allaqqalluni inatsimmi aalajangersakkat malinneqarnissaat nakkutigininnermi aamma ilaasoq. Tassunga peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq nakkutilliinerup akulikitsuunissaata erseqqissarnissaa siunertaralugu oqaaseq ”ingerlaavartumik” ilanngunneqassasoq.

Inatsimmi aalajangersakkat amerlanersaat sinaakkutaasumik aalajangersagaapput. Taamatut pisoqassatillugu kommunini atuarfeqarfiit pillugit kommunalbestyrelsit aalajangiisinaapput imaluunniit sinaakkutinik annikinnerusunik aalajangersaasinaallutik, aalajangersakkat taakku inatsimmi sinaakkutit qulliunerusut iluanniinnissaat qulakkiiginnarlugu. Kommunalbestyrelsilli sinaakkusiaat imatut ninitigissanngillat atuarfiit ataasiakkaat perorsaanikkut aningaasatigullu iliuuseqarnissamut periarfissinneqaratik. Taamaammat kommunalbestyrelsit anguniagassiisutaat sinaakkusiaallu imatut aalajangersarneqartariaqarput atuarfinni siulersuisut atuarfiit ingerlatsinerannik sunniinissamut periarfissinneqarlutik.

Taassuma saniatigut qulliunerusumik akisussaaffeqarneq isumaqarpoq inatsimmi piumasaqaatit pisariaqartumik malinneqarneqarnissaannut kommunalbestyrelsit isumalluutitik atugassiissasut.

Kommunalbestyrelsit atuarfiit ingerlatsinerannik nakkutilliinerat salliutillugu isumaqarpoq atuarfiit meeqqat atuarfiata ingerlatsinerani anguniakkanik sinaakkutinillu malinninnissaannut akisussaaffeqarlutik.

Atuarfiit ingerlatsinerannik kommunalbestyrelsit nakkutilliinerat kinguneqarpoq pisariaqartumik nakkutilliinissamut paasissutissanik atuarfiit tunniusinissaannik kommunalbestyrelsit piumasaqarsinnaasut.

Kommunalbestyrelsit atuarfinnik pisariaqartumik annertussusilimmik misissuisinnaapput, atuarfiillu inatsimmi piumasaqaatinik malinninngikkaangata kommunalbestyrelsit akuliunnissamut pisinnaatitaapput pisussaaffeqarlutillu, tassa piumasaqaatit inatsimmi pisinnaatitsinikkut aalajangersakkat imaluunniit piumasaqaatit kommunalbestyrelsit aalajangigaat.

Kisiannili atuarfiit aalajangigaat kommunalbestyrelsit allanngortissinnaanngilaat, taakku meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi sinaakkutit iluaniippata aammalu sinaakkutit kommunalbestyrelsit taassuma siuliatigut aalajangigaasa iluaniippata. Pisuni tamakkunani aalajangikkanik allannguneq taamaallaat maalaaruteqarnermi suliaasinnaasumut atatillugu pisinnaavoq,

kisiannili atuarfinni ataasiakkaani sinaakkutit allanngortillugit siunissami aalajangiinissani kommunalbestyrelsit sunniuteqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelsit tamanut tunngasumik nakkutiginninnissamut pisussaaffeqarnerisa saniatigut, takuuk oqaaseqatigiit siulliat, kommunimi meeqqat kommunimi meeqqat atuarfianni atuartunngortinneqarnikkut atuartussaataaeramik allatulluunniit atuartussaataaeramik malinninersut nakkutigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Meeqqat atuarfiata aqutsinerata iluani kommunalbestyrelsit immikkoortut pisinnaatitaaffii aalajangersimasut aalajangersakkami killilersorneqarput.

Nr. 1 malillugu kommunini atuarfeqarfimmut tamarmiusumut aningaasaliissutinik atuarfinilu ataasiakkaani aningaasatigut sinaakkutinik aalajangiinissamut kommunalbestyrelsit pisinnaatitaaffeqarput.

Kommunalbestyrelsit aningaasaliisarnermi oqartussaasutut aningaasaliissutit annertussusissaannik atuarfiillu missingersuutaanni immikkuualuttunngortitsinerit annertussusissaannik aalajangiisarput.

Aningaasaliissuteqarnissamut pisinnaatitaaffik atuarfinni siulersuisunut tunniunneqarsinnaangilaq, kisiannili inatsimmi suli siunertaavoq atuarfiit aningaasatigut perorsaanermilu namminneq aqutsinissaasa siuarsarnissaa. Tamassumani piumasaqaataavoq aningaasatigut atugasannngortinneqartunik kommunalbestyrelsit atuarfinnut ataasiakkaanut atuisinnaatitsinissaat. Immikkoortut suut aningaasatigut atuiffiusinnaasut iluaniissanersut kommunalbestyrelsit aalajangissavaat. Assersuutigalugu tassaasinnaapput ilinniartitsisut tiimimut aningaasarsiaat atuarfiit atorsinnaasaat.

Nr. 2 malillugu atuarfinnik aqutsisunik ilinniartitsisunillu atorfinitsitsinissamik soraarsitsinissamillu kommunalbestyrelsit aalajangiisinnaapput. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq atorfinitsitsinissanaanermut pisinnaatitaaffik isumaqanngitsoq akissarsiatigut atorfeqarnermilu atugassaritinneqartunik aalajangiinissamut kommunita ataasiakkaat pisinnaatinneqartut.

Atorfinitsitsisarnerit eqqarsaatigalugit tamanna pitinnagu atuarfimi siulersuisut pineqartut oqaaseqaateqartinneqassapput. Atorfimmut ataatsimut arlalinnik qinnuteqaateqartoqarpat, minnerpaamik qinnuteqartut marluk pillugit atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Qinnuteqartut atuarfinni siulersuisut namminneq tulleriinnilersorinnaavaat. Atuarfinni siulersuisut oqaaseqaataannik malinninnissamut kommunalbestyrelsit pisussaaffeqanngillat.

Atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarsinnaatitaanerit taamaallaat atorfinitsitsinermut a-

tuuppoq, taamaalillutillu atuarfinni aqutsisunik ilinniartitsisunillu soraarsitsinermi qinnuteqaateqartoqartinnagulu nuutsitsinermi oqaaseqaateqartussaanaatik. Kisiannili atuarfinni siulersuit siunnersuummi § 47, imm. 11 malillugu aamma pisuni taamaattuni namminnek kommunalbestyrelsinut oqaaseqaateqarsinnaapput, atuarfinnili siulersisut oqaaseqaatigisinaasaannik piniarnissamut utaqqisaqarnissamulluunniit kommunalbestyrelsit pisussaaffeqanngillat.

Nr. 3-mi atuarfiit aaqqissuussaananerat aalajangerneqarnikoq malillugu "klassini qaffasissuseq"-mut taarsiullugu oqaatsit "qaffasissuseq" aamma "klassit" atorneqarput. Nr. 3 malillugu kommunini atuarfiit aaqqissuussaananerat pillugu tamanik kommunalbestyrelsit aalajangiisinaapput. Immikkoortut ilaat katillugit kommunini atuarfinnik aaqqissuussinerusut, aalajanger-sakkami allattorneqarput, allattuinerli tamakkiisuunngilaq. Kommunini atuarfiit aqquissuussaananerannik kommunalbestyrelsit aalajangiitinnagit atuarfimmi atuarfinniluunniit pineqartuni atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqassapput. Soorlu siunnersuummi § 44, imm. 3-mi ersittoq atuarfinnik aaqqissuussineq pillugu aalajangiinerit tamarmik kommunini atuarfeqarfinnik aqutsisoqarfiit malittarisassaanni ilanngussanut ilanngunneqassapput.

Klassinik pilersitsinermut, atuartut tiimisa amerlassusaannut, immikkut atuartitsinermut il.il. sinaakkutinut tunngatillugu kommunalbestyrelsit nr. 4 malillugu tamanik aalajangiisarput. Atuarfiup aaqqissuussaananerat atuuttut akerliannik klassinik pilersitsinermut il.il. sinaakkutinik allanngortitsinermut atatillugu suleriaasissamik piumasaqaateqartoqanngilaq. Kisiannili atuarfiit siulersuisunit oqaaseqaammik kommunalbestyrelsit pissarsiniarnissaat akornutissaqanngilaq, atuarfiillu siulersuisui namminnek aamma oqaaseqaateqarsinnaapput, takuuk siunnersuummi § 47, imm. 11. Sinaakkutit pineqarnerat isumaqarpoq atuarfiit ataasiakkaat iliuuseqarsinnaatinneqassasut. Kommunalbestyrelsit taamaalillutik atuartut tiimiisa amerlassusaat pillugit sinaakkutinik aalajangersaassapput, ilinniartitsissutinilu tiimit amerlassuussaannik aalajangiisariaqaratik. Tamassumunnga pissutaavoq atuarfiit siulersuisuinut pinsinnaatitsissut pineqarmat, takuuk § 47, imm. 3, nr. 2, tassa atuarfinni siulersuisut atuarfinnut qaninnerpaajummata. Tassunga ilanngunneqassaaq ilikkagassatut anguniakkanut piumasaqaatit assigiittut.

Immikkut atuartitsisarneq eqqarsaatigalugu assersuutigalugu ilinniartitsissutini tiimit amerlassusaat, ataqatigiissaarineq il.il. eqqarsaatigineqarput.

Kulturikkut ingerlatsineq ataqatigiissaarinerlu pillugit sumiiffinni inunnik qaammarsaasut peqatigiiffiillu, nammineq piumassutsiminnik meeqqanik inuusuttunillu sullissisut innuttaasullu soqutiginnittut allat suleqatigalugit atuarfiit ingerlatsinerannut najoqqutassat tamanut atuuttut pillugit kommunalbestyrelsit nr. 5 malillugu aamma aalajangiisassapput. Tassunga atatillugu kulturikkut ingerlatat peqatigiiffiit namminersortut akikinngitsumik unammilleqatigalugit neqeroorutigineqannginnissaat isiginiarneqassaaq. Atuarfiit sumiiffinni inuiaqatigiinnik suleqateqarneranni piumasaqaataavoq taamatut ingerlatsineq pillugu kommunalbestyrelsit

annertunerusunik najoqqutassiussasut. Siunnersuummi § 47, imm. 7 malillugu atuarfinni siulersuisut kommunalbestyrelsit najoqqutassiaasa iluanni aalajangiisassapput kulturikkut ingerlatsinerit ataqatigiissarnissaallu atuarfiup suliassaanut ilaassanersut.

Nr. 6-imut nutaajusumut tunngatillugu oqaatigineqassaaq Akileraartarnermut Atugarisaarnermullu Suleqatigiissitaliap tamanna pillugu inassuteqaateqarnera tunngavigalugu aalajangersagaq ilanngunneqartoq, takukkit oqaaseqaatit nalinginnaasut. Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq ilanngunneqassasoq aqutsisup kommunalbestyrelsimut akisussaanerata nalornissutigineqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, tassunga ilanngullugit suliassat suliarineqarnissaat. Aqutsisoq inatsisit atuuttut malillugit kommunalbestyrelsinilitsersorneqarsinnaagaluartoq, tassungalu atatillugu inatsimmi sinaakkutit iluanni suliaakkerneqarsinnaagaluartoq, siunnersuutigineqarpoq isumaqatigiissutit, suliassat il.il. kommunalbestyrelsit aqutsisumut suliakkiissutaat allaganngorlugit suliarineqartassasut. Allatut oqaatigalugu, kommunalbestyrelsit aqutsisullu imminnut atassuteqarnerisa imarisaata allannortinneqarnissaa piunasaqaataannigilaq, tassa aqutsisunut isumaqatigiissutit siamisinnerusut isigineqarmata suliassallu assigiinngitsut suliarineqarnissaat pillugu aqutsisumut ilimagineqarsinnaasut erseqqarissumik aamma allassimassallutik. Tassaasinnaapput atuarfimmi pitsaassutsip qaffatsinneqarnissaa, atuarfiup iluani suleqatigeeriaatsip pitsannortinnissaa, napparsimaneq pissutigalugu takkutinnitsoortarnerit ikilisinnissaat il.il. pissutsillu allat atuarfinnut aalajangersimasunut tunngatillugu pingaartinneqarsinnaasut.

Apeqqutit allat atuarfiit ataasiakkaat ataaniinngitsut eqqarsaatigalugit kommunalbestyrelsit nr. 7 malillugu inaarutaasumik pisinnaatitaaffeqarput. Aalajangersagaq isumaqarpoq apeqqutit tamaasa oqartussaasunut allanut suliakkiissutigineqanngitsut pillugit, tassunga ilanngullugit atuarfinni siulersuisunut atuarfinnilu aqutsisunut, kommunalbestyrelsit aalajangiisinnaasut. Assersuutit aalajangersakkami allassimasut saniatigut aasaanerani sulinnigiffeqatarneq pillugu pilersaarutit kommunalbestyrelsit pisinnaatitaaffiisa pissusissamisoortumik ataaniipput. Atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit eqqarsaatigalugit oqaatigineqassaaq taakku pillugit aalajangiinerit atuarfinni atuakkanik atorniartarfiit pillugit aalajangersakkat atuuttut, takuuk siunnersuummi § 27, aamma tassani aqutsinermi maleruaqqusat tunngavigalugit pisassasut.

Tassuma saniatigut oqaatigineqassaaq atuartitsinermik nalilersueriaatsit pillugit siunnersuummi § 3-mut innersuussut ilanngunneqanngitsoq. Tamassumunnga pissutaavoq § 3-mi suliassaq pineqarmat Naalakkersuisunik suleqateqarnissamik piunasaqaateqarfiusoq.

Imm. 3-mut

Ilinniartitsissutit pillugit pilersaarutit pinngitsooratik malitassatut qitiusumiit suliarineqartarnerat tunngavigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq, taamaammallu taakkununnga ilasutit suliarineqarnissaannik atuarfinni siulersuisut taamaallaat pisinnaatitaaffeqarput. Atuarfinni siulersuisut ilinniartitsissutit pillugit qitiusumiit pilersaarusiortoqarsimatinnagu aammattaaq sumiiffinni ilinniartitsissutit pillugit nammineq pilersaarutissanik siunnersuusiorsin-

naapput, takuuk § 14, imm. 2.

Imm. 4-mut

Suliassanik avataanut suliakkiisarneq aalajangersakkami oqaatigineqarpoq. Kommunalbestyrelsit suliassanik avammut suliakkiisarnerisa annertussusaat atuarfimmiit atuarfimmu assiginngisissinnaapput. Tassunga atatillugu § 44, imm. 2-mi ersippoq kommunini atuarfeqarfinnut aqutsisoqarfinnut malittarisassat pisinnaatitaaffiinnik atuarfinni siulersuisunut suliakkiisutigineqarsinnaasunik allaaserinninnernik imaqassasut.

Qulliunerusunik alliunerusunillu aaqquissuussinernut atatillugu sulisitsisuunermik kommunalbestyrelsit atuarfinni aqutsisunut suliakkiisarnissaat aalajangersakkami ajornartinneqanngilaq. Suliffiup iluani suliakkiissutit annertussusaat killingilu, tassunga ilanngullugit kommunalbestyrelsit aqutsisoqarfiilluunniit ataanni ataatsimiititaliat, kommunini aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22, 18. november 2010-meersumi aamma ersipput.

§ 44-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 39-mik annertunerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu kommunini atuarfeqarfinnik aqutsisoqarfiit malittarisassaat. Kommunini atuarfeqarfinnik aqutsisoqarfiit pillugit meeqqat atuarfiat pillugu inatsisini aalajangersakkat sinaakkutitut isikkulersorneqarnikuunnerat tunngavigalugu aalajangersagaq isigineqassaaq. Aalajangersakkani sinaakkutit piviusunngortinneqarnerat kommunini atuarfeqarfinnik aqutsisoqarfiit malittarisassaanni pisassapput, taakkulu kommunalbestyrelsinit akuersissutigineqassapput.

Imm. 1-imut

Aqutsineq pillugu aalajangersakkat taakkualuunniit allannguutaat akuersissutigineqartinnagit atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqartassapput. Aqutsineq pillugu malittarisassanik allannguummi kommunimi atuarfik ataaseq ikitsuinnaalluunniit kalluarneqarpata, taakku kisimik oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqassapput. Kisiannili atuarfinni siulersuisunik tamanik oqaaseqaateqartitsinissamik kommunalbestyrelsit aalajangersinnaanerak akornutissaqanngilaq. Aqutsineq pillugu malittarisassat allannguutaat pillugit atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarnissaanni naleqquttumik piffissalernerqartariaqarput. Pisariaqartitsisoqartillugu aqutsineq pillugu malittarisassanik allannguisoqarsinnaavoq.

Imm. 1-imi allaaserinninneq tamakkiisuunngilaq. Oqaatigineqartut saniatigut ilaatigut atuarfinni siulersuisut aalajangeeriaasiat pillugu aalajangersakkanik malittarisassat imaqartariaqarput, tassunga ilanngullugit taartaasartunik ataatsimiigiaqqusisarneq, siulittaasunik qinersisarneq, ataatsimiittarnerit, aalajangiisinnaatitaaneq il.il.

Angajoqqaat sinniisaasa amerlassusaat pillugu nr. 1-imi apeqquut pillugu siunnersuummi § 45,

imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelsit aalajangiisassapput.

Aalajangersakkami nr. 2-mut tunngatillugu oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit atuarfinni siulersuisut tamanna pillugu qinnuteqarnerisigut aalajangiisinnaasut, inuk kommunalbestyrelsimit toqqarneqartoq atuarfiit siulersuisuini taasisinnaatitaanani ataatsimeeqataasinnaasq, takuuk § 45, imm. 4.

Aalajangersakkami nr. 3-mut tunngatillugu oqaatigineqassaaq ilinniartitsisut atuartullu sinniisaannik qinerseriaaseq kommunalbestyrelsinit aalajangerneqartassasq, takukkit siunnersuummi § 45-mut oqaaseqaatit. Angajoqqaat sinniisaannik qinerseriaaseq siunnersuummi § 45, imm. 13 malillugu akerlianik Naalackersuisunit aalajangerneqartassaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 1-imi oqaatigineqartut saniatigut imm. 2 malillugu malittarisassat siunnersuummi § 43, imm. 4 tunngavigalugu atuarfinni siulersuisunut pisinnaatitsinerusinnaasunik allaaserinninernik imaqaassapput. Suliassanik suliassangortitsinerit annertussusaat atuarfimmii atuarfimmu assigiinngisinnaapput. Aammattaaq tamanna pillugu siunnersuummi § 43, imm. 4-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Malittarisassat aamma imm. 3 malillugu tassunga ilanngussami siunnersuummi § 43, imm. 2, nr. 2-6 malillugit atuarfiit aqqissuussaananerit il.il. pillugit kommunalbestyrelsit aalajangi-gaannik imaqaassapput. Aqutsinermi malittarisassanut ilanngussani salliutillugu siunertaavoq meeqqat atuarfiannik atuisunut ilisimatitsisarnissap eqqortinneqarnissaa. Ilangussat ilusissat pillugit piunasaqaateqartoqanngilaq, ilanngussallu allanngortinneranni suleriaasissamik immikkut piunasaqaateqartoqarani, kisiannili atuarfiit aqqissuussaananeranni allannguinissaq pillugu aalajangiinerni allannguisoqannginnerani atuarfinni siulersuisut oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqassapput, takuuk siunnersuummi § 43, imm. 2, nr. 3.

Imm. 4-mut

Imm. 4 malillugu malittarisassanut nalinginnaasunut missingersuutini Naalackersuisut suliaqartussaataapput. Malittarisassat nalinginnaasut taakku kommunit malittarisassanik namminneq aalajangiinerni aallaaviussapput. Kajallaasitakkut nr. 2/1997-ikkut malittarisassanut nalinginnaasunut missingersuut taamaattoq sulii atuuttoq nassiunneqarnikuuvoq.

§ 45-mut

Aalajangersagaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 40-mik tamakkiisumik issuaaneruvoq, pineqarlutillu atuarfinni siulersuisut, kisiannili imm. 13 nu-taatut ilanngunneqarluni. Kisiannili imm. 13 tassaaginnarpoq Inatsisartut peqqussutaanni atu-

uttumi § 40, imm. 1, nr. 1, oqaasertat kingullianni pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq, taassumalu immikkut imm. 13-itut ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1, nr. 1-imi angajoqqaat sinnissaat qinersisinnaatitaasut qinerneqarsinnaasullu killilersorneqarput. Aallaavik tassaavoq angajoqqaatut oqartussaannermik tunngavik, tassa inuit piffissami qinersiviusumi meeqqanut atuarfimmi allatsissimasunut angajoqqaatut oqartussaasuseqartut qinersisinnaammata qinigaasinnaallutillu.

Malittarisassani allaavik Atuarfimmi atuarfiup siulersuisuini angajoqqaat ilaasortaatitassaanik qinersineq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 12. april 2005-imeersumi ersippoq.

Aqutsineq pillugu malittareqqusani malittarisassat imatut paasineqassapput angajoqqaat avisimagaluarpataluunniit angajoqqaat tamarmik qinersisinnaatitaasut qinigaasinnaallutillu, tassa ataatsimut angjoqqaatut oqartussaasuseqarnermik isumaqatigiissuteqartoqarsimatillugu. Taamatut pisoqarnerani taakku marluk immikkut ataatsimik taasisinnaapput, taamatullu aamma pisoqassaaq angajoqqaat avissimangippata. Ataasiinnaq angajoqqaatut oqartussaasuseqarpat taanna ataatsimik qinersisinnaassaaq, qinersisinnaanerillu amerlassusaanni meeqqat atuarfimmi allatissimasut amerlassusaat apeqqutaassapput.

Nr. 1, oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersagaq inuit angajoqqaat sinniisuisut atuarfiit siulersuisuini qinerneqarsinnaasut amerlineqarnerannik kinguneqarpoq. Taamaaliornikkut sumiiffinni inuiaqatigiit atuarfiit ingerlatsineranni annertunerusumik peqataanissaannik inuillu atuarfiit siulersuisuini sulinissamut piffissaqartut piumassusissillu periarfissinnissaannik meeqqat atuarfiannik kingullermik aqqissuusseqqinnermi siunertat malinneqassapput. Tassaasinnaapput assersuutigalugu ilaquttat siusinnerusukkut atuarfiit siulersuisuini ilaasortaasimasut meeqqanik atuarfimiititaqarunnaarnikut sumiiffinnilu inuit isumalluutit allat. Inuit taakku atuarfiit siulersuisuinut qinigaappata angajoqqaat qinigaasut allat assigalugit angajoqqaat sinniisuattut isigineqassapput. Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq innersuussutigalugu aamma qinigaasinnaanermut ataqqinassuseqarnermut tunngaviit ilaat allaaserineqarput. Tassami ilaatigut Inatsisartut pillugit inatsimmi ersippoq pineqartup pinerluttorsiornermi pineqaatissinneqarsimanginnissaa piumasaqaataasoq, tamannalu nalinginnaasumik ilisimaneqarnermi qinikkatut sulisinnaanermut ataqqinassuseqannginnermik kinguneqartarpoq.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttummi nr. 1-imi oqaaseqatigiit kingulliat angajoqqaat sinniisaannik atuarfiit siulersuisunut qinersisarneq pillugu malittarisassiornissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsissut maannakkut immikkut imm. 13-imut nuunneqartoq.

Nr. 2-mi aalajangersarneqarpoq ilinniartitsisut sinniisaat qinersisinnaatitaasut qinigaasinnaasullu tassaasut atuarfinni ilinniartitsisut tamarmik.

Nr. 3-mi aalajangersarneqarpoq atuartut sinniisaat qinersisinnaatitaasut qinigaasinnaasullu tassaasut atuarfinni atuartut tamarmik. Ukioqassuseq tunngaviusumik ammut killeqanngilaq, atuartut qinersisinnaatitaassapput qinigaasinnaallutillu.

Ilinniartitsisut atuartullu sinniisaannik qinersisarneq pillugu malittarisassanik qitiusumit aalajangersaasoqanngilaq. Ilinniartitsisut atuartullu sinniisaannik qinersisarneq pillugu sumiiffinni malittarisassat kommunini atuarfeqarfinnik aqutsineq pillugu malittarisassani aalajangersarneqarpoq, takuuk siunnersuummi § 44, imm. 1, nr. 3.

Atuarfiit siulersuisuini ilaasortanik qinersisinnaasunik katiterisarneq imm. 1 aallaavigalugu aalajangersarneqassaaq. Taamatut katiterinermi angajoqqaat sinniisaasa atuarfiit siulersuisuini amerlanerussuteqarnissaat qulakkeerneqassaaq. Immikkoortut siniisuussifigineqartut eqqarsaatigalugit aamma imm. 3 malillugu atuartut sinniisaat eqqarsaatigalugit aallaavik imm. 2 malillugu sanioqqunneqarsinnaavoq. Ilaasortat taasisinnaatitaasut saniatigut atuarfimi pisortat taakkualu tullersortaat taasisinnaatitaanatik atuarfiit siulersuisuisa ataatsimiinneranni ataatsimeqataasassapput, takuuk imm. 7. Taassuma saniatigut atuarfinni siulersuisut tamanna pillugu qinnuteqarnerisigut taasisinnaatitaanatik ataatsimeeqataasartunik toqqaasoqarsinnaavoq, takuuk imm. 4. Taamaaliornikkut atuarfiit siulersuisuini ilaasortaasinnaasut tamakkiisumik allaaserineqarput. Taamaammat kommunalbestyrelsit aalajangersimasumik alaatsinaatitaqarlutik ataatsimiinnerni ataatsimeeqataatitsisarnissaannik pisinnaatitsisoqanngilaq.

Imm. 2-mut

Atuarfimi atuartut amerlassusaat, qaffasissutsit amerlassusaat, klassit amerlassusaat pissut-sillu taakkununga assingusut isiginiarlugit atuarfinni siulersuisut annertussusaannik naleqqussaasinnaanermut kommunalbestyrelsit aalajangersakkami periarfissinneqarput. Aammattaaq atuarfinni siulersuisuisa ”annikillisinneranni” angajoqqaat sinniisuisa amerlanerussuteqarnissaat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkamut tassunga tunngavik tassaavoq atuarfinni atuartut sinniisaasa imatut meeraatigineranni atuarfiit siulersuisuini sulinermi peqataanissamik ajornartorsiuteqarsinnaanerat pissusissamisoortut aallaaviusutut isigineqannginnera. Naggatit aappaata kingorna atuarfinni siulersuisut tamanna pillugu inassuteqaateqarnerisigut taamatut pisoqarnerani atuartut sinniisoqarsinnaanerat kommunalbestyrelsit akuersissutigisinnaavaat.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq tamanna aqutigalugu kommunini atuarfiit pillugit politikkimut atatillugu taasisinnaatitaanatik ataatsimeeqataasartunik kommunalbestyrelsit toqqaannartumik toqqaasinnaanerisa periarfissinneqarnissaa. Toqqaanermili atuarfinni siulersuisut tamanna pillugu qinnuteqarsimanissaat piunasaqaataavoq.

Illuatungaatigut, taamatut qinnuteqartoqaraluartoq kommunalbestyrelsit sinniisoqannginnisartik aalajangersinnaavaat. Aalajangersakkami siunertaq pitsaanerpaamik anguniarlugu piunasaqaataavoq sapinngisamik kommunalbestyrelsimi ilaasortamik toqqaasoqassasoq, taamaalillunilu assersuutigalugu nunaqarfinni kommunalbestyrelsinut qinikkanik ilaasortaataqanngitsuni atuarfinni siulersuisut eqqarsaatigalugit kommunalbestyrelsimi ilaasortamik ilaasortaataqarnissaq pissusissamisuunngippat kommunalbestyrelsimi ilaasortaanngitsumik toqqaasoqartariaqarluni.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq atuarfinni siulersuisuni ilaasortat tamarmik taasisinnaatitaasut. Imm. 1-imi killiliineq malillugu ilaasortat imatut uani paasineqassapput. Atuar-tulli sinniisaat eqqarsaatigalugit atuartut ilinniartitsisulluunniit ataasiakkaat pillugit oqallin-nerne imm. 12 malillugu peqataasassanngillat.

Taasinerit tamarmik naligiipput.

Imm. 6-imut

Atuarfiit siulersuisuini siulittaasut tamatigut angajoqqaat sinniisorissagaat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq, tamannalu angajoqqaat atuarfiit siulersuisuini sulinerminni sunneeqataasarnissaannik kissaateqarnermik takussutissaavoq. Atuarfiit siulersuisuini ilaasortat taasi-sinnaatitaasut tamarmik siulittaasumik qinersinerni peqataasinnaapput. Tamanna aamma ilinniartitsisut atuartullu sinniisuinut atuuppoq.

Imm. 7-imut

Atuarfiup pisortaata allatsitut atuarfiit siulersuisuini allatsisut suliassat nalinginnaasut tamaasa sularisassavai, tassunga ilanngullugit ataatsimiinnernit imaqarnialiat. Pissutsit pissutigalugit pisortat tullii taasisinnaatitaanatik peqataasassapput, tassunga ilanngullugu atuarfiup pisortaa peqataasinnaanngippat ingerlaavartumik iliuuseqartarnissaq qulakkeerniarlugu.

Imm. 8-mut

Atuarfinni siulersuisut ilaasortat piffissaq qinigaaffissaat aalajangersakkami allaqqavoq. Angajoqqaat sinniisuisa ukiuni sisamani qinigaasarnissaannut tunngaviuvoq angajoqqaat sinniisaasa atuarfiit ingerlatsinerannik sukumiisumik paasinninnissaannik kissaateqarneq. Piffis-saq kipungatillugu qinersisoqarnissaa imm. 10 malillugu kommunalbestyrelsit aamma aalajangiisinnaapput.

Aammattaaq erseqqissarneqarpoq taamaallaat inuit atuarfimmi ilinniartitsisut atorfeqartut atuarfiit siulersuisuini angajoqqaat sinniisaattut qinigaasinnaangitsut. Atorfeqartut taakku ilinniartitsisut sinniisaattut qinerneqarsinnaanerat tamassumunnga tunngaviuvoq. Taamaammat taakku kikkut tamarmik oqartussaaqataaneranni marloqiusamik inissisimassapput, taamaammallu angajoqqaat sinniisaattut atuarfiit siulersuisuinut qinerneqarunik atuarfiit siulersuisuisa suliaasa amerlanersaanni angajoqqaat sinniisaattut sulianut atuumavallaarlutik.

Aalajangersakkap aamma kinguneraa angajoqqaat sinniisaat piffissami qinigaaffiusumi atuarfimmi atorfeqarpata, pineqartut atuarfiit siulersuisuinit tunuassasut. Inuilli atuarfinni ilinniartitsisut atorfillit qanorluunniit pisoqaraluarpat angajoqqaatut oqartussaassuseqarunik imaluunniit meeqqamik atuarfimmi allatsissimasumik paarsinissamik akuersissuteqaranik, imm. 1 malillugu qinersisinnaatitaapput.

Atuarfimmi teknikikkut-allaffissornikkut sulisut qinersisinnaangitsut sulisulluunniit sinniisaattut qinigaasinnaangitsut, angajoqqaat atuartuutillit assigalugit atuarfiit siulersuisuinut qinersisinnaapput qinerneqarsinnaallutillu.

Imm. 9-mut

Atuartut atuarfimmuut allamut nuuppata atuarnermilluunniit naammassippata aalajangersagaq atorneqassaaq. Taamatut pisoqartillugu angajoqqaat sinniisui ilaasortaajunnaarsinnaatitaapput, kisiannili ilaasortaajunnaarnissamik pisussaaffeqaratik.

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (qinersisarneq pillugu inatsit) innersuussutigalugu, tamassuma ilaatigut kinguneraa atuarfiit siulersuisuini ilaasortaanerup inuiaqatigiinnik sullissinertut isigineqarnera. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq immikkoortumi inatsit atuuttoq tassaasoq Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 31. oktober 1996-imeersoq, kisiannili Inatsisartut inatsisisaattut siunnersuut nutaaq UPA 2012-imi saqqummiunneqarpoq, siunnersuutilli aappasaaneernejarnissaa pingajussaaneernejarnissaalu UKA 2012-imut kinguartinneqarpoq.

Imm. 10-mut

Aalajangersakkamut pissutaavoq piffissaq kipungatillugu qinersinissamik kissaateqarneq pillugu kommunalbestyrelsit namminneq aalajangiisarnissaat, taamaalilluni assersuutigalugu Naalakkersuisut tamassuminnga akuersinissaat qinnuteqaatigineqassanani.

Imm. 11-mut

Aalajangersakkamut tunngavik tassaavoq atuarfinni pineqartuni atuarfiit siulersuisuini sinniisitut qinigaanikut atuarfitsik atuarfimmuut allamut ilanngunneqaraluarpalluunniit ilaasortaanertik attatiinnassagaat. Ilinniartitsisut atuartullu ukiumi ataatsimi qinigaaffiat naappat pisarnertut taakkunannga nutaamik qinersisoqassaaq, takuuk imm. 8.

Imm. 12-imut

Oqaasertaliusseq ” inuit ataasiakkaat pillugit pissutsit” isumaqarpoq sulisut allat ilinniartitsisullu il.il. saniatigut allat aalajangersakkami ilanngunneqartut. Inuit ataasiakkaat , atuartut, ilinniartitsisut sulisulluunniit allat, pillugit sulianik suliarinninnermi taasinermiluunniit atuartut peqataannngisaannarnissaat aalajangersakkami qulakkeerreqarpoq. Tamanna atuartunik ataasiakkaanik mianerinninnissamik tunngaveqarpoq.

Imm. 13-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1, imm. 1, nr. 1 oqaaseqatigiit kingulliannik issuaaneruvoq. Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq Atuarfimmi atuarfiup siulersuisuini angajoqqaat ilaasortaaitassaannik qinersineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 12. april 2005-imeersumi atorreqarpoq, tassanilu inuit qinersisinaasut qinigaasinnaasullu annertunerusumik nassuiarneqarput.

Pisinnaatitsineq assersuutigalugu piffissat qinersivissat, qinersinissap piareersarnissaanut ingerlannissanullu akisussaaneq, qinersisinnaaneq qinigaasinnaanerlu, qinersisinnaasunik allattuiiit qinigassangortittunillu allattuiviit suliarineqartarnerat, qinersineq, qinersinermik kisitsineq, piffissap qinigaaffiusup ingerlanerani allannguutit, qinersinerni aningaasartuutit, maalaarutit il.il. pillugit malittarisassiornermut atorreqarsinnaavoq.

§ 46-mut

Aalajangersagaq angajoqqaat atuartullu sinnissaasa akissarsiaat pillugit meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 41-mik tamakkiisumik issuaaneruvoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq angajoqqaat atuartullu sinniisaasa atuarfiit siulersuisuini sulinermi peqataanermi akilerneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa. Akiliut suliamik ingerlatsinermi akiliutitut aalajangersimasutut aalajangerneqassaaq, taassumalu annertussusia atuarfimmi atuartut amerlassusaat, klassit amerlassusaat pissutsillu taakku assingi isiginiarlugit kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangertassavaat. Tamassumunnga tunngaviuvoq atuarfiit siulersuisuini sulinerup annertussusia atuarfimiit atuarfimmu assigiinngitsorujussuusinnaanera.

Suliamik ingerlatsinermut akiliut piffissamut killilimmut akiliutitut aalajangerneqassaaq, assersuutigalugu ukiumut qaammammulluunniit, ataatsimiinnermut ataatsimut imaluunniit tiimimusiatut akilerneqarsinnaalluni.

Suliamik ingerlatsinermut akiliummi siunertaavoq atuarfiit siulersuisuini sulinermi peqataanermut atatillugu suut tamaasa matuneqarnissaat, taamaalillunilu sulinermi isertitassanut anaaneqartunut taarsiissutinik tassunga peqatigitillugu akiliisoqarsinnaanngilaq.

Tamassumunnga pissutaavoq atuartut sinniisaannut akiliutit angajoqqaat siinissaannut akili-utigineqartut taamaallaat pingajorarterutigimmatigit, angajoqqaat sinniisaasa atuarmiit siulersuisuini peqataanerat tatigineqarluni ilaasortaaffiummat, atuartulli peqataanerat atuarnep ilaatut aammalu kikkut tamat oqartussaaneranni perorsaatiit ilaattut isigineqartariaqarluni. Taassuma saniatigut inuit pillugit apeqqutit suliarineqarneranni atuartut sinniisaat peqataaneq ajorput.

§ 47-mut

Aalajangersagaq meeqqat atuarmiit pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 42-mik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlutillu atuarmiit siulersuisuisa suliaasaat pisinnaatitaaffiilu. Suliassanik pisinnaatitaaffinnillu aalajangersaanermut pissutaavoq atuarmiit siulersuisuisa aalajangersimasunik sulinermi atortoqarnissaat pisinnaatitaaffeqarnissaallu. Tamanna pingaartumik tamatigoornerusumik perorsaanermillu pissuteqartumik atuartitsisarnermik aqqissuus-sinissanik pilersaarusiornissanillu Inatsisartut peqqussutaata pilersinneqarnerani inatsimmi siunertat tunngavigalugit pissusissamisoortuunera tunngavigalugu isigineqassaaq.

Imm. 1-imut

Atuarmiit ingerlatsinerani tamanik nakkutilliisussaataaneq pineqarpoq, tamassumanilu siunnersuummi § 10, imm. 7 malillugu nammineq piumassutsimik ingerlatat aamma ilaapput.

Aalajangersakkap kinguneraa atuarmiit ingerlatsinera pillugu apeqqutit pingaaruteqartut pillugit atuarmiit siulersuisuisa atuarmiit pisortaanik oqaloqateqartarnissaat, naak apeqqutit takku pillugit aalajangiineq pisortap pisinnaatitaaffiisa ataaniikkaluartoq. Taamatut oqaloqatigiinnermi siunertaq ilaatigut tassaasinnaavoq atuarmiit siulersuisuisa siunertaasa imaluunniit atuarmiit ingerlatsineranni najoqqutassat aalajangernissaannut allanngortinnissaannulluunniit tunngavissiiinissaq.

Atuartitsinermik malinnaanissamik atuarmiit pisortamut isumaqatigiissuteqarsinnaanermit atuarmiit siulersuisuisa pisinnaatitaaffeqarnerannik nakkutilliinissamut pisinnaatitaaffik aamma kinguneqarpoq. Kisiannili atuarmiit siulersuisut atuartitsineq pillugu malitassiorsinnaanngillat, kisiannili tamanna pillugu atuarmiit pisortamut saaffiginnittariaqarlutik. Atuarmiit siulersuisui taamaallaat ataatsimiinnerni pisinnaatitaaffeqarput. Atuarfinni pisortat aalajangigaat atuarmiit siulersuisuisa allanngortissinnaanngilaat, atuarmiit pisortaa aalajangersimasumik aalajangeeqqusinnaanagu.

Imm. 2-mut

Atuarmiit ineriartorneranni siunertanik sakkutut atuisinnaanerit aalajangersakkami killilersorneqarpoq. Tassunga atatillugu piumasaqaataavoq atuarmiit siulersuisuisa kommunit qulli-

unerusumik anguniagaat tunngavigalugit atuarfinni anguniakkanik aalajangersimasunik aalajangiinissaat, taakkulu malinneqarnerat nalilersorneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Ukiuni atuarfiusuni ataasiakkaani atuartitsinermut atuarfiit pilersaarutaannik atuarfiit siulersuisuisa akuersisarnerannik aaqqissuussineq isumaqarpoq atuartitsinermik aaqqissuussinermut il.il. atuarfiit siulersuisui toqqaannartumik sunniuteqartartut. Taamatut suleriaaseqarnek aamma atuarfiit missingersuutaannik atuarfiit siulersuisuisa akuersisarnerisigut ilisimaneqarpoq, siunertaallunilu suleriaaseq taassuma assigissagaa, taamaalilluni. atuarfiit siulersuisuisa najoqqusiassaannik atuarfimmi pisortap siunnersuusiordermini perorsaanermik siunnersuisoqatigiit il.il oqaaseqaateqartissallugit.

Naggasiullugu atuartitsinermut pilersaarut akuerisaq atuartitsineq pillugu atuarfiit siulersuisuisa anguniagaasa malinneqarnissaannut iliuusissatut pilersaarutaassaaq.

Ukiuni atuarfiusuni ataasiakkaani atuartitsinermut atuarfiit pilersaarutaannik atuarfiit siulersuisuisa akuersisarneranni siunertaavoq pilersaarutit atuarfiup siunertaanut suliniuteqarfiinullu aammalu atuarfiit ingerlatsinerannut allanut atuarfiit siulersuisuisa najoqqutassiaannut tamanut tunngasunut naapertuunnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Ilinniartitsissutini tiimissat akuerineqartarnerannut tunngatillugu piumasaqaataavoq tiimit amerlassusissaat atuarfinni siulersuisut killilersortassagaa, assersuutigalugu ilinniartitsissutini ataasiakkaani tiimit ikippallaarnerannik pissuteqartoqartumik ajornartorsiuteqartoq paasineqarpat aammalu atuartut atuarnermik ilinniagaqarnermillu ingerlatitseqqinissaannut tunngatillugu ilinniartitsissutit pingaaruteqartut pineqarpata.

Suliani atuartunut ilinniartitsisunullu ataasiakkaanut tunngasunut atatillugu atuarfiit siulersuisui aalajangiisinnaatitaanngillat. Tamanna atuarfimmi pisortap pisinnaatitaaffigaa, takuuk § 48, imm. 2. Assersuutigalugu atuartut ataasiakkaat klassini sorlarni atuassanersut, takuuk nr. 7, ilinniartitsisut kikkut klassini sullarni ilinniartitsissanersut, takuuk nr. 10, aamma kikkut pikkorissasanersut, takuuk nr. 12, pillugit atuarfiit siulersuisui taamaalillutik aalajangiisinaanngillat.

Imm. 4-mut

Atuarfiit ingerlatsinerat allat eqqarsaatigalugit siunnersuutip kinguneraa taakkununga najoqqutassianik atuarfiit siulersuisui aalajangiissasut. Najoqqutassiassatut siunnersuutini atuarfinni pisortat ilinniartitsisullu ilaatigut iliuuseqarnissamut periarfissinneqassapput, kisiannili aamma iliuusissanut ilitersuutitut tamanut tunngasutut isikkulersorneqarsinnaallutik, assersuutigalugu meeqqat ataasiakkaat atuarnerat ilinniagaqarnerallu pillugu angerlarsimaffinnik isumasioqateqartarnerup malittarisassatut pingaarnertut qanoq akulikitsigisumik pisarnissaa-nik najoqqutassiorneq.

Imm. 5-imut

Atuarfiit ataasiakkaat missingersuutaat kommunalbestyrelsit aningaasatigut sinaakktissatut aalajangigaat taakkunungalu piunasaqaatit naapertorlugit suliarineqassapput. Aalajangersakkami tassani ersarissumik piunasaqaataavoq atuarfiit ataasiakkaat aningaasatigut sinaakktunik namminneq atuisinnaatinnerisigut aningaasatigut perorsaanermilu nammineq aqutsisarneq kommunalbestyrelsit siuarsassagaat.

Missingersuutitut siunnersuutit suliarineqarnissaat atuarfiit pisortaasa akisussaaffigaat. Kisiannili aningaasaliissutit atorneqarnissaannut najoqqutassiat tassunga ilitsersuutit tamanut tunngasut siulersuisut siumut oqaluuserereersimassavaat. Perorsaanermi siunnersuisoqatigiit atuartullu siunnersuisoqatigiivisa kissaatinik inassuteqaatinillu saqqummiinnissaannik periarfissinnissaat tassunga atatillugu atuarfiit siulersuisuisa aamma qulakkiissavaat.

Atuarfiit pisortaasa siunnersuutaat atuarfiit siulersuisuisa akuerinngippatigit, immikkoortuni oqaatigineqartuni allannguutunik nutaamik siunnersuusiornissamik pisortaq peqquneqarsinnaavoq, atuarfinnili siulersuisut aamma aningaasaliissutitut sinaakktutini namminneq nuussisinnaapput.

Imm. 6-imut

Atuartitsinermit atortut atuarfinni atorneqarsinnaasut atuarfiit siulersuisuisa akuerisassavaat. Atuartitsinermit atoartut imatut paasineqassapput atuakkat, quppersakkat, båndit, filmit videollu tamarmik, tassunga ilanngullugit digitalinngortillugit atuartitsinermit atorneqartartut.

Aamma atortut atuarfinni atuakkanik atorniarfinniissinnaasut atuarfiit siulersuisuisa akuerisassavaat. Uani immikkoortoq pineqarpoq atuarfinni siulersuisut aalajangersimasunik aalangiiffigisinnaasaat. Tamannali atuarfinni siulersuisut atuartitsinermit atortut ilaannaannik aalajangiissaannut akornutaanngilaq, atuarfiillu pisortaat atuartitsinermit atortut allat pillugit aalajangiisillugit, immaqqa atuarfinni siulersuisut najoqqutassiaat malillugit.

Imm.7-imut

Aalajangersagaq isumaqarpoq atuarfiit sumiiffinni inuiaqatigiinni immikkut suleqateqarsinnaanerannik akuersinissamut atuarfinni siulersuisut pisinnaatitaaffeqartut. Atuarfinni suleqatigiinneq taamaattoq pilersinneqarpat, tamanna atuarfiit siulersuisuisa najoqqutassatut aalajangigaasa najoqqutassiallu kommunalbestyrelsit aalajangigaasa iluanni pissaaq.

Imm. 8-mut

§ 43, imm. 2, nr. 2-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 9-mut

Ilinniartitsissutit pillugit pilersaarummut pisinnatitaaneq ilinniartitsissutit pillugit pilersaar-

sioriaatsimut tapiliullugu isigineqassaaq, tassani ilinniartitsissutinut ilinniartitsissutillu im-
mikkoortuinut qitiusumit aalaangerneqartunut ilinniartitsisutit pillugit pilersaarutit tamanit
atorneqartussat suliarineqartarlutik, kommunalbestyrelsinullu siunnertuosit, taakkununga
ilassutit sumiiffinnilu toqqarneqartunut ilinniartitsissutit pillugit pilersaarutit atuarfiit ataasi-
akkaat suliarissallugit.

Ilinniartitsissutit pillugit pilersaarutinut qitiusumit aalajangerneqartunut atuarfiillu ilinniartit-
sissutit pillugit pilersaarutaannut ilassutit meeqqat atuarfianni siunertamut tunngavimmullu,
takuuk siunnersuummi § 2, killiffinni ataasiakkaani siunertanut aamma ilinniartitsissutit ilin-
niartitsissutillu imikkoortui pillugit siunertanut, takuuk siunnersuummi § 14, imm. 1 aamma
nunat tamat isumaqatigiissutaat malillugit Kalaallit Nunaata pisussaaffiunut, tassunga pi-
ngaartumik ilanngullugu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit FN-imi isumaqatigiissuumi artikeli
29-mut, naapertuutissapput.

Ilinniartitsissutinik pilersaarusionermi atuarfiit siulersuisuinut kommunalbestyrelsinullu pis-
innaatitsinermi ilinniartitsissutinik pilersaarutinik ineriartortitsineq aqqutigalugu atuar-
titsinerup imarisaanik atuarfiit siulersuisuisa sunniuteqarnissamut periarfissivinneqarnissaat
ilimagineqarpoq.

Imm. 10-mut

Kommunalbestyrelsit pisussaaffiginngisaannik inassuteqaateqarsinnaatitaaneq aalajangersak-
kami allaqqavoq. Inassuteqaatit, takukkit tassani oqaasertaq, kommunalbestyrelsit akuersinis-
samut pituttorfiginngisaannik inassuteqaatit isigineqarput.

Imm. 11-mut

Atuarfiit siulersuisuisa oqaaseqaateqarnissamut pisinnaatitaaffiini pisussaaffiannillu aalaja-
ngersagaq imaqarpoq. Aalajangersakkami tassani pisinnaatitsineq atorlugu atuarfiit siulersui-
sui ilaatigut ilinniartitsisunik atuarfiillu pisortaannik soraarsitsinermi oqaaseqaateqarsinnaap-
put. Oqaaseqaatilli malinnissaannik kommunalbestyrelsit pisussaaffeqaanngillat, aammalu
taamatut oqaaseqaateqarnissap utaqqineqarnissaanik pisussaaffeqaratik.

Imm. 12-imut

Atuarfiup iluani nalilersuisarneq ukiumoortumik nalunaarusiornermi aallaaviusassaaq, tas-
sungalu peqatigitillugu atuarfinnut ataasiakkaanut tunngatillugu kommunalbestyrelsip sakkua-
tut kommunillu atuarfeqarfimmik nakkutilliineranni atussalluni. Aammattaaq atuarfiup inger-
latsineranik soqutiginnilersitsinissaq siunertaralugu angajoqqaanut inuiaqatigiinnilu allanut
paasisitsiniaanermi ukiumoortumik nalunaarusiaq iluaqutaasumik sakkussaavoq. Ilimag-
ineqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiat kommunit qitiusumilu oqartussat aqqissuus-
seqqinnermi siunissami ineriartornermik malinnaanissaannut periarfissiilluassasut.

Aalajangersagaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 43-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, pineqartulillu atuarfiit pisortaata.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 43, imm. 1-imik tamakkiisumik issuaaneruvoq. Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni ersippoq atuarfiit pisortaata ilinniagaqarnermi ilinniartitsisutut tunuliaquteqassasut. Taamaalilluni piumasaqataavoq pisortat atuartitsinermik piginnaasaqassasut. Aammattaq kommunalbestyrelsit namminneq nalilersussavaat taamatut atorfirmut qinnuteqartut atuarfinni allaffissorinikkut perorsaanikkullu aqutsinissamut pisariaqartunik piginnaasaqarnermut. Pisortaata atuartitsisassappat pisortap § 35-imi piumasaqaatit aalajangersorneqartut eqqortissavai. Atorfininnissamut piumasaqaatit aqutsinermik misilittagaqarnissaq pisortatulluunniit ilinniagaqarsimanissaq pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarnikuunngilaq. Tamannali isumaqannngilaq kommunalebestyrelsit atorfinitsitsisarnermi oqartussatut atorfinitsitsinermut atatillugu piginnaasat tamakku ilanngussinnaanngikkaat. Tassunga oqaatigineqassaaq aqutsinermi piginnaasat atorfeqarnermi akutunngitsumik ineriartortinneqartartut, ilimagineqartariaqarporlu aqutsisutut aqutsinermut piumasaqaatinut nutaanut tunngatillugu paasiniaasoqartariaqartartoq.

Atuarfiit pisortaasa akisussaaffigaat sinaakkutit kommunalbestyrelsit aalajangigaasa iluanni atuarfiup siunertaa atuarfimmi ingerlatsinermi eqqortinneqassasoq. Atuarfiit pisortaata ilaatigut ilinniartitsisut atuartitsineranni peqataasarnikkut ajornartorsiutaasinnaasullu aqqinniarlugit ilinniartitsisut suleqatigalugit atuarfimmi sunik pisoqartarneranik malinnaanissamut pisussaaffeqarput. Atuarfiit pisortaata perorsaanermik allaffissornermillu aqutsisuupput, tamannalu isumaqarpoq atuartut atuartitsinermik malinnaasarnersut pisortat aamma nakkutigissagaat. Atuarfiit siulersuisui aamma nakkutilliinerminnut ilagitillugu akuerineqannitsunik takkutinnngitsoortarnerit il.il. pillugit paasissutissanik piniartassapput.

Atuarfiit pisortaata taamaalillutik taakkuupput atuarfinni allaffissornermik perorsaanermillu aqutsisut. Atuarfiit pisortaata taamaaliornikkut qulakkiissavaat ilinniartitsisut atuartitsinermik pilersaarusiussasut aqqissuillutillu, taamaalilluni atuartut tamarmik unammilligassaqartinnissaannik tamanna imaqaassalluni, takuuk imm. 2, nr. 2, aammalu atuartitsisarnerit ataqatigiissarneqassallutik. Taassuma saniatigut atuarfiit pisortaata atuarfiit siulersuisuini allattaapput, tamannalu isumaqarpoq atuarfiit pisortaasa atuarfiit siulersuisuini aalajangiinissamut tunngavissaliussasut, atuarfiillu pisortaasa atuarfiit siulersuisuisa najoqqutassiaasa aalajangiisagasalu piviusunngortinnissaat isumagissavaat.

Atuarfiit ingerlatsinerat pillugu aalajangikkani inatsisit malinneqarnerat aamma sinaakkutit najoqqutassiallu kommunalbestyrelsit atuarfiillu siulersuisuisa aalajangigaasa iluaniinnissaat akisussaaffigaat.

Atuarfiit pisortaat isumaqarunik atuarfiit siulersuisuisa aalajangigaanni inatsisit unioqputinneqartut imaluunniit kommunalbestyrelsit sinaakkusiaasa avataaniittut aalajangikkat piviusunnigortinneqannginnissaanik pisortat pisussaaffeqarput, taamaattoqarpallu inatsisinik unioqputitsinerunngitsumik namminneq aalajangiinitik atuutilersissallugit.

Atuarfiit pisortaat tassunga peqatigitillugu perorsaanermut siunnersuisoqatigiinni ilaasortaapput.

Aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaat tassaavoq atuarfiit pisortaasa piginnaasaannut piunasaqaatit. Taanna ilinniartitsisutut ilinniarsimangippat pineqartoq pisortatut atorfinitsinneqarsinnaavoq, Naalakkersuisut nalilersuereernikkut isumaqarpata qinnuteqartup atorfeqarnissamut piunasaqaatit ilinniagaqarnikkut eqqortikkai.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 43, imm. 2-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, taamaalilluni nr. 1-3-mi erseqqissaanerit najutaajullutik, aammalu atuarfiit pisortaasa suliassaat akissuffiilu pillugit Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap inassuteqaataa tunngavigalugu ilanngunneqarlutik.

Nr. 1-imi nutaajusumi ersippoq atuartitsinermit tunngatillugu perorsaanermi apeqqutinut tunngatillugu atuarfimmi pisortat ilinniartitsisunut siunnersuisassasut.

Suliassanik atuarfiit pisortaasa aqutsinerat agguasarnerallu, takuuk nr. 2, isumaqarpoq assersuutigalugu ilinniartitsissutit agguarneranni piffissamik atuartitsiviusumik ilinniartitsisut akornanni agguaanissaq atuarfimmi pisortat akisussaaffigigaat. Atuarfimmi pisortat taamaalillutik assersuutigalugu ilinniartitsissutit ilinniartitsisut akornanni agguarnissaat piffissallu ilinniartitsiviusut inissinnissaat akisussaaffigigaat. Sinaakkutit atuarfiit siulersuisuisa aalajangigaasa iluanni aalajangiisoqassaaq. Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq ilanngunneqassasoq erseqqissarniarlugu, atuartut tamarmik soqutigisaasa malinneqarnissaat isiginiarlugu atuartitsinerup aqqissuunneqarnissaa, aammalu ilinniartitsisunut, atortunut ininullu atuartitsiviusunut tunngatillugu isumalluutit pitsaanerpaamik atorfeqarnissaat atuarfiit pisortaasa qulakkiissagaat

Nr. 3 siunnersuummi nutaalierneruvoq. Pitsaassutsit pillugit nalunaarusianik atorfeqartunik allanik atuarfiit pisortaasa suliaqartitsinissaannut aalajangersagaq akornutaanngilaq, akerlianilli pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat suliarineqarnissaat atuarfiit pisortaasa suli akisussaaffigigaat. Aammattaaq § 49 innersuussutigineqarpoq.

Atuarfinni atuartitsisut pillugit atuarfinni pisortat aalajangiinissamut nr. 4-mi

pisinnaatinneqarnerannut ilaavoq ilaatigut atuartussaaitaanerup malinneqarnissaa pillugu malittarisassanit immikkut akuersinerit, immikkut atuartitsinernut innersuussinerit aamma unioqutitsisulluni takkutinngitsoortoqartarnerani iliuseqarnerit.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 43, imm. 3-mik issuaaneruvoq.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq atuarfiit pisortaat atuarfimmi allaffissornermik perorsaanermillu aqutsisuusut, kisiannili taamatut suliaqarnermi sulisunik suleqateqarnissaq piumasqaataasoq. Perorsaaneq pillugu apeqqutini atuarfiit pisortaasa aamma perorsaanermi siunnersuisoqatigiit akornanni pissusissamisoortumik suleqatigiittoqassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 43, imm. 4-mik tamakiisumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersagaq atuarfiit siulersuisuisa pisinnaatitaaffiannut atatillugu isigineqassaaq, taamaalilluni atuarfinni pisortat tunngavissanut siunnersuutitut taarsiullugu ukiuni atuartitsiviusuni tamani atuartitsinermut atuarfiit pilersaarutaannik atuarfiit siulersuisuutitut pilersaarusiortassallutik aammalu atuarfiit ingerlatsinerannut allanut najoqqutassianik siunnersuusiortassallutik, takukkit siunnersuummi § 47, imm. 3 aamma 4.

Ukiuni atuarfiusuni tamani atuartitsinermut atuarfiit pilersaarutaat aamma atuarfiit ingerlataannut allanut najoqqutassiat atuarfillu missingersuutissaannut siunnersuutitut pillugit atuarfiit pisortaasa atuarfiit siulersuisuutitut siunnersuusiortussaaitaanerat isumaqanngilaq atuarfinni pisortat nammineerlutik aalajangernissamut tunngavissiat tamaasa suliarissagaat. Atuarfinni atorfilinnit ataasiakkaanit suleqatigiinilluunniit siunnersuutitut suliarineqarnissaat akornutissaqanngilaq. Aammattaaq atuarfiit siulersuisuini ilaasortat siunnersuutitut namminneq saqqummiinissaat akornutissaqanngilaq.

§ 49-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, siunnersuutigineqarlunilu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap isumaliutissiissutaa tunngavigalugu ilanngunneqassasoq, aamma takukkit oqaaseqaatit nalinginnaasut ataanni allassimasut.

Atuarfiit pisortaat pillugit immikkoortumut aalajangersakkap ilanngunneqarnissaanut siunnersuuteqarneq pissutaavoq, pisinnaatitaaffiit akisussaaffillu ersarissumik agguanneqarnissaat pillugu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Suleqatigiissitaliap inassuteqaateqarnera. Taamaammat aalajangersakkami ersippoq pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat suliarineqarnissaat atuarfiit pisortaasa akisussaaffiisa ataaniittut. Tamanna pivoq

atuarfinni pisortat suliap suliarineqavinnissaani atuarfimmi atorfilinnut allanut suliaassanngortissinnaagaluaaraat aammalu assersuutigalugu Inerisaavimmit ikiorneqaqqusinnaagaluartut. Kisiannili pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat pillugit akisussaaffik allanut tunniunneqarsinnaanngilaq.

Aalajangersakkami salliutillugu siunertaavoq atuarfinni ataasiakkaani ineriartornerup isiginiarneqarnissaa. Atuarfinni ataasiakkaani pitsaassutsimik nalilersuisarneq ineriartornerlu pillugit aqqissuussamik upernarsaasiortarnissap aamma kommunalbestyrelsit, aqutsisoqarfiup atuarfiillu suleqatigiittarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat taamaalillutik sakkuupput.

Imm. 1-imut

Pitsaassutsit pillugit nalunaarusiani taassuma saniatigut qullinerusumik siunertaavoq kommunalbestyrelsit meeqqat atuarfiannik akisussaaffeqarnerminnik ingerlatsinissaannut periarfissinneqarnissaat. Ilimagineqarpoq tamanna pissasoq pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat tunngavigalugit atuarfinni ataasiakkaani ilinniartitsissutit qaffasissusiannik kommunalbestyrelsit isummertarnerisigut tamannalu pillugu ingerlatitseqqiinissamik aalajangerarnerisigut. Naggasiullugu atuarfeqarfinni pitsaassutsit pillugit ammasuunissamut nalunaarusiat tapersiissapput, tamannalu pitsaassutsit pitsanngortinneqarnissaannut tunngaviuvoq.

Pitsaassutsit pillugit nalunaarusianik kommunalbestyrelsit qaqugukkut tigusinissaannik piffissaliineq aalajangersakkami allaqqavoq. Tassunga atatillugu pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat piffissaq eqqorlugu tunniunneqarnissaat kommunalbestyrelsit isumagissavaat, tassunga illanngullugit piffissap qaangerneqarnerani imaluunniit pitsaassutsit pillugit nalunaarusiani amigaatinik uparuaaneq. Piffissarititaq aammattaq imatut aalajangerneqassaaq pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat suliarinissaannut atuarfinni pisortat piffissaqartilluarlugit, tassa piffissaq pineqartoq tassaavoq julip aallartinneraniit ukiup naanissaanut.

Aalajangersakkami aamma ersippoq pitsaassutsit pillugit nalunaarusiani ukioq atuarfiusoq naammassisoq kingulleq allaaserineqassasoq. Tassunga atatillugu siunnersuummi § 54, imm. 3-mi ikaarsaariarneq pillugu aalajangersagaq innersuussutigineqarpoq, tamassumunngalu pissutaavoq pitsaassutsit pillugit nalunaarusiani siulerni ukioq atuarfiusoq siunnersuutip atuutilnginerani aallartittoq allaaserineqartussaagaluarimat. Taamaamat Inatsisissatut siunnersuut 1. januar 2013-imi atuutilersinneqartussanngorlugu Inatsisartut aalajangiissapata, ukioq atuarfiusoq junimi 2014-imi naammassisussaaq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiani siullerni allaaserineqassaaq.

Imm. 2-mut

Paasissutissanik arlalinnik pitsaassutsit pillugit nalunaarusiat imarisassaannik aalajangersagaq imaqarpoq. Paasissutissat taaneqartut tamakkiisuunngillat. Atuarfinni pisortat taamaalillutik tamanna naleqquttusoq naliliigunik aalajangersakkami allaaserineqartunit annertunerusunik paasissutissiisinaapput.

Pissutsit pitsaasut ajornartorsiutillu erseqqissarnissaat siunertaralugu paasissutissiissutigineqartut atorneqassapput, taamaaliornikkullu pitsanngorsaatissatut suliniutissat aallartinneqarnissaannut tunngavissiisoqassalluni.

Taassuma saniatigut siunertaavoq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat aqutsinermi sakkuussasut, aammalu atuartitsineq ingerlanneqartoq aqqutigalugu atuartut sunik angusaqarnerannik atuarfinni pisortat ilinniartitsisullu oqaloqatigiissuteqarnissaannut tunngaviussallutik.

Tassunga peqatigitillugu pitsaassuseq pillugu nalunaarusiatigut atuarfiit ataasiakkaat ingerlatsinerannik kommunalbestyrelsit pitsaanagerusunik paasisaqartinneqassapput.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq aalajangersakkami pineqarnerusoq tassaasoq paasissutissanik atuarfiit ataasiakkaat pigeeraannik allaaserinninnissamik pisussaaffeqarneq. Tassunga atatillugu piunasaqaataannilaq assersuutigalugu perorsaanermik-ilisimatusarnertut isikkulerlugit annertunerusunik ilisimatuutut allaaserinnittoqassasoq. Oqaatigineqartutut tamassumunnga pissutaavoq paasissutissanik atuarfiit pisortaasa pigeriigaannik allaaserinnissamik suliassaq imaqartoq, pitsanngorsaatillu pingaartinnerullugit paasissutissani ataasiakkaani naatumik nassuiaatit ilanngunneqassallutik. Taassuma saniatigut paasissutissanik annertunerusunik allaaserinninnissaq atuarfiit pisortaata aalajangersinnaavaat, assersuutigalugit suliniutissatut eqqarsaatigineqartut, isumaliutersuutit, ajornartorsiutit immikkut ittut il.il. pillugit.

Imm. 3-mut

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq pineqarpoq. Taanna malillugu Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat atorneqarnissaat, taakku imarisassaat ilusilersornissaallu pillugit malittarisassiorsinnaapput.

Assersuutigalugu aalajangerneqarsinnaavoq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat immikkoortuni assigiinngitsuni pitsaassutsinik naliliinernik imaqassasut, tasanilu pineqarsinnaapput immikkut suliniuteqarfissatut kommunit aalajangigaat, perorsaanermik-tarnip pissusaanik siunnersuisarnernik atuisarneq, allamiut oqaasineq atuartitsineq aamma atuarfiit angerlarsimaffiillu akornanni suleqatigiinnerit.

Taakku saniatigut pineqarsinnaavoq pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat siuliinik ingerlatitseqqiinermi sunniutinik naliliinernik, qarasaasiat atorneqarnerat pillugu paasissutissanik aammalu perorsaanermi tunngavinnut atorneqartunut tunngatillugu paasissutissanik pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat imaqqassat.

Aammattaaq assersuutigalugu inuusuttunik ilinniartitsinernut ikaarsaariarnerit annertussusaat pillugu paasissutissat ilanngunneqarnissaat pillugit malittarisassiornissamut pisinnaatitsissut aamma atorneqarsinnaavoq.

§ 50-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 44-mik issuaaneruvoq, pineqartulillu perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq siunnersuisoqatigiiffimmik aalajangersimasumik pilersitsisoqassasoq, tassa perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit, aammalu siunnersuisoqatigiit katigigaanissaannik aalajangersakkami aalajangersaasoqarluni. Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamarmik taassuma ataatsimiinnerini peqataasussaataapput. Siunnersuisoqatigiit ataatsimoortuupput immikkoortunngortinneqarsinnaanatillu.

Imm. 2-mut

Siunnersuisoqatigit suliassaat aalajangersakkami allaaserineqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq siunnersuisoqatigiit oqaasseqaateqartinneqarnissaannik atuarfiit siulersuisui atuarfimmil pisortamut pisussaaffiliippata, siunnersuisoqatigiit oqaasseqaateqartussaataasut. Atuarfiit pisortaataq aqutugalugit siunnersuisoqatigiit namminneq atuarfiit siulersuisuinut oqaasseqaateqarsinnaapput. Siunnersuisoqatigiilli oqaaseqaataat tusarniaanissamik pisussaaffiliinermut ilaangillat, oqaaseqaatillu taamaalillutik kinguartitsinermik kinguneqarsinnaangillat. Perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit allaganngorlugu oqaaseqaataat aamma atuarfinni pisortat aqutugalugit saqqummiunneqassapput, taakkulu siunnersuisoqatigit oqaaseqaataannut namminneq oqaaseqaateqarnissaannik periarfissinneqassapput.

Imm. 4-mut

Apeqqutini sulianut tunngassuteqartuni atuartut siunnersuisoqatigiivinut tusarniaasarnissamik perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit aalajangersakkami pisussaaffilerneqarput. Tassani siunertaq tassaavoq perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit aamma atuartut siunnersuisoqatigiivisa akornanni oqaloqatigiittarnerup nukittorsarneqarnissaa, tamannalu aqutugalugu kingullertut taaneqartut aalajangiinernut soqutiginninnerat sunniuteqartarnerallu

nukittorsarneqassalluni. Apeqqutit suut tassunga atatillugu sulianut atuumassuteqartutut isigineqarnerannut nalilersuivinneq apeqqutaavoq, tassunga ilanngullugit pingaartumik pineqarput sammisat atuartut atugaannut sunniuteqarsinnaasut.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq ilaatigut kinguneqarpoq siunnersuisoqatigiit aalajangiissasut siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni kina aqutsisuussanersoq, piffissarlu taassuma qinigaaffia qanoq sivisutigissanersoq.

§ 51-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 45-mik tamakkiisumik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqartulillu atuartut siunnersuisoqatigiivi.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kinguneraa atuarfinni tamani atuartut siunnersuisoqatigiivini pilersitsinissamik pisussaaffeqarneq, imaalilluguli atuarfinni mikinerni atuartut siunnersuisoqatigiivisa suliassaat atuartunut tamarmiusunit ingerlanneqarnissaannik kommunalbestyrelsit aalajangiisinnaasut. Atuartut siunnersuisoqatigiivisa suliassaannik atuartut tamarmik sulieqartarnissaat atuartut amerlassusaat tunngavigalugu aalajangerneqartassaaq, tamannalu taakku pitsaasumik aalajangiisinnaassuseqarsinnaanerannut sanilliunneqassaaq. Tassunga atatillugu atuartut siunnersuisoqatigiivisa suliassaannik pisariaqartumik pitsaassusilimmik suliaqarsinnaaneq ajornakusoorsinnaavoq, atuartut siunnersuisoqatigiivinut tunngassuteqartunik aalajangiinerni tamatigut assersuutigalugu atuartut 30-t katersuuttassappata.

Imm. 2-mut

Atuartut namminneq aalajangissavaat atuartut siunnersuisoqatigiivi qanoq katitigaassanersut qanorlu iliorluni qinerneqassanersut. Atuartut siunnersuisoqatigiivinut qinersineq ukiut atuarfusut aallartinneranni ukiut tamaasa nalinginnaasumik pisassaaq.

Imm. 3-mut

Atuartut siunnersuisoqatigiivisa suliassaat allaaserineqarpoq, tassani ersilluni apeqqutit atuarfinni atuartut atugaannut tunngassuteqartut siunnersuisoqatigiinni oqallisigineqartassasut. Aammattaaq atuartut siunnersuisoqatigiivi atuartut ataatsimut soqutigisaannik atuarfimmu kommuninilu oqartussanut pissusissamisoortumik suliaqartarsinnaapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq atuarfiit siulersuisui atuartut siunnersuisoqatigiivini oqaaseqaateqaateqartitsisinnaasut, atuartullu siunnersuisoqatigiivi atuarfiit siulersuisuinut namminneq saaffiginnissinnaasut. Pisuni marlunni taakkunani

tamanna atuarfiup pisortaa aqutigalugu pisassaaq, § 50-imi perorsaaneq pillugu siunnersuisoqatigiinnut malittarisassat taakku assingi assigalugit.

§ 52-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 46-mik issuaaneruvoq, pineqartulillu maalaaruteqartarnermut malittarisassat.

Imm. 1-imut

Meeqqat atuarfianni aqutsinermi tunngavinni siunertaavoq, atuarfiit ataasiakkaat atuartut ataasiakkaat pillugit annertunerpaamik namminneq aalajangiisassasut. Aalajangiinerit taakku atuarfiit pisortaannit aalajangerneqartassapput, takuuk § 48, imm. 2, nr. 4.

Aalajangiinerit atuarfiit aalajangiisarfitut siullertut aalajangigaat aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelsinit suliasannagortinneqarsinnaapput, taakkulu allaffissornikkut inaarutaasumik aalajangiissapput.

Misiliinerup annertussusia eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq atuarfiup pisortaata aalangiinerata atorsinnaassusianik misiliineq pillugu aalajangersakkami oqaasertaliineq malillugu killiliisoqanngitsoq. Kisiannili kommunalbestyrelsip misiliinerani pingaartumik aalajangiinermi tunngavigineqartoq pineqassaaq. Tassani siullermik apeqqut pineqarpoq, suliariaasissatut aalajangigaq pillugu malittarisassat malinneqarsimanersut. Taassuma kingorna inatsisini malittarisassat malitassiallu allat suliamut pineqartumut atuuttut eqqortumik atorqeersimanersut. Naggasiullugu pissusissamisoortumik tatiginartumillu misingsiisoqarsimaneq pillugu missingiilluni aalajangiinerit pineqarput.

Atuartitsinermik aqqissuussinerit pillugit atuarfinni ataasiakkaani siulersuisut aalajangiineri oqartussanut allanut maalaarutigineqarsinnaanngillat. Atuarfiit siulersuisuisa ingerlatsinerat inuit ataasiakkaat pillugit aalajangiisarnerattut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Kisiannili siulersuisut aalajangigaat kommunalbestyrelsinit nakkutigineqassapput. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq atuarfiit siulersuisui kommunini aqutsiviit ilaginngikkaat. Taamaammatt kommuninik nakkutilliisoqarfik atuarfiit siulersuisuisa ingerlatsineranni inatsisit malinneqarnersut nalilersuisinnaanngillaq.

Atuarfiit siulersuisuisa aalajangiineri malittarisassat atuuttut aamma/imaluunniit kommunalbestyrelsit sinaakkutissatut aalajangigaasa iluaniinnersut nalornissutigineqalerpat, apeqqut kommunalbestyrelsimut suliasannagortinneqarsinnaavoq. Taamaattoqarpat aalajangiinermik atuarfiup pisortaata inatsisunik unioqqutitsinertut isigisaanik kommunalbestyrelsilli inatsisunik unioqqutitsinertut isiginngisaanik malinninnissamik kommunalbestyrelsip atuarfiup pisortaa peqqusinnaavaa. Akerlianik aalajangiinermik pisortap inatsisunik unioqqutitsinerunngitsutut isigisaanik atuarfimmili siulersuisuini ilaasortap ataatsip arlallilluunniit kommunalbestyrelsip

nalilersuinissaanik qinnutiginninneranni inatsisinik unioqutitsinertut isigineqartumik malinninnginnissamik kommunalbestyrelsip atuarfiup pisortaa peqqusinnaavaa.

Aalajangiinermi inatsisinik unioqutitsisoqarnera pillugu apeqqut maalaaruteqarsinnaati-taaneq pillugu apeqqummit allaaneruvoq. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani inatsisit malinneqarnersut nalornissutigineqalerpat inatsisinik malinnittoqarnera pillugu apeqqut kommunini aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22, 18. november 2010-meersumi tamanna pillugu malittarisassat malillugit kommuninik nakkutilliisoqarfimmut suliaassanngortit-sisoqarsinnaavoq.

Kommunini atuarfeqarfik pillugu kommunalbestyrelsit aalajangigaat aqutsineq pillugu inatsisini tunngaviit nalinginnaasut malillugit aalajangikkap oqaasertalersornera malillugu allaffissornikkut oqartussaasunut qaffasinnerusunut maalaarutigineqarsinnaanngillat. Taakku tassaagajupput kommunini sullissinerit annertussusaannik aalajangiinernut atatillugu aalajangiinerit, atuarfinni isumalluutit agguataarnerat aamma pilersaarusionermut atatillugu aalajangiinerit taakkulu piviusunngortinneqarnerat.

Kommunalbestyrelsilli meeqqat atuarfiat pillugu aalajangiineri, tassunga ilanngullugit maalaarutininik aalajangiineri, kommunini aqutsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22, 18. november 2010-meersumi malittarisassat malillugit pissapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami nr. 2-mut tunngavik tassaavoq suliaasanik Naalakkersuisunut isumaqatigiissuteqareernikkut taamaalillunilu suliaasanik nuutsisarnermi periutsit aallavigalugit kommunalbestyrelsinut suliaassanngortinneqartunik kommunalbestyrelsit aalajangiineri pisartut. Suliaasanik nuunneqarnikunik aalajangiinerit nuutsisuusumut nalinginnaasumik maalaarutigineqarsinnaapput, uanilu tassa Naalakkersuisunut.

Imm. 3-mut

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkamik taassuma assinganik ingerlatitseqqiineq pineqarpoq, tamannali atorneqarnikuunngilaq. Pissutsini immikkut ittuni taamatut pisariaqartitsisoqalissappat kommunalbestyrelsit aalajangiisartut siulliattut aalajangigaannik Naalakkersuisunut maalaaruteqarsinnaatitaanerup atuutilersinnissaanut aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Pisinnaatitsinerup atorneqarnissaa pillugu maanakkut pilersaaruteqartoqanngilaq.

§ 53-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 47-mik tamakkiisumik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqartulillu aningaasaliisarnerit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq meeqqat atuarfiata ingerlatsineranut aningaasartuutit tamarmik kommunit aallaaviusumik aningaasartuutigisussaagaat. Aallaavik sanioqqunneqarsinnaavoq tamanna pillugu malittarisassat inatsisini aalajangersakkat atorlugit imaluunniit kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni tamanna pillugu isumaqatigiissuteqartoqarneratigut. Sanaartornermi aningaasartuutit eqqarsaatigalugit aalajangersagaq § 54, imm. 2-mut sanilliunneqassaaq.

Aammattaq tungaviusumik inatsimmi § 76-ip kinguneraa, meeqqanik atuartussaaitaasut ukioqartunik meeqqat atuarfianni atuartitsinermit angujoqqaat akiliisussaanningsut, atuartitsinermilu atortut pisariaqartut akiliisitsinani atuartunut atugassanngortinneqassasut.

Immikkoortunut kommunit aningaasartuuteqarfigisassaattut erseqqarissumik pisinnatitsiviusunut assersuutit oqaatigineqarsinnaapput suliassat siunnersuummi § 36-imi taaneqartut, taakkuninnga Naalakkersuisut isumaginnittussaaitaapput. Naalakkersuisulli suliassat takku sularineqarnissaat pillugu kommunimut ataatsimut kommunilluunniit ataatsimoorfianut isumaqatigiissuteqarsinnaapput, takuuk § 36, imm. 3. Taamaalilluni Naalakkersuisut kommunillu akornanni aqutsineq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aningaasartuutit imm. 2-mi ilaasut tassaapput najugaqarnermut, assartuinermit, isernissamut assigisaannullu aningaasartuutit pisariaqartut, tamanna siunnersuummi § 1-ip kingunerereerpa, taannalu malillugu kommunini meeqqat tamarmik akiliinatik meeqqat atuarfianni aturnissaasa qulakkeerneqarnissaa kommunalbestyrelsit akisussaaffigaat.

Imm. 3-mut innersuussinermi siunertaavoq paasisassarsiorluni angalanernut, atuartut aal-
laarnerannut atuartullu angalanerannut atatillugu aningaasartuutit akilerneqarnissaannik angajoqqaat pisut ilaanni akiliisussaaitaasinnaanerat. Imm. 3-mi tamanna pillugu erseqqissaasoqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3 malillugu meeqqat atuarfimmit aallaarsimaarneranni atuartullu angalaneranni nerisaqarnerannut angajoqqaat akiliinissaannik aalajangiinissamut kommunalbestyrelsit pisinnaatinneqarput. Akiliutit tassaagaajupput kommunit taakkununnga aningaasartuutinut siumut akiligaannik taarsiilluni akiliisinnaaneq. Angajoqqaat taakkununnga aningaasartuutaat piffissami pineqartumi iluqutariit meeqqanut nalinginnaasumik aningaasartuutaannit qaffasinnerussanngillat.

Meeqqat nerisaqarnerannut aningaasartuutinik angajoqqaat akiliinissaannik peqqusineq Tungaviusumik inatsimmi § 76-imut akerliusutut isigineqanngilaq, taanna malillugu meeqqat atuartussaaitaanertut ukiullit meeqqat tamarmik atuarfianni akiliinatik atuarsinnaatitaallutik.

Taamaalilluni piumasaqaataajuartarnikuvoq meeqqat ulluinnarni taquaannut, timersornermi atisaannut allannermi atortunut il.il. aningaasartuutit angajoqqaat akilertassagaat.

Ulluinnarni nalinginnaasumik nerisaqarnermut aningaasartuutit akiliinani atuarnissaq pillugu piumasaqaammut akerliunngillat. Taamatullu atuuppoq paasisassarsiorluni angalanerini, atuartut aallaarsimaarneranni atuartullu angalaneranni aningaasartuutit angajoqqaat akilertassagaat, pingaartumik aningaasartuutit meeqqamut nerisaqartitsinerini ilaqutariit aningaasartuutaannut naleqquppata.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersakkami ilaatigut siunertaavoq katersinerit imaluunniit sammisaqartitsinerit, taakkunani atuartut angalanerminni annertunerusumik misigisaqarnissamut periarfissinniarlugit aningaasarsiorloqartarluni. Assersuutigalugu tassaasinnaapput angalanerini atuartitsinerimut siunertat avataaniittunik filmeriarnerit isiginnaartitsisunilluunniit isiginnaariarnerit. Angalanissamut aningaasanik pissarsiniartarnej pillugu isumaqatigiissummut atatillugu isumaqatigiissutigineqartariaqarpoq angalanissaq piviusunngunngippat imaluunniit atuartut ataasiakkaat nalunaarsimasut peqataangippata aningaasat katersorneqarnikut qanoq atornejassanersut.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi ersippoq paasisassarsiorluni angalanerimut, atuartut aallaarsimaarnerannut imaluunniit atuartut angalanerannut atatillugu nerisaqarnermut akiliinissap saniatigut angajoqqaat aningaasanik tapersiisussaatitaasinnaangitsut.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq ilaatigut ilinniartitsisussaqarniarnej eqqarsaatigalugu pitsaassutsip minnerpaaffissaanik Naalakkersuisut qulakkeerinninnissaamik periarfissinneqarnissaat.

§ 54-imut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 48-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq. Siunnersuummik atuutilersitsinerini aalajangersakkanik aammalu sanaartornerini aningaasartuutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 48, imm. 4-mik ingerlatitseqqiinerimik aalajangersagaq imaqarpoq. Taassuma saniatigut Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aalajangersakkat innersuussutigalugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi ikaarsaariarnerini aalajangersakkat tulleriiarlugit atuutilersinneqarnissaat aalajangersakkamit peernejarput, tassa taakku naleqqukkunnaarmata.

Imm. 1-imut

Siunnersuutip piffissaq atuutilersinneqarfissaa aalajangersakkami allaqqavoq, tamannalu meeqqat atuarfiannut tunngatillugu inassuteqaatit saqqummiunneqarnikut piaartumik piviusunnigortinneqarnissaat siunertaralugu aalajangerneqarpoq. Tamanna meeqqat atuarfiannut tungatillugu pitsaassutsip qaffatsinneqarnissaanut piaarnerpaamik tunngavissiinissamik kissaateqarneq tunngavigalugu isigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Sanaartortussaataitaanerup kommuninut suli nuunneqannginneranut aalajangersagaq tunngavoq, aammalu tamanna pillugu allaganngorlugu isumaqatigiissuteqartoqarnikuunani. Tassunga tunngatillugu ilimagineqarpoq ilinniartut inaannik atuartullu inaannik pilersitsinissamik akisussaaffik ikaarsaariarnermut aalajangersakkanit tamanut atuuttunit ilanngutinngitsoorneqanngisut, taamaammallu ilinniartut inaannik aamma atuartut inaannik sanaartornissamut iluarsartuussinissamullu Namminersorlutik Oqartussat suli akisussaapput.

Imm. 3-mut

Pitsaassuseq pillugu nalunaarusiat siulliit piffissaq nassiunneqarfissaat aalajangersakkami allaqqavoq, taamaalillunilu kommunalbestyrelsit oktobarip aallaqqaataani nalunaaruteqarnerannut atatillugu suliarineqarsinnaallutik nassiunneqarlutillu. Piffissami siunnersuutip atuutilinnginnerani ukioq atuarfiusoq pillugu pissutsinik nalunaarut imaqartussaagaluartoq pitsaassutsit pillugit nalunaarutinik nassiussisussaataitaanerup erseqqissarneqarnissaa siunertaralugu aalajangersakkap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

§ 55-imut

Aalajangersagaq imaqarpoq siunnersuutip atuutilersinneqarnerani Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq atorunnaarsinneqassasoq, tamassumalu taamaalilluni Inatsisartut peqqussutaanni § 49-p assigaa, taamaalilluni aalajangersakkat arlallit meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1, 6. juni 1997-imeersumi aalajangersakkanik attatiinnartitsisut atorunnaassallutik. Tassani pineqartut ilaatigut tassaapput immikkut atuartitsisarnerup kommuninut nuunneqarnissaa pillugu aalajangersagaq, tassa tamanna pereermat, aammalu atuartut ukiumi atuarfiusumi 2003/2004-mi 7. klassimi klassiniluunniit qaffasinnerusuni aallartittut pillugit ikaarsaariarnermi immikkut malittarisassat pineqarlutik.

Taassuma saniatigut piffissami 1. august 2003-miit 31. juli 2008-mut piffissaq atuartitsiviususaaq pillugu malittarisassat pineqarput, aammalu aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni siuliani § 10, imm. 5-imik aamma § 11-mik efterskolini malittarisassanik ingerlatitsiinnartoq atorunnaassalluni, tassa Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1, 6. juni 1997-imeersumi aalajangersakkat taaneqartut efterskolit pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 13, 5. december 2008-meersukkat atorunnaarinneqareermata.

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq piffissami siunnersuummik atuutilersitsiviusumi atorunnaassasoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq nalunaarutit Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq atorlugu suliarineqartut ingerlatiinnarneqartullu atuutiinnassasut. Taakku tassaapput nalunaarutit inatsisit atuuttut pillugit immikkoortumi oqaaseqaatit nalinginnaasut ataanni oqaatigineqartut.